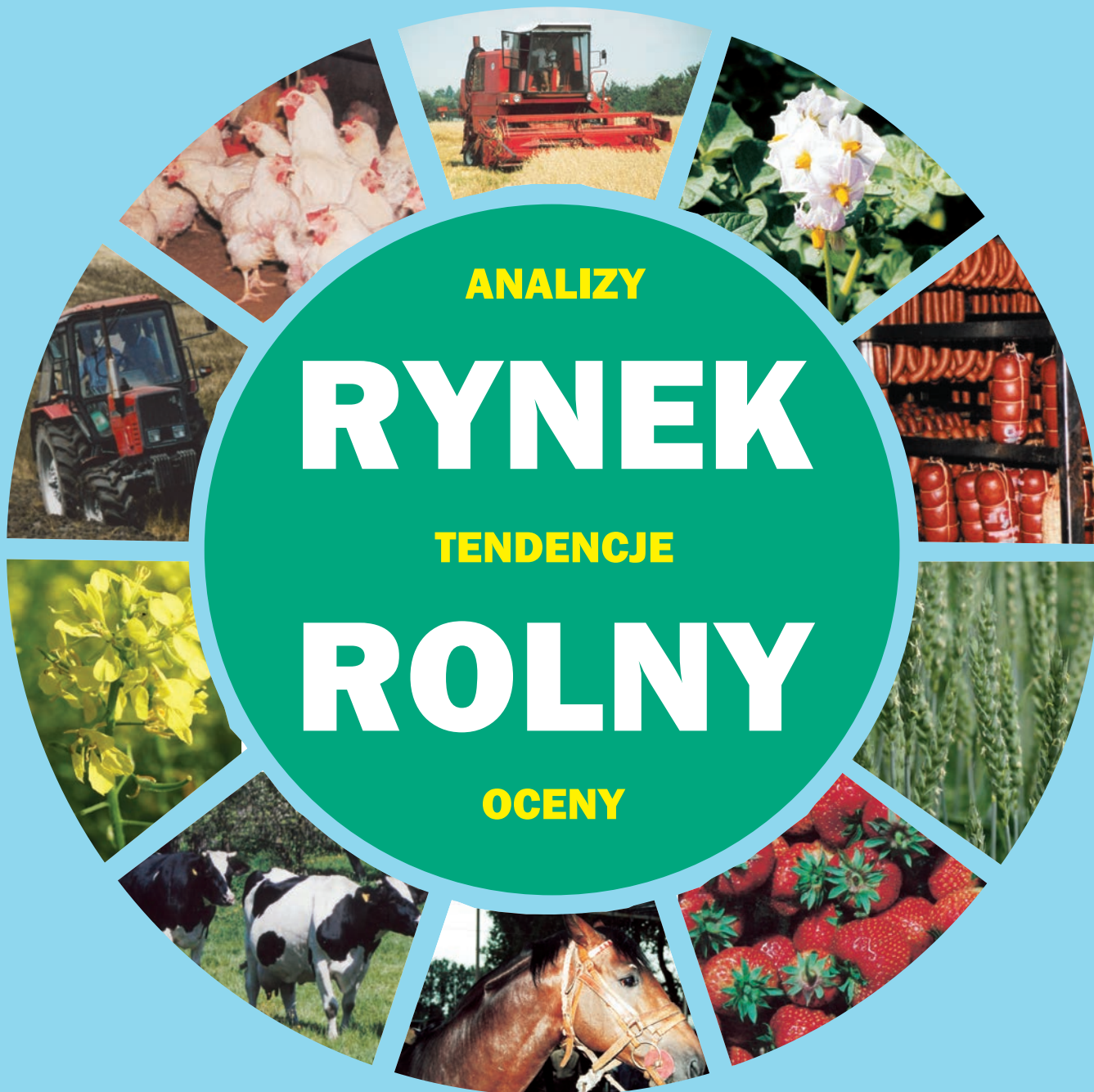

BIULETYN MIESIĘCZNY

NR 6 (328)

ISSN 0867-8545

ANALIZY

RYNEK

TENDENCJE

ROLNY

OCENY

CZERWIEC 2018

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

CZERWIEC 2018

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Arkadiusz Zalewski	3
2. Rynek zbóż	Wiesław Łopaciuk	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
	Magdalena Bodył	
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Tomasz Smoleński	25
	Paweł Kraciński	
7. Rynek owoców	Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Dorota Pasińska	48
10. Rynek wieprzowiny	Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Krzysztof Hryszko (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Bożena Nosecka
Projekt okładki i skład komputerowy: Leszek Ślipski
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: 22 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
tel.: 22 505 46 66, faks: 22 827 19 60
Druk: ZAPOL Sobczyk Sp. Jawna
Nakład: 220 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

W maju 2018 r. koniunktura w rolnictwie pogorszyła się wyłącznie pod wpływem spadku wskaźnika potencjalnego popytu. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmniejszył się o 0,6 pkt. proc. do 99,4 punktu pod wpływem spadku wyrównanego indeksu potencjalnego popytu o 1,2 pkt. proc. do 99,8 punktu. Ruchomy indeks nożyc cen podniósł się w tym czasie o 0,1 pkt. proc. i wyniósł 99 punktów. Zmniejszenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu spowodowane było przede wszystkim mniejszą sprzedażą przemysłu spożywczego oraz pogorszeniem dynamiki obrotów handlowych produktami rolno-spożywczymi. Zmalał ponadto wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności, do czego przyczyniły się zarówno kwietniowe podwyżki cen żywności, jak również niewielkie obniżki wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw. W przeciwnym kierunku działała poprawa wyrównanego wskaźnika inflacji i cen żywności. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie w maju br. był jednocześnie o 1,2 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej.

Wyrównany wskaźnik nożyc cen w maju 2018 r. wyniósł 98,9 punktu i był o 0,1 pkt. proc. niższy niż miesiąc wcześniej. Był także o 2,3 pkt. proc. niższy niż rok wcześniej o tej porze. Wyrównany wskaźnik nożyc cen poprawił się w porównaniu z poprzednim miesiącem, ponieważ stabilnemu wskaźnikowi cen środków produkcji dla rolnictwa towarzyszyło zwiększenie wyrównanego wskaźnika cen skupu. Na niewielki wzrost indeksu cen skupu wpłynęły przeniesione skutki wcześniejszych podwyżek cen (m.in. w grudniu 2017 r.), których nie zdołała osłabić kwietniowa ujemna dynamika cen wielu podstawowych produktów rolnych. W kwietniu 2018 r. w porównaniu z miesiącem poprzednim obniżyły się ceny skupu większości produktów rolnych monitorowanych przez GUS. Żywiec wieprzowy potaniał o 2,6%, mleko krowie o 1,5%, żywiec drobiowy o 1,2%, a pszenica o 0,9%. Podrożały ziemniaki o 10,1% oraz żywiec wołowy o 3,7%. Zmiany cen żyta oraz jęczmienia były stosunkowo niewielkie. W sumie bieżący wskaźnik zmian cen skupu wyniósł w kwietniu br. 99 punktów, jednak ruchomy indeks cen skupu powiększył się w maju 2018 r. o 0,1 pkt. proc. do 99,3 punktu.

Jednocześnie podrożały środki produkcji dla rolnictwa. Środki produkcji drożały już 9 miesiąc z rzędu, a średni wzrost ich cen w kwietniu 2018 r. w stosunku do poprzedniego miesiąca wyniósł niespełna 0,5%. O wzroście cen w kwietniu zdecydowały przede wszystkim podwyżki cen bezpośrednich nośników energii, maszyn rolniczych oraz materiałów budowlanych. Wzrost cen nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin był stosunkowo niewielki i wynikał przede wszystkim z sezonowego wzrostu popytu. Kwietniowe podwyżki cen nie wpłynęły jednak na istotną zmianę wyrównanego wskaźnika cen środków produkcji, który w kwietniu br., podobnie jak miesiąc wcześniej, wyniósł 100,3 punktu, wobec 100,2 punktu rok wcześniej.

Zmiany cen, jakie dokonały się w okresie styczeń-kwiecień 2018 r. były zdecydowanie niekorzystne dla producentów rolnych. Ceny koszyka skupu zmalały bowiem już o 4,7%, podczas gdy środki produkcji dla rolnictwa podrożały przeciętnie o niemal 1,1%. W konsekwencji skumulowany wskaźnik nożyc cen wyniósł w kwietniu br. 94,3 punktu, podczas gdy przed rokiem, tj. w kwietniu 2017 r. wynosił 101,4 punktu.

Do nowych zbiorów rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej prawdopodobnie nie zmienią się istotnie. Z jednej strony systematycznie rosnące ceny środków produkcji dla rolnictwa pod wpływem m.in. utrzymujących się stosunkowo wysokich cen bezpośrednich nośników energii nie będą sprzyjały rolnictwu. W przeciwnym kierunku działać jednak powinny sezonowe spadki podaży wielu podstawowych produktów roślinnych oraz możliwe wzrosty cen niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego. Podwyżkom cen produktów rolnych sprzedawanych przez producentów rolnych sprzyjać również mogą rosnące, wraz z poprawą sytuacji dochodowej konsumentów, ceny detaliczne żywności.

**Arkadiusz
Zalewski**

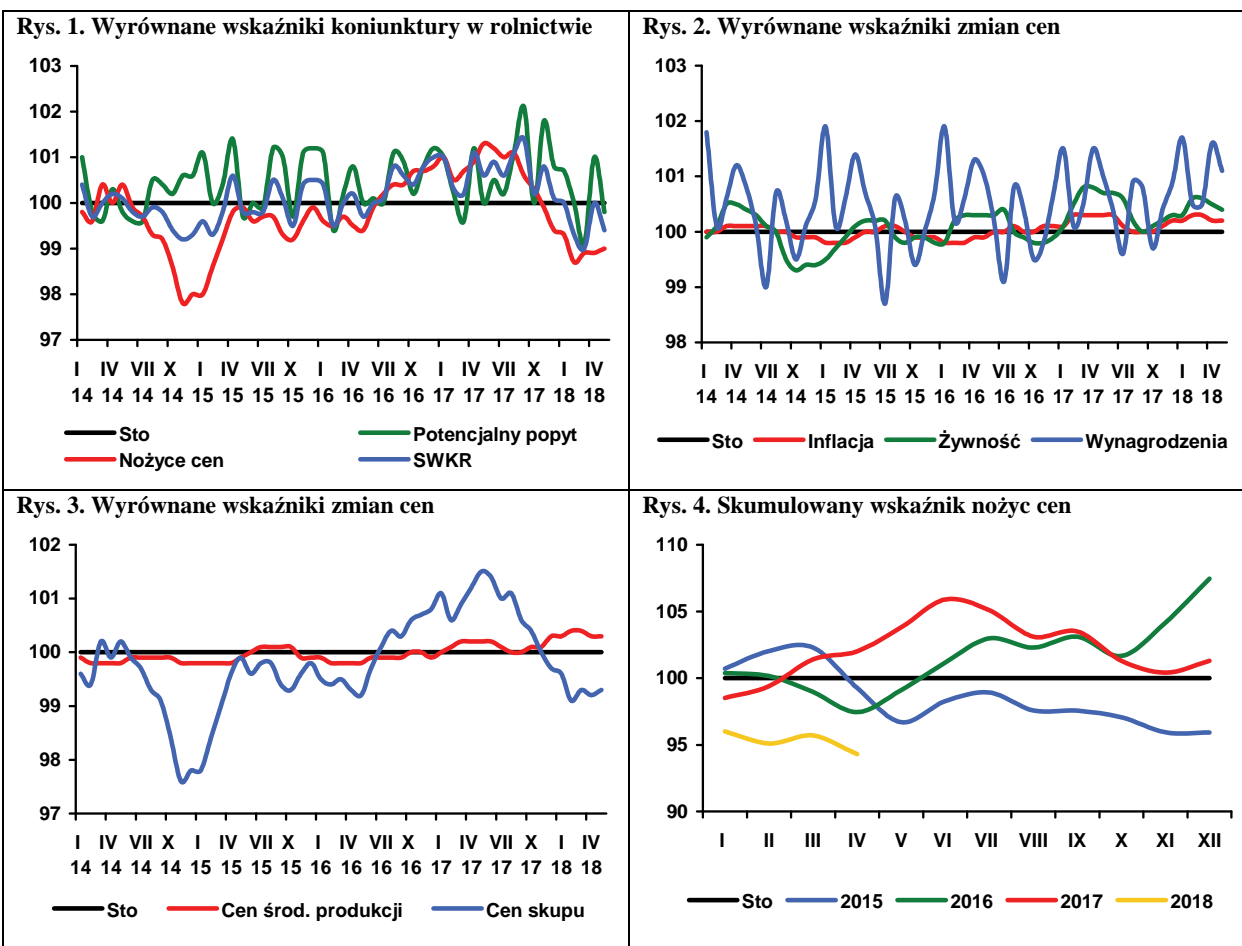
Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

Wyszczególnienie	V 18	IV 18	III 18	II 18	I 18	XII 17	V 17
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,4	100,0	99,0	99,3	100,0	100,1	100,6
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	99,8	101,0	99,1	100,0	100,7	100,8	100,0
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,0	98,9	98,9	98,7	99,3	99,4	101,3
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,3	99,2	99,3	99,1	99,6	99,7	101,5
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	100,3	100,3	100,4	100,4	100,3	100,3	100,2
Wyrównany indeks inflacji i zmian cen żywności	99,8	99,7	99,7	99,7	99,9	99,9	99,6
Wyrównany indeks zmian wynagrodzeń i cen żywności	100,6	101,1	99,9	99,9	101,4	100,6	100,3
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	99,1	101,7	98,0	100,0	99,9	101,2	100,4

^a średnie ruchome 6-miesięczne

Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest, jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica, żyto, jęczmień, kukurydza, ziemniaki, żywec ogółem w tym żywec wołowy, wieprzowy i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

Światowe zbiory zbóż (bez ryżu) w 2017 r. wyniosły 2,091 mld t¹, tj. o 2,2% mniej niż w rekordowym 2016 r. Mniejsza podaż ze zbiorów została skompensowana wysokimi zapasami początkowymi i dlatego podaż całkowita w sezonie 2017/18 wzrosła o 0,4% do 2,711 mld t. Światowe zużycie zbóż w sezonie 2017/18 szacowane jest na 2,108 mld t, czyli o 1,3% więcej niż w sezonie 2016/17. Zapasy końcowe zmalały o 2,9% do 602 mln t.

W 2018 r. przewiduje się minimalny spadek zbiorów zbóż (o 0,1% do 2,089 mld t), co w połączeniu z mniejszymi niż rok wcześniej zapasami początkowymi, spowoduje zmniejszenie podaży całkowitej o 0,7% do 2,691 mld t. Zużycie może wzrosnąć o 1,3% do 2,136 mld t, a zapasy końcowe po raz drugi z rzędu zmalały, z tym, że skala spadku będzie znacznie większa niż w sezonie 2017/18 (spadek o 8,3% do 560 mln t). U głównych eksporterów zapasy będą mniejsze aż o 15,2% i wyniosą 151 mln t.

W maju 2018 r. na światowych rynkach obserwowano zmienne tendencje. W pierwszej połowie miesiąca zboża taniały, a w drugiej tendencja spadkowa się odwróciła. Za zmianami cen stały wahania kursów walut, ostatnie doniesienia na temat rozmów handlowych pomiędzy USA i Chinami oraz informacje o trudnych warunkach pogodowych w rejonach uprawy pszenicy. Indeks cen GOI², w porównaniu z poprzednim miesiącem, minimalnie się zmniejszył (o 0,1 pkt. proc.). Wzrost cen pszenicy (o 5,0%) zrównoważył spadek cen kukurydzy (o 1,2%) i jęczmienia (o 0,3%). W porównaniu z majem 2017 r., indeks cen zbóż był większy o 14,6 pkt. proc.

W kwietniu 2018 r. na krajowym rynku nieznacznie wzrosły ceny skupu większości zbóż, w tym kukurydzy o 0,9%, jęczmienia o 0,4%, a żyta o 0,2%. Potaniała jedynie pszenica (o 0,9%). Na targowiskach potaniało tylko żyto (o 0,3%), a pozostałe zboża podrożały od 0,4 do 2,3%.

W okresie pierwszych 10 miesięcy sezonu 2017/18 (od lipca 2017 r. do kwietnia 2018 r.) do skupu trafiło 7,78 mln t zbóż podstawowych, tj. o 5,3% więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego sezonu. Skupiono 5,75 mln t pszenicy (5,54 mln t w analogicznym okresie poprzedniego sezonu), 1,81 mln t kukurydzy (1,89 mln t), 585 tys. t żyta (515 tys. t), 678 tys. t jęczmienia (661 tys. t) oraz mniejsze ilości pozostałych zbóż.

W marcu 2018 r. z Polski wyeksportowano 260 tys. t ziarna zbóż, wobec 258 tys. t w poprzednim miesiącu, w tym 100 tys. t pszenicy, 95 tys. t kukurydzy, 29 tys. t żyta i mniejsze ilości pozostałych zbóż. Import ziarna wyniósł 107 tys. t i w porównaniu z lutym 2018 r. nie zmienił się. Wzrost przywozu pszenicy, jęczmienia i żyta zrównoważył ograniczenie importu kukurydzy. Zmniejszył się eksport większości produktów przemiału zbóż, w tym najbardziej kasz, grysków i granulek (o 23,4%) oraz

słodu (o 15,2%). Wzrost jedynie wywóz mąk. W imporcie zanotowano wzrost obrotów, z wyjątkiem mąki pszennej, której sprowadzono o 68,4% mniej niż w poprzednim miesiącu. O 5,6% zwiększył się wywóz makaronów, a pieczywa o 7,9%. Zmalał eksport wyrobów spożywczych pozyskiwanych przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż (o 12,2%). Znacznie ograniczono import makaronów (o 26,0%), a import pozostałych produktów zwiększył się o 9%.

Przemysłowe przemiaty zbóż w kwietniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, zmalały o 15,2%. W ślad za tym spadła produkcja przetworów zbożowych oraz pasz dla zwierząt gospodarskich.

W kwietniu 2018 r. na poziomie producenta nieznacznie potaniało pieczywo (o 0,2%), a ceny kaszy jęczmiennej wzrosły o 0,6%. W handlu detalicznym zwiększyły się ceny mąki poznańskiej (o 0,8%) i chleba razowego (o 0,6%). W porównaniu z kwietniem 2017 r. większość produktów była do 5% droższa, a potaniała jedynie kasza jęczmienna na poziomie producenta (o 12,6%).

Na rynku pasz dla zwierząt gospodarskich, w stosunku do poprzedniego miesiąca, nie było większych zmian cen. W porównaniu z kwietniem 2017 r. wszystkie pasze były droższe, w tym najbardziej mieszanki dla bydła dorosłego i loch (odpowiednio o 5,3 i 3,3%).

W maju 2018 r., w porównaniu z kwietniem 2018 r., na europejskich rynkach wzrosły ceny większości zbóż (od 0,6 do 3,9%). Zmniejszyły się ceny pszenicy konsumpcyjnej w Czechach i jęczmienia paszowego w Niemczech. W porównaniu z majem 2017 r., większość zbóż była od kilku do kilkunastu procent droższa. Mniej kosztowała tylko pszenica konsumpcyjna w Niemczech (spadek o 0,5%) i kukurydza paszowa we Francji (spadek o 2,8%).

1. Dane dotyczące rynku światowego pochodzą z Grain Market Report nr 488, IGC, 24.05.2018 r.
2. Grains and Oilseeds Index - indeks dziennych notowań cen zbóż i oleistych składający się z notowań pszenicy, kukurydzy, jęczmienia, ryżu, soi, mączki sojowej i rzepaku/kanoli, za podstawę przyjmuje ceny ze stycznia 2000 r., wagi poszczególnych komponentów składowych są określane na podstawie ich średnich udziałów w handlu w okresie ostatnich pięciu lat, szczegóły na stronie <http://www.igc.int/en/default.aspx>.

Wiesław
Łopaciuk

Tab. 1 Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenvica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenvica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				Targowiska				
2014	I-XII	704,2	551,4	634,0	671,8	849,7	639,1	803,4	669,7	x
2015	I-XII	668,3	514,2	565,8	610,4	755,9	586,7	707,4	599,2	x
2016	I-XII	620,2	517,3	529,4	582,1	751,1	593,3	695,1	609,7	x
2017	III	687,7	579,9	630,7	619,5	766,8	609,0	718,7	639,9	429,4
	IV	686,8	584,2	652,5	622,0	773,3	615,0	721,7	648,0	429,4
	V	709,8	600,8	680,6	638,3	795,2	635,1	735,0	687,3	426,3
	VI	708,9	609,2	692,4	662,3	813,0	648,0	752,0	668,6	426,3
	VII	692,3	605,6	686,2	578,7	832,8	660,9	756,3	676,0	429,1
	VIII	636,6	531,3	717,4	604,7	794,3	646,4	730,4	658,2	432,6
	IX	645,7	537,3	665,9	620,8	793,8	644,9	719,2	638,3	432,6
	X	648,8	550,4	481,7	635,7	788,9	643,9	723,0	641,6	433,6
	XI	657,6	557,1	492,3	661,5	795,9	642,4	740,4	649,4	428,4
	XII	673,1	568,4	545,9	668,6	806,6	651,6	747,1	696,2	429,4
2018	I	670,3	583,4	596,5	675,9	807,0	652,0	747,1	699,2	421,8
	II	662,1	574,2	604,4	673,3	807,9	655,3	748,1	656,7	422,2
	III	668,5	572,5	618,1	670,8	810,2	655,1	754,5	665,5	426,5
	IV	662,4	573,8	623,5	673,5	813,6	653,4	771,7	674,6	424,9
Zmiana w %										
	<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	-0,9	0,2	0,9	0,4	0,4	-0,3	2,3	1,4	-0,4
	<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	-3,6	-1,8	-4,4	8,3	5,2	6,2	6,9	4,1	-1,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy	Pszenvica	w tym paszowa	Żyto	Jęczmień	w tym paszowy	Pszenvyto	Zboża podstawowe	w tym paszowe	Kukurydza	
VII 2014-VI 2015	6025,5	2079,2	683,1	749,3	376,4	1062,0	8611,2	3864,7	1946,1	
VII 2015-VI 2016	5977,4	2086,9	647,9	721,6	346,3	987,1	8410,0	3775,2	1482,4	
VII 2016-VI 2017	6135,6	2076,3	556,2	716,9	382,4	644,1	8123,4	3422,5	2049,5	
2017	III	520,1	177,0	32,4	35,0	24,8	29,6	619,4	246,0	111,5
	IV	310,8	122,7	23,8	25,8	19,6	20,6	383,0	175,2	73,3
	V	333,3	136,0	19,3	30,7	26,1	24,3	409,9	193,2	78,8
	VI	258,2	119,1	22,2	25,1	22,2	16,1	324,3	173,6	76,5
	VII	200,3	91,4	15,3	194,2	93,2	14,9	426,7	208,3	67,2
	VIII	1562,6	555,6	219,8	218,4	78,5	226,3	2258,6	949,4	42,7
	IX	853,4	271,4	100,1	58,5	24,6	104,6	1129,0	454,6	31,7
	X	678,3	210,5	60,3	46,1	26,1	60,3	853,6	333,1	429,0
	XI	618,6	202,7	44,1	36,8	17,6	47,2	752,6	294,3	690,3
	XII	395,6	160,0	28,8	24,8	13,9	53,3	506,4	245,9	193,8
2018	I	362,4	156,2	33,0	25,6	11,7	.	468,7	228,8	86,2
	II	346,1	156,7	32,2	28,9	16,5	45,9	456,5	235,2	69,3
	III	393,8	169,7	29,0	25,1	16,2	48,8	500,8	249,2	110,4
	IV	337,7	165,1	22,4	28,2	20,8	39,2	431,2	238,0	93,8
Zmiana w %										
	<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	-14,2	-2,7	-22,8	12,4	28,4	-19,7	-13,9	-4,5	-15,0
	<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	8,7	34,6	-5,7	9,2	6,4	90,5	12,6	35,8	28,0

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt	
2015 ^b	I-XII	1996,0	1556,7	144,4	994,7	154,8	7555,0	
2016 ^b	I-XII	2060,8	1611,4	149,9	1010,4	152,5	8126,1	
2017 ^a	III	201,7	158,7	14,3	84,4	14,8	800,6	
	IV	167,3	131,6	12,7	80,6	11,9	772,4	
	V	182,8	142,6	14,0	86,5	13,4	830,9	
	VI	170,3	134,5	13,5	84,3	13,6	816,4	
	VII	179,6	139,8	13,7	86,8	11,0	806,4	
	VIII	191,6	150,3	14,0	89,0	11,6	818,8	
	IX	190,9	156,2	14,2	86,7	14,8	788,6	
	X	207,9	163,7	13,7	90,8	13,4	820,3	
	XI	200,6	157,8	13,8	86,3	14,5	809,6	
	XII	194,2	153,2	14,4	87,2	11,6	773,5	
	2018	I	194,7	150,1	15,1	83,6	12,7	782,5
		II	182,8	144,0	13,4	76,6	14,2	760,8
III		145,1	113,3	12,5	81,1	11,8	817,7	
Zmiana w %								
<u>III 2018</u> II 2018		-15,2	-13,8	-8,4	-9,4	-16,5	-5,1	
<u>III 2018</u> III 2017		-13,3	-13,9	-1,4	0,6	-0,5	5,9	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników.
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import						
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b		
2015	I-XII	3959,3	531,8	186,1	703,2	6145,1	492,6	4,2	121,8	379,4	1210,3	
2016	I-XII	4401,7	435,3	99,7	872,0	6397,6	814,1	9,9	165,2	319,5	1523,7	
2017	I-XII	2806,2	375,7	72,3	1177,6	4928,5	890,0	18,3	240,4	397,1	1607,7	
2017	III	522,3	21,7	2,1	153,5	724,4	82,0	0,7	20,2	33,2	142,0	
	IV	209,7	12,4	0,7	78,2	316,7	71,2	0,6	20,4	43,5	139,6	
	V	203,0	12,3	0,0	44,0	274,4	101,0	0,8	32,5	46,0	186,4	
	VI	52,7	8,4	0,2	26,0	100,6	129,9	2,8	50,4	73,9	263,1	
	VII	11,9	12,5	31,5	32,2	104,0	97,4	1,9	21,3	47,7	171,8	
	VIII	89,4	57,9	10,7	6,3	273,9	73,8	1,5	13,3	29,4	121,3	
	IX	301,9	63,0	3,6	28,5	470,1	59,1	2,3	13,9	26,2	104,9	
	X	276,7	46,0	7,0	100,0	509,3	47,2	3,2	12,8	14,2	86,8	
	XI	256,4	56,7	3,6	219,4	582,2	51,7	1,0	14,2	17,3	91,9	
	XII	156,4	27,8	1,0	127,1	346,9	47,7	2,1	15,5	22,9	92,6	
	2018	I	90,3	25,3	1,8	87,2	246,2	44,0	2,1	24,8	15,5	91,4
		II	110,1	26,2	8,0	84,4	258,5	34,4	1,5	26,7	38,3	106,9
III		100,2	28,7	2,0	94,8	260,0	47,6	2,3	34,5	17,0	107,0	
Zmiana w %												
<u>III 2018</u> II 2018		-9,0	9,6	-75,0	12,3	0,5	38,4	53,3	29,2	-55,6	0,1	
<u>III 2018</u> III 2017		-80,8	32,7	-5,4	-38,2	-64,1	-42,0	253,6	70,9	-48,9	-24,6	

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import					
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysyki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	
2015	I-XII	99,7	18,8	42,8	27,9	62,8	56,5	17,4	28,4	42,2	186,8	
2016	I-XII	129,9	19,4	47,7	27,6	80,2	54,3	18,5	38,0	34,0	219,0	
2017	I-XII	122,9	21,1	44,4	33,9	89,5	61,9	18,5	39,5	40,9	132,9	
2017	III	11,3	2,2	4,5	2,7	6,6	5,9	2,0	3,5	2,9	12,3	
	IV	9,5	1,7	4,0	2,1	5,7	4,9	1,6	3,0	2,4	11,7	
	V	10,4	1,9	4,0	2,4	10,1	4,9	1,7	2,8	3,6	17,0	
	VI	11,1	1,9	2,8	2,5	10,2	4,2	1,4	2,9	4,6	14,6	
	VII	9,9	1,9	3,5	2,9	7,4	5,2	1,3	2,9	3,9	13,7	
	VIII	10,9	1,8	3,0	3,2	8,2	5,7	1,5	3,2	2,5	10,9	
	IX	10,0	1,8	3,6	2,8	8,2	4,4	1,3	3,6	3,1	10,0	
	X	10,7	1,8	3,7	4,3	6,6	6,5	1,4	3,7	3,6	8,8	
	XI	9,4	1,5	3,5	2,9	8,2	5,0	1,6	3,4	4,5	8,8	
	XII	7,1	1,2	3,2	2,7	6,6	7,2	1,4	4,0	3,7	8,7	
	2018	I	7,4	2,0	7,9	2,8	7,9	5,0	1,3	3,6	3,0	9,8
		II	7,3	2,0	6,4	2,7	12,5	3,8	1,8	3,0	3,9	10,3
III		8,2	2,3	4,9	2,6	10,6	6,4	0,9	3,9	4,1	11,2	
Zmiana w %												
<u>III 2018</u> <u>II 2018</u>		12,3	15,0	-23,4	-3,7	-15,2	68,4	-50,0	30,0	5,1	8,7	
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>		-27,5	4,1	8,0	-2,3	61,0	8,7	-55,9	11,6	41,4	-8,9	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import					
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	
2015	I-XII	31,3	109,3	438,8	170,7	267,0	67,5	24,8	141,2	340,7	174,7	
2016	I-XII	35,4	119,7	510,9	.	.	74,7	24,7	142,1	.	.	
2017	I-XII	40,8	130,6	578,1	.	.	82,0	29,4	165,3	.	.	
2017	III	3,7	12,7	49,2	.	.	8,4	2,4	15,2	.	.	
	IV	2,8	10,1	44,2	.	.	5,4	2,2	11,6	.	.	
	V	3,2	11,9	51,8	.	.	7,4	2,8	15,3	.	.	
	VI	3,7	12,6	47,2	.	.	5,0	2,3	13,3	.	.	
	VII	3,4	9,8	46,3	.	.	7,5	1,9	13,4	.	.	
	VIII	3,5	11,6	51,0	.	.	5,4	3,0	13,9	.	.	
	IX	3,7	11,4	51,7	.	.	7,6	2,4	16,1	.	.	
	X	4,1	11,7	55,4	.	.	8,4	2,5	16,2	.	.	
	XI	3,5	12,1	54,3	.	.	7,2	2,8	14,5	.	.	
	XII	3,3	8,5	42,6	.	.	6,8	2,2	12,6	.	.	
	2018	I	3,4	11,9	28,5	.	.	7,1	2,2	8,7	.	.
		II	3,6	11,5	27,9	.	.	7,3	2,3	7,8	.	.
III		3,8	10,1	30,1	.	.	5,4	2,5	8,5	.	.	
Zmiana w %												
<u>III 2018</u> <u>II 2018</u>		5,6	-12,2	7,9	x	x	-26,0	8,7	9,0	x	x	
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>		1,9	-20,4	-38,8	x	x	-35,8	4,2	-44,2	x	x	

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy		Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy	
		cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna
2015	I-XII	1,07	2,42	2,10	4,39	3,98	4,41	4,96	5,80
2016	I-XII	0,97	2,47	2,26	4,42	3,96	4,42	4,92	5,91
2017	I-XII	1,04	2,49	2,08	4,48	4,01	4,52	5,10	6,08
2017	III	0,99	2,53	2,11	4,44	3,99	4,46	5,08	6,00
	IV	1,00	2,46	2,06	4,46	3,99	4,46	5,09	6,04
	V	1,04	2,51	2,09	4,46	3,99	4,46	5,10	6,05
	VI	1,08	2,50	2,05	4,46	4,00	4,50	5,12	6,10
	VII	1,08	2,50	2,03	4,46	4,01	4,50	5,11	6,10
	VIII	1,07	2,51	2,04	4,48	4,02	4,56	5,12	6,14
	IX	1,06	2,52	2,06	4,48	4,02	4,56	5,13	6,15
	X	1,05	2,46	2,06	4,54	4,02	4,58	5,15	6,17
	XI	1,05	2,49	2,10	4,58	4,02	4,60	5,14	6,18
	XII	1,06	2,43	2,10	4,56	4,03	4,62	5,17	6,20
2018	I	1,06	2,53	1,84	4,54	4,05	4,66	5,17	6,17
	II	1,06	2,49	1,79	4,56	4,07	4,68	5,16	6,20
	III	1,05	2,44	1,79	4,60	4,08	4,70	5,19	6,21
	IV	1,05	2,46	1,80	4,60	4,07	4,70	5,18	6,25
Zmiana w %									
	<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	0,0	0,8	0,6	0,0	-0,2	0,0	-0,2	0,6
	<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	5,0	0,0	-12,6	3,1	2,0	5,4	1,8	3,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
2015	I-XII	1655,8	1769,4	2322,4	1362,2	1867,3	1613,4	2630,9
2016	I-XII	1449,1	1791,7	2288,3	1370,7	1811,1	1600,3	2543,7
2017	I-XII	1626,3	1722,2	2317,5	1383,1	1801,2	1608,3	2519,0
2017	III	1617,3	1738,2	2322,4	1398,3	1795,5	1608,6	2528,4
	IV	1618,1	1720,5	2320,6	1378,5	1797,1	1608,3	2526,9
	V	1622,8	1728,1	2307,2	1370,4	1806,9	1610,7	2522,9
	VI	1628,2	1714,9	2329,2	1374,3	1815,6	1612,8	2522,3
	VII	1645,8	1723,7	2325,0	1377,8	1812,3	1613,5	2523,7
	VIII	1655,9	1726,4	2329,9	1379,4	1810,2	1615,4	2524,8
	IX	1641,9	1739,3	2327,2	1391,4	1812,9	1610,0	2514,5
	X	1620,5	1695,0	2298,0	1370,2	1798,7	1608,5	2510,4
	XI	1613,2	1696,3	2315,3	1383,7	1787,6	1607,2	2508,0
	XII	1624,9	1722,4	2321,4	1388,0	1786,7	1606,6	2502,4
2018	I	1641,1	1730,1	2321,9	1390,2	1788,8	1607,1	2515,3
	II	1655,4	1783,7	2333,9	1394,7	1792,6	1612,4	2514,8
	III	1698,5	1778,1	2337,8	1396,3	1799,5	1618,6	2524,7
	IV	1703,5	1776,9	2334,2	1391,0	1801,6	1620,2	2529,8
Zmiana w %								
	<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	0,3	-0,1	-0,2	-0,4	0,1	0,1	0,2
	<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	5,3	3,3	0,6	0,9	0,3	0,7	0,1

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące	Mieszanka T2 / ceny targ. Żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
2016	IX	2,258	2,437	4,210	0,684	2,081	2,056
	X	2,341	2,456	4,314	0,736	1,985	1,964
	XI	2,316	2,441	4,278	0,804	1,946	1,952
	XII	2,373	2,405	4,348	0,840	2,000	1,969
2017	II	2,324	2,387	4,236	0,821	1,911	1,951
	III	2,296	2,342	4,182	0,813	1,974	2,038
	IV	2,241	2,324	4,109	0,809	2,133	1,975
	V	2,158	2,272	3,980	0,811	2,192	1,981
	VI	2,121	2,233	3,903	0,817	2,224	2,060
	VII	2,085	2,176	3,819	0,820	2,092	2,130
	VIII	2,134	2,279	3,906	0,844	2,095	2,138
	IX	2,158	2,284	3,899	0,883	2,100	2,129
	X	2,128	2,280	3,899	0,913	1,928	2,129
	XI	2,154	2,246	3,904	0,936	1,854	2,047
	XII	2,130	2,215	3,840	0,938	1,822	2,054
2018	I	2,132	2,217	3,858	0,866	1,694	1,990
	II	2,128	2,219	3,838	0,817	1,762	2,019
	III	2,131	2,221	3,854	0,790	1,834	2,006
	IV	2,129	2,214	3,872	0,776	1,783	1,976

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

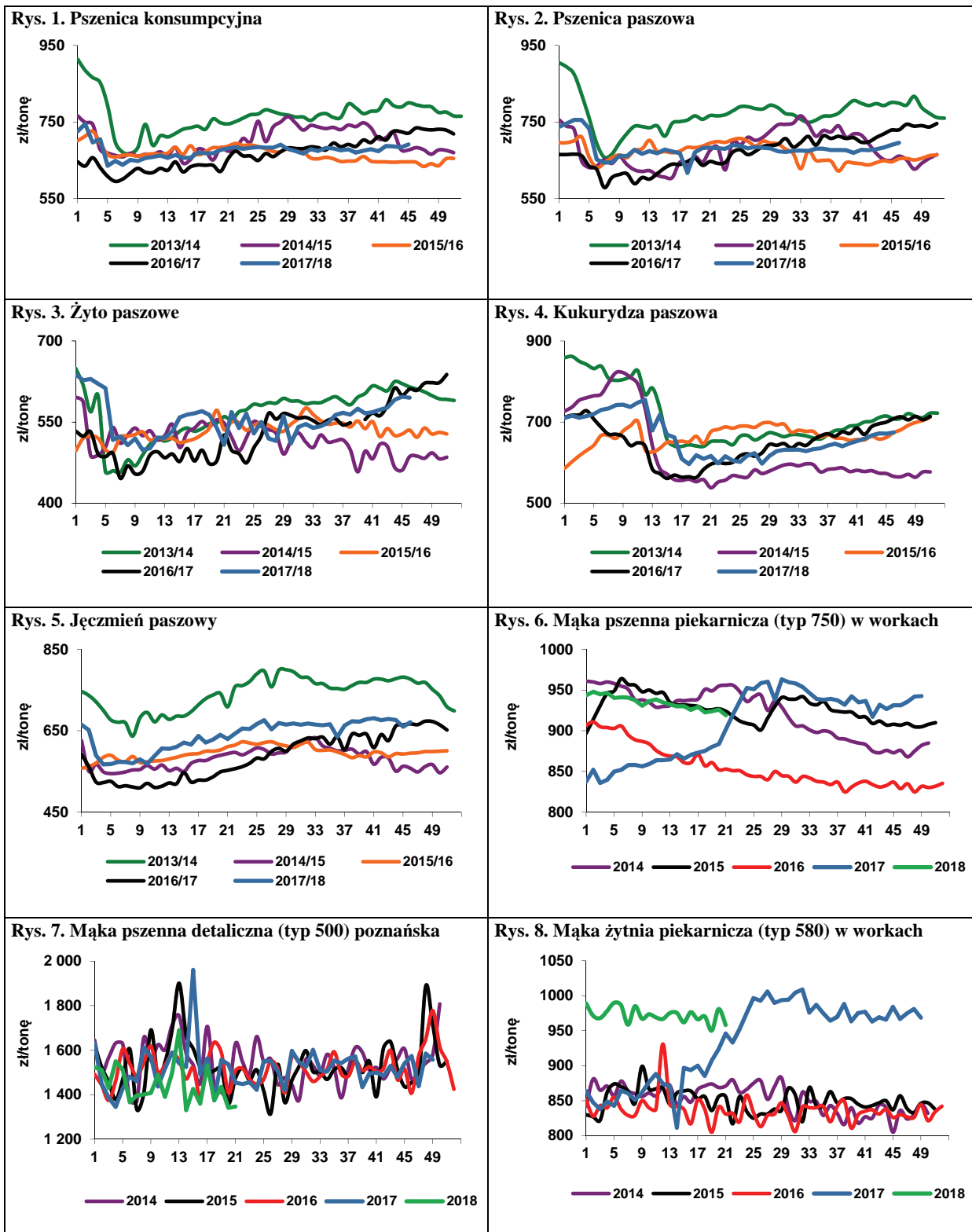
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące	Pszenica konsumpcyjna			Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa			
	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Francja	
2016	XII	168	141	132	139	149	.	116	137	162
2017	II	176	139	133	149	150	.	122	138	170
	III	173	140	150	148	153	.	132	142	171
	IV	172	140	149	142	155	.	136	139	169
	V	174	145	.	149	151	132	137	142	169
	VI	175	149	.	146	149	136	140	143	165
	VII	176	155	.	.	153	.	136	144	.
	VIII	163	159	.	139	150	122	147	147	.
	IX	164	163	.	146	155	127	.	146	149
	X	165	164	.	154	156	134	134	146	147
	XI	163	152	.	154	157	136	142	147	150
	XII	163	152	.	154	157	.	142	147	150
2018	I	162	162	.	154	156	.	150	153	150
	II	166	165	.	161	163	.	148	152	153
	III	168	162	.	168	169	.	148	154	156
	IV	170	169	.	176	173	.	147	154	166
	V	173	161	.	175	171	.	151	155	164
Zmiana w %										
<u>V 2018</u> IV 2018	1,6	-4,5	x	2,0	-1,1	x	3,9	0,6	0,6	
<u>V 2018</u> V 2017	-0,5	1,6	x	17,4	13,0	x	10,2	9,2	-2,8	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych ZSRIR.

Piotr Szajner

Według szacunków w 2018 r. powierzchnia uprawy buraków cukrowych wynosi ok. 235 tys. ha i jest o 5 tys. ha większa niż przed rokiem. W pierwszym okresie rozwoju roślin warunki pogodowe nie były sprzyjające, gdyż w maju na wielu obszarach plantacyjnych wystąpiły niedostateczne opady deszczu. We wschodnich regionach kraju plantacje buraków cukrowych były atakowane przez szkodniki (szarek komośnik). Jeżeli średnie plony korzeni wyniosą 650 dt/ha, to zbiory buraków

cukrowych osiągną poziom ok. 15,3 mln t i umożliwią produkcję cukru ok. 2,3 mln t. Produkcja cukru będzie większa od zapotrzebowania na rynku wewnętrznym (1,72 mln t) i konieczny będzie duży eksport.

Na krajowym rynku spadają ceny cukru, a decydują o tym niskie ceny cukru białego na świecie oraz duża produkcja w kampanii 2017/2018 (ok. 2,3 mln t). W kwietniu 2018 r. średnia cena zbytu cukru w workach nie zmieniła się (1,67 zł/kg), ale była o 35,8% niższa niż przed rokiem. Ceny zbytu cukru paczkowanego spadły w porównaniu z marcem 2018 r. o 5,8% do 1,45 zł/kg i były aż o 45,1% niższe niż przed rokiem. Ceny cukru workowanego są wyższe od cen cukru konfekcjonowanego, gdyż przemysł spożywczy zgłasza większy popyt niż gospodarstwa domowe. Średnia cena detaliczna w kwietniu 2018 r. wyniosła 2,15 zł/kg i była o 2,7% niższa niż przed miesiącem oraz o 32,2% niższa niż w kwietniu 2017 r.

W pierwszym kwartale 2018 r. wyeksportowano z Polski 223,5 tys. t cukru, ze względu na dużą produkcję w kampanii 2017/2018. Na rynku UE sprzedano 80 tys. t po średniej cenie 412 EUR/t. Największymi odbiorcami w UE były: Rumunia (34,2 tys. t) i Niemcy (24,3 tys. t). Duża podaż cukru w UE powoduje, że krajowi producenci duże ilości eksportowali do krajów trzecich: Sri Lanki (43,5 tys. t), Izraela (15,7 tys. t) oraz Egiptu i Gruzji (po 11 tys. t). Duża podaż i niskie ceny są barierą dla importu, który wyniósł 39,7 tys. t, w tym 37,6 tys. t z UE. Największe ilości importowano w marcu br. (21 tys. ton). Średnia cena importowa wyniosła 432 EUR/t, w tym z UE 413 EUR/t. Największe ilości cukru importowano z Rumunii (12,5 tys. t), Niemiec (11 tys. t) i Francji (5,0 tys. t).

Światowe ceny cukru utrzymują się na niskim poziomie. Według danych ERS USDA w maju 2018 r. średnia cena cukru białego wyniosła 330 USD/t, a cukru surowego 262 USD/t. Według danych International Sugar Organisation w pierwszych dniach czerwca br. ceny nadal utrzymywały się na niskim poziomie: cukier biały 330 USD/t, a cukier surowy 265 USD/t. Indeks światowych cen cukru FAO w maju br. wyniósł 175,3 pkt., wobec 176,1 pkt. przed miesiącem oraz 227,9 pkt. w maju 2017 r. Powodem niskich cen na rynku międzynarodowym jest duża podaż cukru, w tym także w UE.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące	Eksport			Import				
	ogółem	UE-28	kraje trzecie	ogółem	UE-28	kraje trzecie		
2016	IV	479,41	508,98	423,10	416,90	476,91	407,88	
	V	479,66	527,84	401,35	529,03	463,99	730,60	
	VI	484,04	519,37	418,37	450,53	432,56	457,19	
	VII	477,95	525,53	421,91	492,16	469,23	671,32	
	VIII	466,96	511,46	434,42	411,61	520,90	388,35	
	IX	478,47	537,78	418,40	623,78	623,28	624,91	
	X	528,36	556,28	425,05	599,95	586,00	697,56	
	XI	526,47	557,85	464,07	513,44	497,36	831,74	
	XII	511,75	550,44	480,29	556,81	551,00	662,87	
	2017	I	418,84	402,29	494,82	560,57	549,14	590,73
		II	532,99	537,92	518,88	569,51	564,35	589,75
		III	543,38	569,60	466,04	562,19	538,26	848,89
IV		499,91	543,95	447,11	521,80	485,69	690,58	
V		496,88	540,94	454,08	586,41	596,46	584,52	
VI		452,74	491,28	413,58	636,23	611,60	707,39	
VII		478,45	537,21	395,97	576,68	568,39	647,56	
VIII		467,99	544,68	395,76	661,03	663,91	651,94	
IX		503,39	534,83	408,88	525,52	516,27	591,55	
X		396,00	472,73	358,35	595,88	577,36	761,31	
XI		381,74	426,73	352,38	478,30	462,68	813,77	
XII		367,33	431,05	343,81	478,72	459,27	712,94	
2018	I	371,80	416,77	339,70	477,92	440,69	821,57	
	II	365,43	419,46	334,33	479,92	466,59	667,96	
	III	348,48	401,45	325,86	413,79	399,35	869,26	

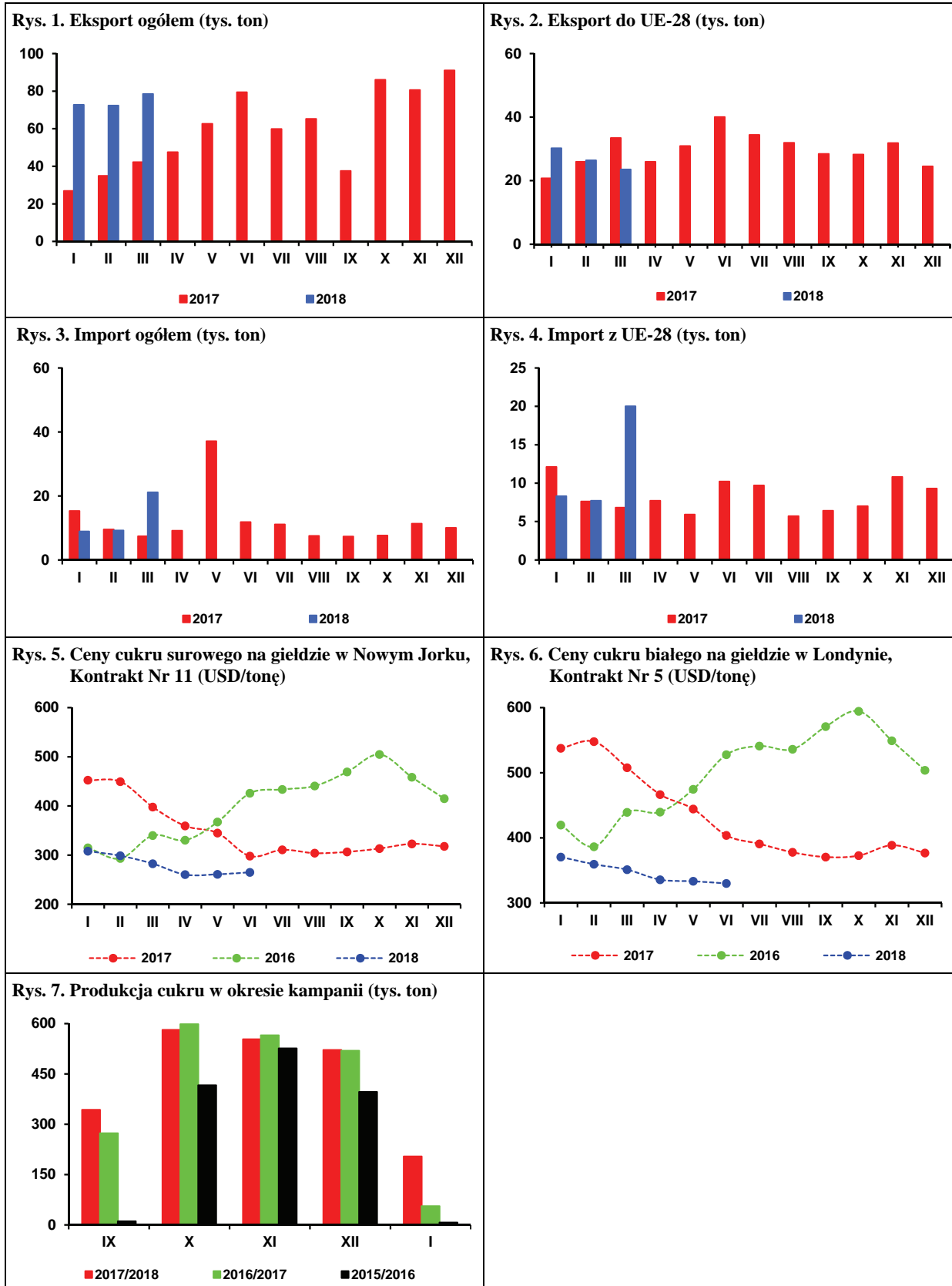
Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące	Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna		
	workowany	paczkowany				
2016	IV	2,26	2,49	1,78	2,74	
	V	2,31	2,47	1,78	2,77	
	VI	2,31	2,46	1,78	2,78	
	VII	2,33	2,50	1,74	2,80	
	VIII	2,40	2,88	1,74	2,97	
	IX	2,42	2,86	1,73	3,12	
	X	2,54	2,71	1,75	3,17	
	XI	2,55	2,74	1,75	3,16	
	XII	2,55	2,75	1,76	3,17	
	2017	I	2,61	2,79	1,77	3,17
		II	2,61	2,74	1,76	3,18
		III	2,61	2,68	1,75	3,19
IV		2,60	2,64	1,73	3,17	
V		2,61	2,64	1,72	3,17	
VI		2,51	2,61	1,72	3,15	
VII		2,48	2,33	1,73	3,13	
VIII		2,33	2,15	1,73	3,07	
IX		2,20	2,09	1,74	2,98	
X		1,88	1,80	1,73	2,92	
XI		1,80	1,69	1,70	2,76	
XII		1,71	1,68	1,70	2,62	
2018	I	1,68	1,62	1,71	2,52	
	II	1,66	1,58	1,72	2,28	
	III	1,67	1,54	1,71	2,21	
	IV	1,67	1,45	1,72	2,15	

^a cenę referencyjną 404,4 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, ERS USDA, CAAC, GUS.

Według prognozy Oil World opublikowanej 25 maja br., światowe zbiory nasion 10 najważniejszych roślin oleistych w sezonie 2018/19 będą rekordowe, zwiększą się do 584,4 mln t (o 23,4 mln t w porównaniu z sezonem poprzednim), głównie w wyniku dużego wzrostu zbiorów soi (o 19,2 mln t do 358,0 mln t), ale też wyższych zbiorów rzepaku (o 1,2 mln t do 67,7 mln t), nasion słonecznika (o 1,9 mln t do 50,6 mln t), bawełny (o 0,4 mln t do 44,2 mln t), ziaren palmowych łącznie z koprą (o 0,5 mln t do 22,4 mln t), sezamu, lnu i rącznika (łącznie o 0,4 mln t do 9,9 mln t), przy spadku zbiorów orzeszków ziemnych (o 0,2 mln t do 31,6 mln t). W grupie kluczowych producentów rzepaku spodziewany jest wzrost zbiorów w Kanadzie (o 0,7 mln t do 22,0 mln t), Indiach (o 0,2 mln t do 6,5 mln t), Chinach (o 0,3 mln t do 5,3 mln t), Rosji i Ukrainie (łącznie o 0,1 mln t do 4,0 mln t), przy spadku w UE-28 (o 0,1 mln t do 21,7 mln t) i Australii (o 0,2 mln t do 3,6 mln t). W ślad za rosnącym popytem na żywność i energię odnawialną, światowe zużycie rzepaku wzrosło do 66,2 mln t (o 1,8 mln t), ale będzie mniejsze od produkcji. W tej sytuacji globalne zapasy na koniec sezonu będą bardzo wysokie, wyniosą 10,2 mln t (o 1,5 mln t więcej niż przed rokiem), a relacja zapasów do rocznego zużycia rzepaku zwiększy się do 15,4%, z 13,5% przed rokiem i 10,6% przed dwoma laty.

Według majowej prognozy Oil World zbiory rzepaku w UE-28 zmniejszą się w 2018 r. do 21,7 mln t (poniżej 1%), w wyniku niewielkiego spadku arealu uprawy (0,3% do 6,65 mln ha) i plonów (o 0,6% do 3,26 t/ha). Aktualnie w grupie czterech kluczowych producentów spadek zbiorów rzepaku spodziewany jest nie tylko w Polsce (o ok. 10% do 2,5 mln t), ale także w Niemczech (o ok. 2% do 4,2 mln t), przy wzroście zbiorów we Francji (o ok. 1% do 5,3 mln t) i w Wielkiej Brytanii (o ok. 4% do 2,2 mln t). Mimo mniejszych zbiorów, ale przy wysokich zapasach na początku sezonu i relatywnie wysokim imporcie, całkowite zasoby rzepaku będą wyższe niż w sezonie poprzednim. Przewiduje się, że wzrost zasobów (o ok. 2% do 27,9 mln t) będzie większy niż wzrost zużycia rzepaku (o ok. 1% do 25,4 mln t), w wyniku czego zapasy rzepaku na koniec sezonu będą jeszcze większe niż przed rokiem (wzrost o ok. 6% do 2,5 mln t), a jego ceny mogą obniżyć się.

W maju 2018 r. przeciętna cena rzepaku na rynku europejskim wyniosła 411 USD/t i była o 1,7% niższa niż przed miesiącem i o 4,9% niższa niż w maju poprzedniego roku. Olej rzepakowy kosztował 812 USD/t i był o 2,3% droższy niż przed miesiącem, ale o 3,8% tańszy niż przed rokiem. Za śrutę rzepakową płacono 282 USD/t, tj. o 7,5% mniej niż przed miesiącem, ale o 18,4% więcej niż przed rokiem.

Na rynku krajowym przeciętna cena skupu rzepaku w maju 2018 r. wyniosła wg notowań MRIRW 1503 zł/t i była o 1,1% wyższa niż przed miesiącem, ale o 16,2% niższa w porównaniu z majem poprzedniego roku. Cena rafinowanego oleju rzepakowego zwiększyła się do 3267 zł/t (o 2,1% w porównaniu z poprzednim miesiącem), a śruty rzepakowej do 925 zł/t (o 4,8%). W porównaniu z majem 2017 r. za olej rzepakowy płacono o 10,1% mniej, a za śrutę rzepakową o 2,2% więcej.

W marcu 2018 r. produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych i średnich zakładach przemysłu tłuszczowego (zatrudniających 50 i więcej osób stałej załogi) wyniosła 87,8 tys. t i była o 1,7% mniejsza niż w poprzednim miesiącu i o 4,4% mniejsza niż w marcu poprzedniego roku. W I kwartale br. duże i średnie zakłady przemysłu tłuszczowego wyprodukowały 267,0 tys. t surowego oleju rzepakowego, tj. o 3,2% mniej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, z tego rafinowały 187,8 tys. t, tj. o 10,2% mniej. Zmniejszyła się produkcja oleju rzepakowego rafinowanego na cele techniczne (o 37,1%

Ewa Rosiak

Magdalena Bodyt

do 56,71 tys. t), przy wzroście na cele jadalne (o 10,3% do 131,1 tys. t). Produkcja margaryn wyniosła 77,2 tys. t i była o 2,7% mniejsza niż przed rokiem.

W marcu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, wzrósł import produktów oleistych, przy jednoczesnym zmniejszeniu ich eksportu. Wyjątkiem był wzrost wywozu margaryn i zmniejszenie przywozu olejów roślinnych. W I kwartale br., w porównaniu z I kwartałem poprzedniego roku, eksport produktów oleistych, z wyjątkiem margaryn, był mniejszy, a ich import większy. W ślad za tym przychody z eksportu produktów oleistych zmniejszyły się o 10,1% do 134,7 mln EUR, a wydatki na ich import wzrosły o 2,0% do 560,3 mln EUR, w wyniku czego ujemne saldo handlu tymi produktami w porównywanym okresie pogłębiło się o 3,7% do 425,6 mln EUR. W I kwartale 2018 r. wywieziono łącznie 55,9 tys. t nasion oleistych (o 31,5% mniej niż w I kwartale 2017 r.), w tym 24,4 tys. t rzepaku (o 59,9% mniej), 24,4 tys. t olejów roślinnych (o 32,9% mniej), w tym 16,9 tys. t oleju rzepakowego (o 39,5% mniej), 181,8 tys. t śrut oleistych (o 7,8% mniej), w tym 168,2 tys. t śruty rzepakowej (o 3,9% mniej). Wywóz margaryn wzrósł do 34,9 tys. t (o 15,5%). Jednocześnie przywieziono: 726,7 tys. t śrut oleistych (o 3,9% więcej niż w I kwartale 2017 r.), 179,1 tys. t olejów roślinnych (o 5,4% więcej), w tym 38,7 tys. t oleju rzepakowego (o 5,0% więcej), 324,9 tys. t nasion oleistych (44,9% więcej), w tym 210,9 tys. t rzepaku (o 64,1% więcej) oraz 26,5 tys. t margaryn (o 30,4% więcej).

W pierwszych czterech miesiącach 2018 r. na rynku tłuszczów zwierzęcych, w tym szczególnie na rynku masła, przeważały spadki cen detalicznych, natomiast ceny detaliczne tłuszczów roślinnych podlegały wahaniom. W kwietniu 2018 r. ceny tłuszczów zwierzęcych były średnio o 5,7% niższe, a tłuszczów roślinnych o 1,1% wyższe niż w grudniu 2017 r. Za margaryn w kwietniu 2018 r. płacono o 0,9% więcej niż w grudniu 2017 r., a za oleje roślinne i oliwę z oliwek odpowiednio o 1,4% i 1,0% więcej. Ceny masła spadły w relacji kwiecień do grudnia o 6,1%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” (słoniny, smalcu) o 0,7%. Średni poziom cen tłuszczów roślinnych w pierwszych czterech miesiącach 2018 r. był o 2,2% wyższy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Wzrost cen tłuszczów roślinnych był mniejszy niż cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (4,0%), w tym znacznie mniejszy niż cen tłuszczów zwierzęcych, który w relacji rok do roku wyniósł średnio 21,9%. Margaryny podrożały średnio o 2,6% w relacji rok do roku, oleje roślinne o 1,4%, a oliwa z oliwek o 5,2%, przy wzroście cen masła o 23,2%, a „pozostałych tłuszczów zwierzęcych” o 5,7%.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	551 754	538 951	1 289 436	33,49	42,2	99,0
2016 I-XII	1 119 490	635 422	473 364	1 281 548	33,28	42,3	87,4
2017 III	91 806	72 737	12 732	151 811	3,94	13,9	60,5
IV	79 082	60 153	9 868	129 367	3,36	12,5	61,1
V	72 361	62 768	20 278	114 851	2,98	28,0	63,0
VI	65 127	66 501	15 743	115 885	3,01	24,2	56,2
VII	75 364	61 532	17 848	119 048	3,09	23,7	63,3
VIII	114 262	61 435	17 001	158 696	4,12	14,9	72,0
IX	105 523	62 467	8 990	159 000	4,13	8,5	66,4
X	111 378	68 543	11 084	168 838	4,38	10,0	66,0
XI	95 273	65 547	16 459	144 361	3,75	17,3	66,0
XII	101 060	60 154	7 086	154 127	4,00	7,0	65,6
2018 I	89 974	60 692	7 389	143 278	3,72	8,2	62,8
II	89 268	52 907	8 561	133 615	3,47	9,6	66,8
III	87 752	65 538	8 413	144 877	3,76	9,6	60,6
Zmiany w %							
<u>III 2018</u> <u>II 2018</u>	-1,7	23,9	-1,7	8,4	8,4	x	x
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	-4,4	-9,9	-33,9	-4,6	-4,6	x	x
<u>III 2018</u> <u>XII 2017</u>	-13,2	9,0	18,7	-6,0	-6,0	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego^a (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	1 276 633	107 591	511 104	873 120	22,68	40,0	146,2
2016 I-XII	1 119 490	147 174	449 746	816 918	21,22	40,2	137,0
2017 III	91 806	24 025	10 704	105 127	2,73	11,7	87,3
IV	79 082	19 034	7 010	91 106	2,36	8,9	86,8
V	72 361	13 946	17 217	69 090	1,79	23,8	104,7
VI	65 127	17 355	12 478	70 004	1,82	19,2	93,0
VII	75 364	15 973	15 326	76 011	1,97	20,3	99,1
VIII	114 262	13 150	14 497	112 915	2,93	12,7	101,2
IX	105 523	14 099	6 986	112 636	2,92	6,6	93,7
X	111 378	10 133	8 164	113 347	2,94	7,3	98,3
XI	95 273	10 268	13 030	92 511	2,40	13,7	103,0
XII	101 060	11 140	4 583	107 617	2,79	4,5	93,9
2018 I	89 974	10 770	5 379	95 365	2,47	6,0	94,3
II	89 268	10 675	5 536	94 407	2,45	6,2	94,6
III	87 752	17 252	5 954	99 050	2,57	6,8	88,6
Zmiany w %							
<u>III 2018</u> <u>II 2018</u>	-1,7	61,6	7,5	4,9	4,9	x	x
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	-4,4	-28,2	-44,4	-5,8	-5,9	x	x
<u>III 2018</u> <u>XII 2017</u>	-13,2	54,9	29,9	-8,0	-7,9	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych^a (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^b	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	3 116 534	812 865	4 140 775	44,2	44,4
2016 I-XII	1 610 973	2 795 801	714 913	3 691 861	44,4	43,6
2017 III	137 709	240 772	77 897	300 584	56,6	45,8
IV	118 623	215 329	51 439	282 512	43,4	42,0
V	108 542	334 013	37 768	404 787	34,8	26,8
VI	97 691	251 458	33 997	315 151	34,8	31,0
VII	113 046	189 611	33 514	269 142	29,6	42,0
VIII	171 393	282 796	65 723	388 467	38,3	44,1
IX	158 285	229 709	55 021	332 973	34,8	47,5
X	167 067	133 818	79 878	221 007	47,8	75,6
XI	142 910	341 739	58 310	426 338	40,8	33,5
XII	151 590	250 061	67 832	333 819	44,7	45,4
2018 I	134 961	116 400	59 618	191 744	44,2	70,4
II	133 902	264 081	66 639	331 344	49,8	40,4
III	131 628	346 211	55 545	422 294	42,2	31,2
Zmiany w %						
<u>III 2018</u> II 2018	-1,7	31,1	-16,6	27,4	x	x
<u>III 2018</u> III 2017	-4,4	43,8	-28,7	40,5	x	x
<u>III 2018</u> XII 2017	-13,2	38,5	-18,1	26,5	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 4. Krajowy bilans śrut rzepakowej^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^c w %
2015 I-XII	1 837 106	54 380	762 518	1 128 968	41,5	162,7
2016 I-XII	1 610 973	37 786	672 713	976 047	41,8	165,1
2017 III	137 709	11 847	70 299	79 257	51,0	173,8
IV	118 623	8 532	44 699	82 455	37,7	143,9
V	108 542	536	31 976	77 102	29,5	140,8
VI	97 691	396	29 015	69 072	29,7	141,4
VII	113 046	287	28 427	84 907	25,1	133,1
VIII	171 393	2 256	59 583	114 066	34,8	150,3
IX	158 285	3 811	47 102	114 994	29,8	137,6
X	167 067	3 636	76 677	94 027	45,9	177,7
XI	142 910	1 837	53 933	90 813	37,7	157,4
XII	151 590	1 408	63 781	89 216	42,1	169,9
2018 I	134 961	2 213	54 895	82 279	40,7	164,0
II	133 902	1 459	62 089	73 272	46,4	182,7
III	131 628	2 133	51 173	82 589	38,9	159,4
Zmiany w %						
<u>III 2018</u> II 2018	-1,7	46,2	-17,6	12,7	x	x
<u>III 2018</u> III 2017	-4,4	-82,0	-27,2	4,2	x	x
<u>III 2018</u> XII 2017	-13,2	51,5	-19,8	-7,4	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny^a (tony)

Okres	Produkcja ^b	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^c w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2015 I-XII	404 575	87 235	133 357	358 453	9,31	33,0	112,9
2016 I-XII	359 092	84 456	128 545	315 003	8,18	35,8	114,0
2017 III	30 861	8 057	11 462	27 456	0,71	37,1	112,4
IV	23 536	7 788	9 476	21 848	0,57	40,3	107,7
V	25 366	6 818	9 179	23 005	0,60	36,2	110,3
VI	24 435	8 331	8 931	23 834	0,62	36,6	102,5
VII	23 331	6 820	8 646	21 505	0,56	37,1	108,5
VIII	30 828	8 399	11 514	27 713	0,72	37,3	111,2
IX	33 375	8 302	11 702	29 975	0,78	35,1	111,3
X	34 746	10 271	15 486	29 531	0,77	44,6	117,7
XI	36 842	10 653	14 136	33 359	0,87	38,4	110,4
XII	25 625	7 658	9 837	23 447	0,61	38,4	109,3
2018 I	23 076	8 858	10 997	20 938	0,54	47,7	110,2
II	25 648	7 980	11 281	22 347	0,58	44,0	114,8
III	28 455	9 631	12 639	25 447	0,66	44,4	111,8
Zmiany w %							
<u>III 2018</u> II 2018	10,9	20,7	12,0	13,9	13,8	x	x
<u>III 2018</u> III 2017	-7,8	19,5	10,3	-7,3	-7,0	x	x
<u>III 2018</u> XII 2017	11,0	25,8	28,5	8,5	8,2	x	x

^a bez zmiany stanu zapasów, ^b produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej,

^c produkcja / zużycie krajowe

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MF.

Tab. 6. Ceny skupu^a (zł/tonę)

Okres	Rzepak przemysłowy	Pszenvica konsumpcyjna i paszowa	Relacja cen rzepak : pszenica
2015 I-XII	1505	668	2,25
2016 I-XII	1616	620	2,61
2017 IV	1839	687	2,68
V	1794	710	2,53
VI	1687	710	2,38
VII	1519	692	2,19
VIII	1545	637	2,43
IX	1543	646	2,39
X	1567	649	2,42
XI	1609	658	2,45
XII	1631	673	2,42
2018 I	1577	670	2,35
II	1554	662	2,35
III	1550	669	2,32
IV	1487	662	2,25
Zmiany w %			
<u>IV 2018</u> III 2018	-4,1	-0,9	x
<u>IV 2018</u> IV 2018	-19,1	-3,6	x
<u>IV 2018</u> XII 2017	-8,8	-1,6	x

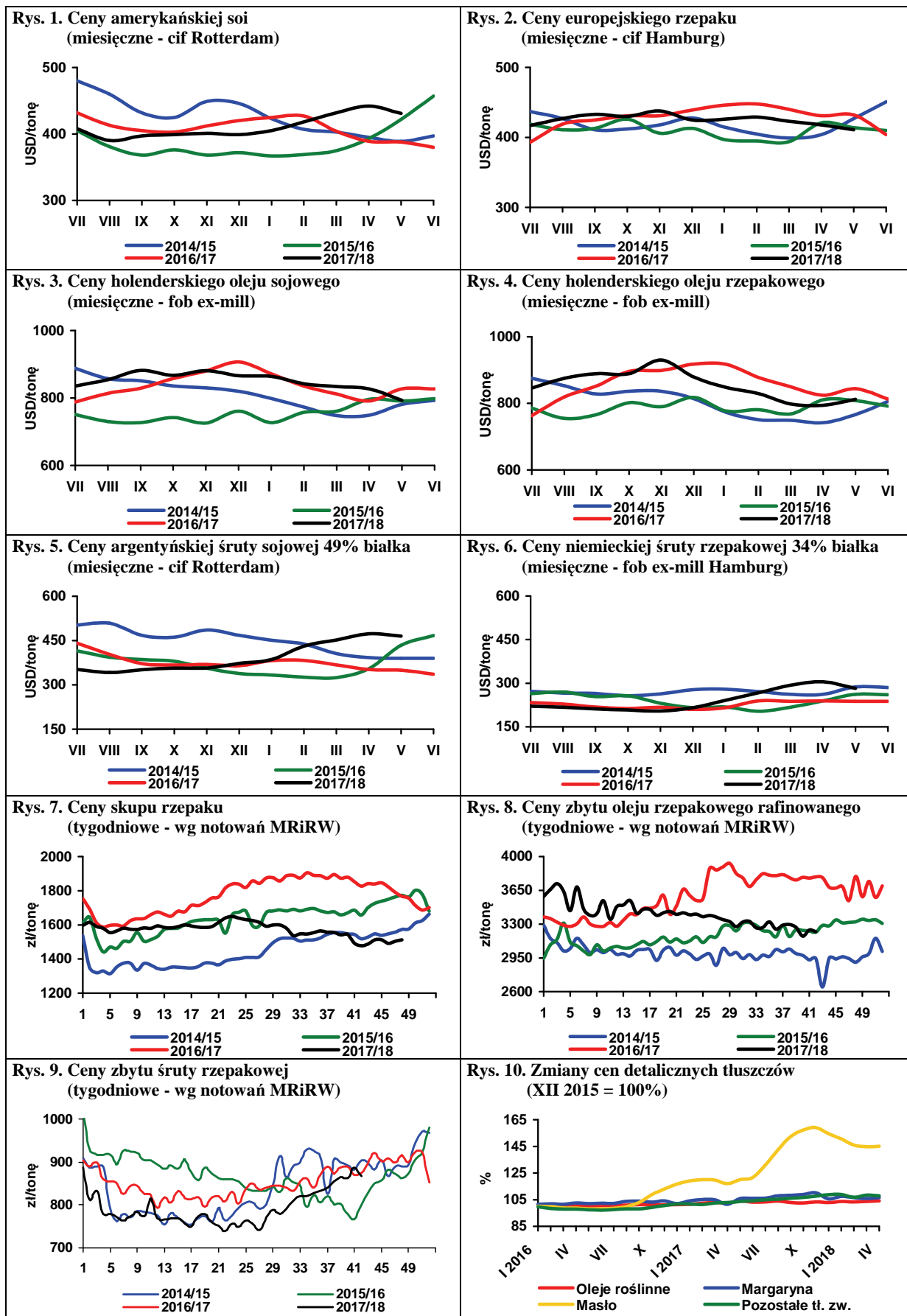
^a ceny roczne oraz za VII, VIII, IX, X i XI dane GUS, pozostałe miesiące – dane MRiRW

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/litr/kg)

Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	olej rzepakowy za 1 l	margaryny do smarowania pieczywa w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2015 I-XII	5,46	6,38	15,15	5,72	5,90	9,85	20,65	6,88
2016 I-XII	4,84	6,33	16,19	5,56	5,84	9,75	20,65	6,60
2017 IV	5,10	6,52	19,59	5,84	6,07	9,78	24,90	6,60
V	5,11	6,59	20,01	5,85	6,21	9,85	25,15	6,64
VI	5,11	6,55	21,37	5,99	6,11	9,70	25,60	6,64
VII	4,90	6,68	23,64	6,01	6,09	9,60	28,90	6,68
VIII	4,92	6,71	25,89	6,08	6,16	9,75	31,85	6,68
IX	5,00	6,87	27,60	6,15	6,07	9,73	34,00	6,68
X	4,73	6,92	27,23	6,21	6,10	9,75	35,40	6,76
XI	4,62	6,86	25,87	6,23	6,14	9,85	35,00	6,80
XII	4,65	6,76	24,52	6,23	6,03	9,75	33,75	7,00
2018 I	4,56	6,81	21,32	6,18	6,06	9,50	31,75	7,04
II	4,51	6,82	20,98	6,12	6,06	9,28	29,75	6,80
III	4,60	6,93	22,00	6,08	6,10	9,33	29,55	6,96
IV	4,61	6,99	22,39	6,04	6,13	9,43	29,55	6,92
Zmiany w %								
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	0,2	0,9	1,8	-0,7	0,5	1,1	0,0	-0,6
<u>IV 2018</u> <u>IV 2018</u>	-9,6	7,2	14,3	3,4	1,0	-3,6	18,7	4,8
<u>IV 2018</u> <u>XII 2017</u>	-0,9	3,4	-8,7	-3,0	1,7	-3,3	-12,4	-1,1

^a masło świeże o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy, ^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy
 Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, MRiRW i GUS.

Według ostatnich doniesień NEPG (Organizacja Producentów Ziemniaków Północno-Zachodniej Europy, zrzeszającej producentów ziemniaków jadalnych z Niemiec, Francji, Belgii, Holandii i Wielkiej Brytanii) areal uprawy ziemniaków (bez skrobiowych) w północno-zachodniej Europie w 2018 r. nieznacznie wzrośnie (o 0,4%) w relacji do roku ubiegłego i wyniesie 585,6 tys. ha, a w odniesieniu do średniej pięcioletniej będzie większy o 6,7%. Uwzględniając średni poziom plonów z ostatnich pięciu lat (48,1 t/ha), zbiory przewiduje się w wysokości 28,2 mln t, tj. o 4% mniej niż w 2017 r., ale o prawie 7% więcej niż średnio w okresie pięciu lat.

Ceny ziemniaków na zachodnioeuropejskich rynkach nadal są bardzo niskie i mimo końca sezonu nie obserwuje się ich wzrostu. W Niemczech w końcu maja, podobnie jak przed miesiącem, średni poziom cen ziemniaków jadalnych wynosił 115-120 EUR/t, wobec 235-250 EUR/t w analogicznych okresach dwóch poprzednich sezonów. Ceny ziemniaków do przetwórstwa na frytki w ciągu ostatniego miesiąca nieznacznie wzrosły i oscylują w przedziale 50-65 EUR/t, wobec 230-250 EUR/t w końcu maja 2017 r. Ceny ziemniaków na chipsy są blisko 2-krotnie wyższe (80-140 EUR/t). Ziemniaki z przeznaczeniem na płatki kosztują 45-55 EUR/t, a na spisanie 10-20 EUR/t. Na rynku niemieckim pojawiły się już dostawy młodych ziemniaków z tegorocznych zbiorów. W końcu kwietnia osiągały one cenę ok. 800 EUR/t, a sprowadzane z Hiszpanii były nieznacznie tańsze (650-760 EUR/t).

Nadal bardzo niskie są ceny ziemniaków w Belgii. Bulwy najpopularniejszej na tym rynku odmiany Bintje od wielu tygodni kosztują zaledwie 20 EUR/t. W Holandii ceny ziemniaków do przetwórstwa, w zależności od odmiany, kierunków użytkowania i przede wszystkim od jakości, wynoszą 30-120 EUR/t. Ziemniaki na płatki kosztują zaledwie 10-20 EUR/t, a odpadowe z przeznaczeniem na spisanie 5-10 EUR/t.

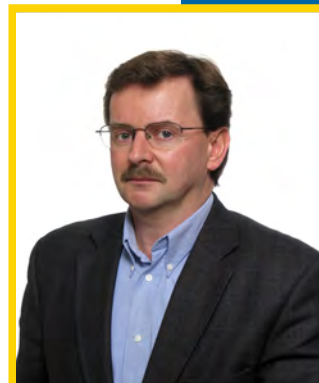
W ostatnim miesiącu we Francji wzrosły jedynie ceny ziemniaków odmiany Agata (o ok. 20 EUR/t), natomiast pozostałych utrzymały się praktycznie na niezmiennym poziomie. Ceny ziemniaków jadalnych z przeznaczeniem na eksport we Francji na przełomie maja i czerwca, w zależności od wielkości opakowania, asortymentu i odmiany, wynosiły 70-230 EUR/t i były o połowę niższe niż przed rokiem. Ceny ziemniaków przeznaczonych do bezpośredniej konsumpcji najbardziej popularnych, tańszych odmian, podobnie jak przed miesiącem, w zależności od wielkości bulw i opakowania wynosiły od 115 do 215 EUR/t i były co najmniej o 50% tańsze niż przed rokiem. Ziemniaki typu premium (odmiany Agata, Charlotta i Various) w opakowaniach 2,5 i 12,5 kg kosztowały od 380 do 460 EUR/t, tj. o ok. 32-40% mniej niż w roku poprzednim.

W Hiszpanii areal uprawy ziemniaków w ostatnich latach kształtował się w przedziale 72-76 tys. ha, a zbiory osiągały wielkość 2,17-2,54 mln t. W roku bieżącym powierzchnię uprawy oszacowano na 69,0 tys. ha, a zbiory przewiduje się na poziomie 2,21 mln t, tj. o 6,7% mniej niż w 2017 r. Średni poziom cen ziemniaków na rynku hiszpańskim w okresie kwiecień-czerwiec jest szacowany na 395 EUR/t, wobec 397 EUR/t w analogicznym okresie ubiegłego roku i 436 EUR/t przed dwoma laty.

Ostatnie tygodnie przyniosły w Polsce intensywne opady deszczu. Miały one głównie charakter burzowy i lokalny, w związku z tym nie wszędzie został rozwiązany problem niedoborów wody w glebie. Pierwsze partie młodych krajowych ziemniaków trafiły do handlu hurtowego ok. 10 maja i były wówczas oferowane w cenie ok. 11 zł/kg. W ciągu zaledwie 2-3 tygodni ceny spadły nawet poniżej 2,0 zł/kg, czyli o ponad 80 procent.

W ostatnim okresie miały miejsce przypadki oferowania w sieciach handlowych ziemniaków z Hiszpanii i z Niemiec jako polskich produktów. Jest to jeden z głównych problemów podnoszonych przez protestujących w tym roku rolników ze Stowarzyszenia Polskich Producentów Ziemniaków i Warzyw. Trudno jest jednak ocenić skalę tego zjawiska i wpływ na ceny. Są przygotowywane rozwiązania prawne, które zminimalizują ten proceder. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych prowadzą wzmożone kontrole w obrocie ziemniakami i warzywami.

Nie ma żadnej poprawy w hurtowym handlu ziemniakami ze zbiorów z 2017 r. Ceny w dużym hurcie oscylują w przedziale 200-400 zł/t. Średni poziom cen na rynkach hurtowych ziemniaków pod koniec maja wynosił 0,60 zł/kg i był o ponad 20% niższy w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Krajowe ziemniaki z ubiegłorocznych zbiorów w Broniszach były nieznacznie tańsze niż przed miesiącem i kosztowały 0,35-0,80 zł/kg, natomiast na pozostałych rynkach była stabilizacja lub niewielki ich wzrost, a ich poziom wynosił: w Poznaniu 0,47-0,80 zł/kg, w Lublinie 0,67 zł/kg, we Wrocławiu 0,50-0,60 zł/kg i w Łodzi 0,40-0,73 zł/kg. Polskie „młode” ziemniaki w Broniszach oferowano w cenie 2,0-3,0 zł/kg, a na pozostałych rynkach były poniżej 2,0 zł/kg. Natomiast ceny importowanych ziemniaków wczesnych (młodych) kształtowały się w przedziale 1,60-3,00 zł/kg

**Wiesław
Dzwonkowski**

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków				Produkcja skrobi ziemniaczanej			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
I	64 000	62 500	63 700	75 700	184	221	1 230	2 630
II	59 400	69 800	60 600	59 300	182	274	185	101
III	75 600	69 500	76 600	69 300	270	248	267	110
IV	74 800	71 800	62 100	69 000	257	143	198	
V	62 600	45 500	28 000		160	168	117	
VI	58 300	58 800	54 100		187	233	154	
VII	54 900	48 700	44 000		100	52	182	
VIII	86 100	138 800	130 100		2 673	10 030	13 946	
IX	289 000	349 800	332 800		36 562	48 727	48 502	
X	328 100	356 000	350 700		52 406	55 531	52 185	
XI	238 400	321 200	326 600		38 997	51 152	50 369	
XII	83 800	178 900	185 200		3 636	23 291	26 495	
RAZEM	1 475 000	1 771 300	1 714 500	273 600	135 614	190 070	193 830	2 841

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze			
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze	
2014	I-XII	1 247	3 806	36 259	57 730	10 921	41 368	9 555	167 158	30 775	16 736
2015	I-XII	1 201	1 666	13 656	82 505	14 331	42 007	9 990	159 341	37 518	20 829
2016	I-XII	2 804	1 065	22 815	104 854	18 857	53 935	10 449	168 016	38 838	20 093
2017	I-XII	4 100	3 179	28 605	140 173	37 446	74 377	12 101	191 585	52 071	18 346
2017	I	221	1	2 954	14 363	1 615	7 143	661	12 856	2 818	2 078
	II	228	67	2 810	13 330	2 428	6 340	889	13 865	3 371	1 802
	III	556	1 024	3 456	13 018	3 083	5 756	1 075	16 706	3 984	1 949
	IV	814	677	4 204	9 934	2 249	5 262	846	14 129	4 019	1 704
	V	341	297	4 278	11 130	2 333	6 535	1 009	18 136	4 782	2 020
	VI	359	21	1 518	8 098	2 995	4 314	945	18 795	5 019	1 792
	VII	61	-	1 284	7 104	3 054	4 676	1 199	18 726	4 684	1 162
	VIII	50	2	514	7 319	3 814	5 951	1 254	19 633	5 229	944
	IX	62	220	1 500	11 881	3 345	7 432	1 254	15 004	4 583	1 109
	X	127	-	1 907	15 960	3 708	8 004	1 280	14 535	5 445	1 448
	XI	37	624	2 344	14 744	3 040	7 623	903	14 438	5 107	1 205
	XII	30	247	1 847	13 130	5 781	5 422	898	14 755	2 885	1 095
2018	I	226	682	1 404	12 801	3 741	7 769	1 030	15 449	4 690	1 204
	II	240	466	1 769	11 314	3 471	5 636	1 090	13 993	4 931	1 019
	III	336	461	3 815	10 013	3 629	4 277	1 100	14 759	3 716	1 232

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2014 I-XII	55 262	21 373	119 731	10 161	135 560	210 964	76 301	66 083	8 905	3 088
2015 I-XII	28 911	14 272	103 270	14 882	155 473	182 899	78 359	56 782	7 302	11 271
2016 I-XII	39 746	21 440	90 084	13 714	151 354	201 447	79 793	74 705	8 390	16 237
2017 I-XII	44 197	14 813	58 019	15 861	140 317	197 696	87 721	91 014	14 151	20 491
2017 I	125	742	5 041	1 277	12 137	15 097	7 234	7 023	467	1 981
II	658	391	3 026	1 148	13 583	14 811	6 806	6 240	368	1 019
III	3 739	3 960	3 106	1 178	12 798	19 164	8 818	7 824	710	1 838
IV	6 321	7 348	6 459	1 078	11 092	17 473	6 481	9 122	1 301	1 241
V	21 178	1 252	12 284	1 125	10 989	18 803	7 481	10 125	1 309	1 961
VI	6 206	41	7 561	1 431	11 802	18 604	7 714	7 767	1 409	2 013
VII	332	0	5 392	1 639	11 947	18 500	7 242	6 061	1 246	2 304
VIII	11	0	682	1 597	12 364	17 482	7 198	9 501	1 070	1 980
IX	19	0	1 590	1 473	10 876	16 083	7 067	9 585	1 383	1 849
X	69	0	2 082	1 307	11 822	14 630	7 914	5 023	1 506	2 106
XI	45	346	6 589	951	11 487	14 124	7 044	6 039	1 616	1 906
XII	77	733	4 156	1 106	9 389	12 833	6 721	6 703	1 686	295
2018 I	267	482	8 036	1 515	8 627	13 186	7 651	7 106	1 906	1 586
II	666	141	4 026	1 618	8 230	13 309	7 295	7 431	1 543	259
III	2 059	2 044	9 219	1 559	9 206	14 936	7 608	8 262	721	302

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

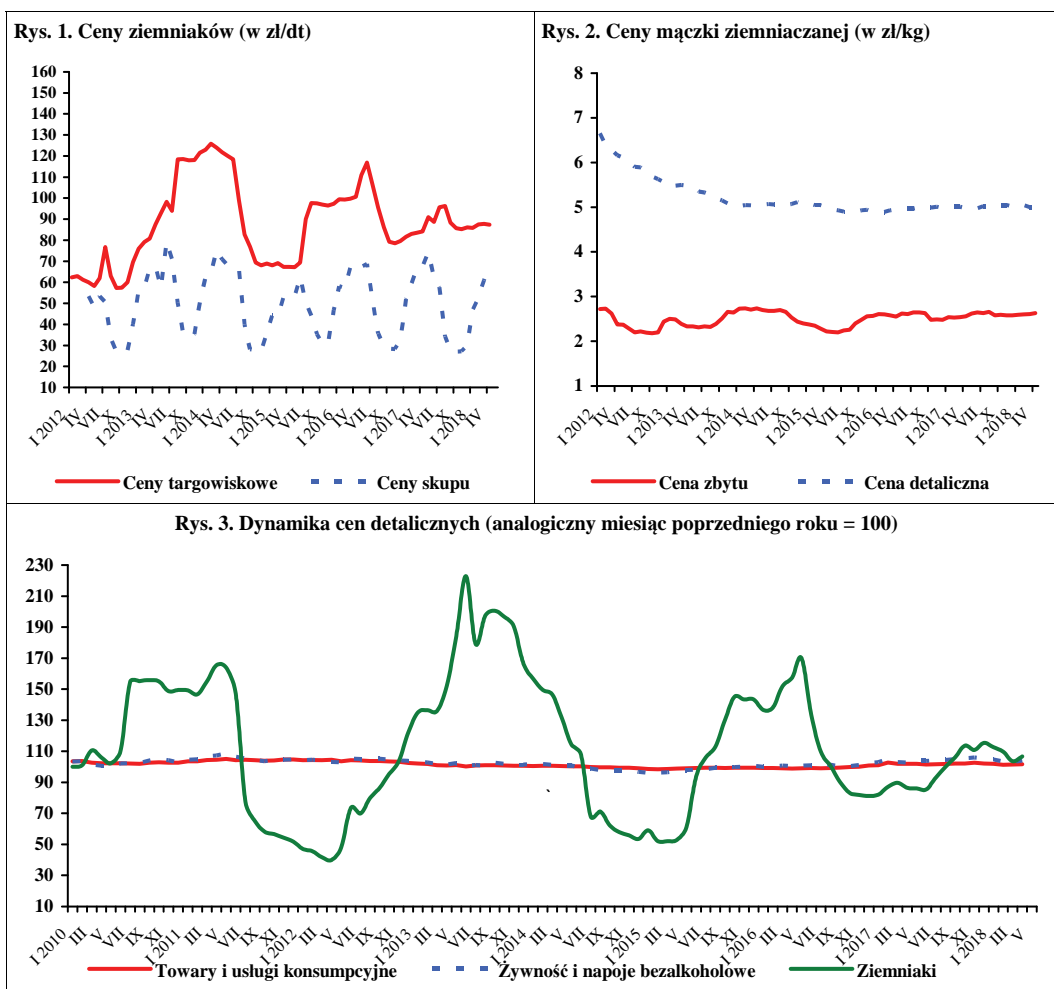
Wyszczególnienie	Rodzaj	IV	II	III	IV	Wskaźnik zmian cen	
	Ceny	2017	2018	2018	2018	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	67,6	52,9	60,9	67,1	99,3	110,2
	targowiskowa	84,2	87,5	87,8	87,4	103,8	99,5
	detaliczna (zł/kg)	1,12	1,15	1,15	1,19	106,3	103,5
	importowa	169,0	83,5	87,7	.	53,6	88,6
	eksportowa	92,6	100,6	69,0	.	67,1	83,9
Relacje cen	skup / targowisko	0,80	0,60	0,69	0,77	95,6	110,7
	targowisko / detal	0,75	0,76	0,76	0,73	97,7	96,2
	skup / detal	0,60	0,46	0,53	0,56	93,4	106,5
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	2,62	2,58	2,60	2,63	100,4	100,8
	detaliczna (zł/kg)	4,98	5,04	5,00	5,00	100,4	100,0
Frytki	detaliczna (zł/kg)	8,38	8,42	8,52	8,46	101,0	99,3
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	34,70	34,30	34,7	34,70	100,0	100,0
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	9,96	10,32	10,36	10,38	104,2	100,2

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

Wyszczególnienie		2017		2018		wsk. zmian cen	
		kwiecień	luty	marzec	kwiecień	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	103,9	100,8	96,6	100,0	96,2	103,5
2	Kujawsko-pomorskie	87,0	87,6	90,3	89,6	103,0	99,2
3	Lubelskie	74,4	85,6	81,3	79,5	106,9	97,8
4	Lubuskie	94,0	101,4	104,4	100,9	107,4	96,7
5	Łódzkie	82,6	75,7	77,5	78,0	94,4	100,6
6	Małopolskie	79,9	79,2	81,6	81,2	101,7	99,5
7	Mazowieckie	73,4	85,2	81,6	75,9	103,3	93,0
8	Opolskie	96,7	105,5	108,0	102,4	105,9	94,8
9	Podkarpackie	89,4	89,1	89,8	89,6	100,3	99,8
10	Podlaskie	74,2	85,1	87,8	88,6	119,3	100,9
11	Pomorskie	89,5	94,6	96,1	95,6	107,3	99,8
12	Śląskie	87,1	90,4	90,1	91,8	105,4	101,8
13	Świętokrzyskie	66,1	67,6	67,0	66,1	100,0	98,6
14	Warmińsko-mazurskie	96,5	89,6	99,7	102,2	106,0	102,6
15	Wielkopolskie	88,9	93,7	92,9	94,7	106,4	101,9
16	Zachodniopomorskie	98,3	104,0	106,8	109,0	110,8	102,1
maksimum		103,9	105,5	108,0	109,0	X	
minimum		66,1	67,6	67,0	66,1		
różnica w %		57,3	56,0	61,1	65,0		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

W maju br., w porównaniu z kwietniem br., w skupie z przeznaczeniem do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu kapusty białej (o 74%), marchwi (o 51%), pietruszki (o 21%), cebuli (w spółdzielniach ogrodniczych) i buraków ćwikłowych (po 17%) oraz cebuli na targowiskach (o 2%). Obniżyły się jedynie ceny skupu skupu pomidorów szklarniowych (o 40%) i pieczarek (o 1%). W porównaniu z kwietniem br. w zakładach przetwórczych wzrosły ceny skupu marchwi na kostkę (o 4%), a obniżyły się ceny skupu kapusty białej (o 23%) i cebuli obieranej (o 6%). Nie uległy zmianie ceny skupu buraków ćwikłowych. W firmach skupujących warzywa na eksport wzrosły ceny kapusty pekińskiej (o 57%), marchwi (o 13%), buraków ćwikłowych, selerów i kapusty białej (po 3%). Obniżyły się ceny skupu pomidorów spod osłon (o 28%), kapusty czerwonej (o 5%) i cebuli (o 2%). W porównaniu z kwietniem br. w handlu hurtowym wzrosły ceny kapusty białej (o 33%), marchwi (o 31%), cebuli (o 9%) i buraków ćwikłowych (o 2%).

W maju 2018 r., w porównaniu z majem 2017 r., w skupie do konsumpcji bezpośredniej wzrosły ceny skupu marchwi (o 196%), pietruszki (o 149%), buraków ćwikłowych (o 44%), cebuli w spółdzielniach ogrodniczych (o 38%) i cebuli na targowiskach (o 16%), a obniżyły się ceny skupu kapusty białej (o 31%), pieczarek (o 4%) i pomidorów szklarniowych (o 1%). W zakładach przetwórczych w maju br., w porównaniu z analogicznym okresem ub.r., wzrosły ceny cebuli obieranej (o 42%) i kapusty białej (o 15%). Obniżyły się ceny skupu buraków ćwikłowych (o 4%), a nie zmieniły się ceny skupu marchwi na kostkę. Na rynkach hurtowych wyższe były ceny marchwi (o 143%), cebuli (o 28%) oraz buraków ćwikłowych (o 24%), a obniżyły się ceny kapusty białej (o 27%).

W kwietniu br., w porównaniu z marcem br., wzrosły ceny detaliczne marchwi (o 17%), pomidorów (o 9%), porów (o 6%), selerów (o 5%), kalafiorów (o 4%), cebuli (o 3%), buraków ćwikłowych (o 2%) oraz kapusty białej i pieczarek (po 1%). Obniżyły się jedynie ceny papryki (o 9%). W relacji do cen detalicznych z kwietnia ub.r. wzrosły ceny marchwi (o 58%), kalafiorów (o 21%), kapusty białej (o 16%), cebuli (o 13%), buraków ćwikłowych (o 12%), selerów (o 10%), a obniżyły się ceny papryki (o 28%), pomidorów (o 12%) oraz porów i pieczarek (po 1%).

W marcu br., w porównaniu z marcem ub.r., w średnich i dużych zakładach przetwórczych obniżyła się produkcja marynat (o 35%), soku pomidorowego (o 9%), warzyw mrożonych (o 5%) i konserw warzywnych (o 3%).

Ekspert warzyw świeżych w marcu 2018 r. wyniósł 36,6 tys. t, a jego wartość 29,4 mln EUR. W porównaniu z marcem 2017 r. wolumen sprzedanych warzyw

Paweł Kraciński

Tomasz Smoleński

świeżych obniżył się o 10%, a jego wartość zmniejszyła się o 4%. Do spadku wolumenu eksportu przyczyniło się obniżenie sprzedaży kalafiorów (o 64%), marchwi (o 41%), kapusty (o 25%) i ogórków (o 7%). W tym samym czasie wyeksportowano 60,0 tys. t przetworów warzywnych o wartości 48,0 mln EUR. W porówniu z marcem 2017 r. wolumen eksportu przetworów warzywnych obniżył się o 15%, a jego wartość zmniejszyła się o 3%. Obniżył się wolumen eksportu suszy (o 26%), marynat (o 16%), mrożonek (o 10%) oraz konserw (o 2%), w tym kapusty kwaszonej (o 4%).

W marcu 2018 r. zaimportowano 65,7 tys. t warzyw świeżych tj. o 17% mniej niż w marcu ub.r. Wartość ich importu wyniosła 66,8 mln EUR, tj. o 24% mniej niż w marcu 2017 r. Obniżka wolumenu importu spowodowana była zmniejszeniem przywozu kapusty (o 46%), ogórków i cebuli (po 29%) oraz pomidorów (o 14%). Wolumen importu przetworów warzywnych wyniósł 21,8 tys. t (o 24% mniej niż w marcu ub.r.), a jego wartość 21,3 mln EUR (o 27% mniej niż w marcu 2017 r.). Obniżył się wolumen importu suszy (o 48%), konserw warzywnych (o 31%), w tym kukurydzy konserwowej (o 48%), mrożonek (o 24%), koncentratu pomidorowego (o 22%) i marynat (o 11%).

W marcu 2018 r. ujemne saldo w handlu warzywami i ich przetworami wyniosło 10,7 mln EUR wobec ujemnego (49,9 mln EUR) w marcu 2017 r. W całym I kwartale br. saldo handlu warzywami i ich przetworami było ujemne i wyniosło 100,5 mln EUR. W porównaniu z I kwartałem ub.r. deficyt w handlu zagranicznym obniżył się o 39,1 mln EUR.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pietruszka	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2017 V	0,60	1,42	0,78	0,70	0,63	-	-	2,39	4,06	-	5,03
VI	0,66	1,67	1,07	0,74	0,81	-	-	3,01	2,81	1,99	4,90
VII	1,24	2,05	2,02 ^c	0,87	1,22	2,04	1,19	3,39	2,44	2,28	4,77
VIII	0,81	1,92	1,45 ^c	0,76	0,79	1,44	0,87	3,52	2,01	1,49	5,10
IX	0,68	1,78	0,42	0,67	0,64	-	1,52	2,44	2,79	2,13	5,08
X	0,62	1,63	0,34	0,66	0,58	-	-	2,03	3,80	2,58	5,02
XI	0,68	1,61	0,38	0,65	0,61	-	-	2,02	3,92	1,87	4,88
XII	0,67	1,66	0,36	0,64	0,59	-	-	1,99	4,98	-	5,03
2017 I-XII	0,67	1,60	0,48	0,68	0,65	1,74	1,19	2,23	3,87	2,06	5,05
2018 I	0,68	1,61	0,30	0,72	0,65	-	-	2,16	-	-	5,08
II	0,66	1,61	0,31	0,77	0,67	-	-	2,37	-	-	4,93
III	0,68	1,61	0,32	0,98	0,71	-	-	3,29	-	-	4,73
IV	0,71	1,62	0,31	1,37	0,78	-	-	4,92	6,72	-	4,85
V	0,83	1,65	0,54	2,07	0,91	-	-	5,95	4,01	-	4,81
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2018</u> <u>IV 2018</u>	117	102	174	151	117	x	x	121	60	x	99
<u>V 2018</u> <u>V 2017</u>	138	116	69	296	144	x	x	249	99	x	96

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSRIR MRiRW, ^c za główkę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew na kostkę	Buraki	Groszek zielony	Fasola szparagowa	Brokuly różyczk.	Kalafory różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2017 V	0,60	0,26	0,26	0,27	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,63	0,30	0,28	0,30	1,18	-	1,85	1,40	1,80	-	-
VII	0,98	-	-	-	1,22	0,77	1,83	1,34	1,88	-	-
VIII	0,68	-	-	-	-	0,77	1,84	1,26	1,83	0,56	0,38
IX	0,67	0,20	0,26	0,25	-	0,78	1,82	1,25	-	0,59	0,40
X	0,63	0,20	0,25	0,25	-	-	1,68	1,22	-	0,61	-
XI	0,75	0,25	0,25	0,25	-	-	2,34	1,46	-	-	-
XII	0,79	0,29	0,25	0,27	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,68	0,25	0,26	0,26	1,20	0,77	1,89	1,32	1,84	0,59	0,39
2018 I	0,89	0,34	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
II	0,93	0,35	0,27	0,27	-	-	-	-	-	-	-
III	0,95	0,37	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,90	0,39	0,25	0,26	-	-	-	-	-	-	-
V	0,85	0,30	0,26	0,26	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>V 2018</u> <u>IV 2018</u>	94	77	104	100	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2018</u> <u>V 2017</u>	142	115	100	96	x	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory spod osłon	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki ćwikłowe	Ziemiaki
2017 IV	-	-	1,85	0,44	1,13	-	0,55	1,10	1,28	0,45	2,10	0,41	0,43
V	3,03	-	1,97	-	-	-	0,55	-	1,30	0,51	-	0,40	0,40
VI	1,96	-	1,95	0,94	-	5,30	0,55	-	-	0,54	-	-	-
VII	2,22	1,28	2,20	0,91	-	5,40	0,63	-	-	0,54	-	-	-
VIII	2,25	1,10	1,88	1,01	0,60	3,84	0,80	-	-	0,55	-	-	-
IX	2,66	1,05	1,06	0,55	0,60	2,93	-	-	1,20	0,53	1,00	-	-
X	3,47	-	1,04	0,38	0,60	3,16	0,50	1,20	1,12	0,52	1,00	0,40	-
XI	3,85	-	0,97	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
XII	-	-	0,96	0,32	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
2017 I-XII	2,78	1,14	1,43	0,54	0,76	4,13	0,56	1,12	1,13	0,49	1,70	0,41	0,41
2018 I	-	-	0,99	0,34	0,60	-	0,53	1,20	1,00	0,52	-	0,45	0,40
II	-	-	1,01	0,33	0,60	-	0,55	1,30	1,10	0,52	-	0,46	0,40
III	-	-	1,03	0,30	0,60	-	0,59	-	1,15	0,54	-	0,50	0,40
IV	4,83	-	1,18	0,31	0,60	-	1,20	-	1,29	0,57	-	0,63	0,40
V	3,49	-	1,85	0,32	0,57	-	1,35	-	1,33	0,56	-	0,65	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>V 2018</u> <u>IV 2018</u>	72	x	157	103	95	x	113	x	103	98	x	103	x
<u>V 2018</u> <u>V 2017</u>	115	x	94	x	x	x	245	x	102	110	x	163	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne ^a	Marynaty
2017 II	3 415	41 751	18 994	2 281
III	4 718	45 404	25 302	3 260
IV	3 478	34 910	20 555	2 521
V	3 039	31 046	20 424	2 332
VI	3 935	46 371	22 294	2 085
VII	2 967	69 836	21 576	8 650
VIII	3 664	79 445	21 562	12 031
IX	3 839	86 322	44 975	5 753
X	3 287	90 834	33 505	4 354
XI	3 232	71 042	32 336	3 605
XII	3 224	58 565	25 940	2 883
2017 I-XII	42 024	704 765	307 923	51 925
2018 I	2 495	46 480	25 539	2 584
II	3 773	45 005	21 835	2 657
III	4 308	42 923	24 432	2 111
Wskaźnik zmian w %				
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	91	95	97	65

^a w tym: przecier pomidorowy i pasta oraz warzywa i mieszanki warzywne zamrożone, gotowane lub nie, zakonserwowane octem lub kwasem octowym

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018			III 2018 III 2017 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	
Warzywa ogółem	38402	40804	37859	38604	44279	43155	51158	48537	39232	29177	25047	473240	27312	29788	36629	90
Cebula	11397	13096	16739	14554	11002	7861	7704	9225	9016	10319	7429	128639	9191	11734	12399	95
Kapusta	7433	6372	4795	2613	4832	1532	2043	3002	4172	3233	3216	49531	3210	4036	4747	75
Marchew	3803	3819	3465	3291	2613	1478	1338	1734	1803	2563	3054	33048	3166	1730	2236	59
Ogórki	421	612	533	805	2292	3122	4120	1517	578	376	713	15638	451	383	568	93
Pomidory	754	664	2927	9440	12061	14232	15993	12810	10221	2780	431	83987	850	714	798	120
Kalafiory	498	643	365	407	3383	5165	4871	3422	2919	1773	243	23923	253	220	234	36
Przetwory ogółem	60472	70343	55935	52925	54066	51397	54489	60067	66480	59818	49371	697044	62020	61629	60021	85
Susze	3351	3839	2562	2718	2483	2527	2620	2840	3028	3213	2387	34734	2970	2729	2831	74
Marynaty	3832	5160	3786	4000	3434	3334	3755	4774	5433	4758	4119	49850	3341	3148	4325	84
Konserwy	4817	5874	6970	5643	4536	4095	4666	5702	5946	5156	4833	62462	4723	4557	5742	98
-kapusta kwasz.	744	910	2870	1888	565	546	501	637	789	986	988	12231	832	605	877	96
Mrożonki	39583	44117	33626	32290	34121	32083	34720	38699	43717	40154	31215	447329	44420	42770	39510	90
Pieczarki i ich przetwory	27627	30618	25207	27046	24294	23168	21487	24506	25849	29384	27232	314627	26734	26485	29358	96
Warzywa ogółem	15248	17485	17277	22541	24631	26267	29060	30709	24110	14084	12341	249286	12756	12972	15595	89
Cebula	3680	4705	4239	4340	3512	3073	2977	3397	3616	4035	2967	43969	3580	4597	4165	89
Kapusta	1653	1600	1200	965	1378	583	565	700	901	666	709	12247	703	913	967	60
Marchew	938	972	843	733	673	442	406	423	416	662	941	8343	906	510	793	82
Ogórki	757	866	668	712	1558	1879	2270	978	626	431	910	12606	957	825	876	101
Pomidory	547	583	3259	7458	8096	9703	9189	10907	9733	2622	497	64186	539	530	721	124
Kalafiory	384	339	374	266	2046	3334	2786	2470	2031	1181	303	15749	228	163	211	62
Przetwory ogółem	42293	49397	39080	37624	40314	38883	42330	44855	49008	43885	37898	508257	46862	47733	48026	97
Susze	5875	6553	4707	4900	4391	4703	5107	4996	5065	5553	4442	62220	6213	5290	5760	88
Marynaty	3314	4529	3355	3452	3045	2913	3316	4419	5304	4646	3987	45329	3416	3209	4274	94
Konserwy	5102	6022	5545	4786	4975	4841	5004	6217	6651	5686	5234	64363	5430	5825	6330	105
-kapusta kwasz.	512	601	963	647	395	373	379	476	582	775	760	6981	607	455	591	98
Mrożonki	19170	21333	16480	16037	18686	17487	20201	21014	23779	21077	16729	233627	24829	24130	22451	105
Pieczarki i ich przetwory	38780	42523	36447	38602	34795	33273	31620	35608	36435	41330	38822	448560	37916	36511	41185	97

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017												2018			III 2018 III 2017 (%)
	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	
	59343	78970	67624	61333	43614	26297	15 229	13510	24448	43170	53099	542406	68636	63282	65726	
Warzywa ogółem	3998	5208	3078	6573	9623	6440	1 306	4342	2663	912	2087	49078	2518	1951	3719	83
Cebula	284	1911	7063	4657	128	48	8	9	5	9	17	14156	124	437	1032	71
Kapusta	1875	4425	6635	6722	9372	3094	239	137	202	692	926	35584	1943	4636	6566	54
Marchew	7073	8327	3531	1987	1189	2364	1 996	1963	4203	8343	8979	58371	10527	7032	5892	148
Ogórki	18901	21720	12395	12895	9399	6178	5 587	2817	5366	10268	17890	142187	23558	19621	18629	71
Pomidory	5461	6590	6982	7967	5370	4100	2 282	456	2036	6057	5997	60289	6963	6326	6841	86
Papryka	407	750	1150	863	746	723	760	636	375	597	216	7733	353	640	966	104
Czosnek	21842	28586	18971	23198	18127	17656	21 169	21320	23896	21699	19334	256907	21907	26495	21820	129
Przetwory ogółem	5248	5131	3868	3791	3232	3335	4 604	4094	4252	3876	2617	48745	4286	4322	3892	76
Mrożonki	1528	2078	2157	2294	1723	1339	1 307	1244	1414	1458	1103	19652	1293	1247	1089	52
Susze	1402	1855	1393	1610	1236	1013	1 341	1627	2027	1735	1702	17988	1446	1673	1645	89
Marynaty	3269	5582	2721	4190	3133	2696	4 112	3580	4911	4919	4115	45672	2991	4799	3825	69
Konserwy																
-kukurydza																
konserw.	1153	2382	988	1053	843	785	1 234	1624	2275	1953	1364	16156	772	1928	1250	52
Koncentrat pomid.	6214	8369	5407	6763	4518	5839	5 722	6313	6491	5498	5823	73545	7238	9525	6565	78
Warzywa ogółem	80931	87325	63458	55990	31940	20869	15 737	11234	26178	47175	64914	586358	81053	69051	66766	76
Cebula	1274	1839	774	1285	1654	1150	420	708	798	485	615	11698	645	760	1665	91
Kapusta	153	815	3402	1751	31	13	6	5	5	8	14	6209	53	187	470	58
Marchew	806	1486	1473	1722	2093	796	216	227	258	410	550	10622	791	1642	2586	174
Ogórki	10240	9236	2815	1260	612	1189	1 051	1034	2948	7395	9759	59316	11871	9364	6257	68
Pomidory	27821	29086	19448	16015	8759	5578	5 556	3620	8104	13937	25158	192176	32463	24461	23031	79
Papryka	11661	13088	11818	12510	9028	6442	3 556	534	2598	7173	8769	99390	10801	9706	10398	79
Czosnek	1096	1562	1753	1796	1226	1146	1 063	980	621	1159	418	14231	645	1119	1353	87
Przetwory ogółem	21909	29301	19911	23845	19357	18440	20 832	20888	22838	21788	19564	260538	20721	25387	21342	73
Mrożonki	4077	4276	2843	2797	2497	2680	3 010	3055	3037	2928	2197	37173	3050	3220	3018	71
Susze	3874	4587	5105	4337	3826	3318	3 115	2842	3400	3335	2493	44952	3021	3482	2921	64
Marynaty	1530	2153	1564	2001	1494	1529	1 594	1900	1907	1837	1849	20525	1669	1868	1815	84
Konserwy	4072	6817	3293	5718	4334	3681	5 084	4560	6054	5897	5331	58312	3855	5899	5107	75
-kukurydza																
konserw.	1058	2267	968	1173	913	816	1 243	1587	2160	1980	1290	15968	832	1978	1297	57
Koncentrat pomid.	5040	6569	4070	5010	3404	4228	4 465	4808	4727	4122	4337	55809	5472	7021	4644	71

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2017 I	0,33	0,21	0,22	1,72	0,95	1,00	1,43	0,84	0,64	0,42
II	0,32	0,22	0,25	1,80	0,73	0,77	1,40	0,81	0,69	0,38
III	0,36	0,25	0,25	1,42	0,88	0,53	1,39	0,83	0,66	0,38
IV	0,25	0,25	0,24	1,25	1,11	1,03	1,45	0,81	0,34	0,42
V	0,30	0,37	0,22	0,89	0,79	0,65	1,43	0,79	0,34	0,40
VI	0,32	0,29	0,26	0,68	0,67	0,60	1,43	0,80	0,70	0,47
VII	0,39	0,38	0,30	0,60	0,68	0,65	1,44	0,77	0,68	0,47
VIII	0,39	0,28	0,30	0,55	0,57	0,57	1,47	0,81	0,76	0,51
IX	0,37	0,23	0,24	0,64	0,85	0,72	1,45	0,81	0,75	0,49
X	0,40	0,22	0,23	1,08	0,95	0,70	1,41	0,87	0,74	0,47
XI	0,39	0,21	0,26	1,15	0,94	0,67	1,41	0,80	0,79	0,47
XII	0,40	0,22	0,31	1,28	1,15	1,25	1,43	0,85	0,77	0,48
2017 I-XII	0,35	0,26	0,26	1,09	0,86	0,76	1,43	0,82	0,66	0,45
2018 I	0,39	0,22	0,29	2,12	0,63	0,90	1,42	0,90	0,73	0,51
II	0,39	0,23	0,29	2,16	0,74	0,74	1,38	0,88	0,75	0,53
III	0,34	0,20	0,35	1,54	0,90	0,90	1,40	0,84	0,67	0,55
Wskaźnik zmian w %										
<u>III 2018</u> II 2018	87	87	121	71	122	122	101	95	89	104
<u>III 2018</u> III 2017	94	80	140	108	102	170	101	101	102	145

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a	
2016 XII	0,72	0,45	0,75	0,73	-	-	10,15	6,25	-	
2016 I-XII	1,10	0,91	1,15	0,91	1,54	1,43	5,58	4,84	2,73	
2017 I	0,69	0,42	0,80	0,72	-	-	12,83	-	-	
II	0,83	0,52	0,88	0,78	-	-	-	-	-	
III	0,71	0,49	0,86	0,76	-	-	-	-	-	
IV	0,71	0,51	0,86	0,75	-	-	4,56	9,13	-	
V	0,83	0,94	0,93	0,85	-	-	4,35	4,14	-	
VI	0,91	1,18	1,00	1,13	3,14	-	2,73	3,07	2,93	
VII	1,23	1,05	1,12	1,14	2,14	-	2,14	2,78	3,00	
VIII	1,24	0,89	0,92	0,93	1,96	1,39	1,60	1,69	2,46	
IX	0,96	0,69	0,85	0,85	-	1,35	2,63	2,73	3,06	
X	0,94	0,54	0,86	0,85	-	1,92	4,60	3,46	2,97	
XI	0,97	0,49	0,87	0,87	-	-	7,25	4,72	2,86	
XII	0,96	0,47	0,92	0,90	-	-	7,38	6,62	-	
2017 I-XII	0,92	0,68	0,91	0,88	2,41	1,55	5,01	4,26	2,88	
2018 I	0,90	0,45	1,09	0,94	-	-	-	-	-	
II	0,90	0,49	1,08	0,95	-	-	-	-	-	
III	0,97	0,49	1,40	1,02	-	-	6,02	-	-	
IV	0,97	0,52	1,72	1,03	-	-	4,70	7,85	-	
V	1,06	0,69	2,26	1,05	-	-	-	4,11	-	
Wskaźnik zmian w %										
<u>V 2018</u> IV 2018	109	133	131	102	x	x	x	x	x	
<u>V 2018</u> V 2017	128	73	243	124	x	x	x	x	x	

^a ceny za sztukę

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiorzy mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczup	Sok pomidorowy ^a
2017 III	3,41	9,44	3,33	3,15	3,46	4,72	1,98
IV	3,42	9,51	3,29	3,15	3,40	4,75	1,98
V	3,41	9,40	3,33	3,19	3,46	4,77	1,93
VI	3,44	9,40	3,32	3,18	3,42	4,76	1,93
VII	3,43	9,13	3,18	3,15	3,31	4,71	1,93
VIII	3,40	9,10	3,21	3,18	3,30	4,69	1,86
IX	3,43	9,24	3,35	3,30	3,31	4,76	1,86
X	3,39	9,05	3,21	3,09	3,37	4,94	1,81
XI	3,36	9,08	3,07	3,04	3,38	4,92	1,81
XII	3,39	9,03	3,06	3,12	3,37	4,89	1,91
2017 I-XII	3,41	9,27	3,25	3,16	3,40	4,78	1,91
2018 I	3,40	9,07	3,05	3,17	3,40	4,92	2,11
II	3,29	9,09	3,11	3,18	3,56	5,02	2,11
III	3,32	9,23	3,10	3,19	3,61	5,04	2,08
Wskaźnik zmian w %							
<u>III 2018</u> <u>II 2017</u>	101	102	100	100	101	100	99
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	97	98	93	101	104	107	105

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiorzy ^a	Pieczarki
2016 I-XII	2,29	1,77	2,20	1,91	4,93	5,73	10,31	6,04	4,08	5,45	7,51
2017 I	1,78	1,23	1,64	1,62	3,80	6,35	11,11	9,19	-	7,68	7,78
II	1,85	1,26	1,70	1,66	3,84	8,04	14,40	10,14	-	7,75	7,58
III	1,82	1,25	1,69	1,67	3,74	7,65	14,01	8,84	-	6,38	7,61
IV	1,80	1,22	1,65	1,66	3,81	6,61	12,90	10,11	6,99	6,30	7,65
V	1,82	1,48	1,75	1,74	4,40	6,63	12,26	7,07	7,03	7,17	7,57
VI	2,08	1,72	2,07	2,20	4,83	6,73	10,71	4,78	4,96	4,30	7,61
VII	2,62	2,23	2,40	2,62	5,33	6,55	11,41	4,24	3,73	4,24	7,58
VIII	2,36	1,92	2,10	2,05	4,77	6,46	6,68	3,62	3,07	3,52	7,62
IX	2,11	1,66	1,99	1,87	4,35	6,15	5,71	4,09	3,84	3,92	7,56
X	1,99	1,53	1,94	1,77	4,11	5,67	6,41	5,65	-	4,36	7,54
XI	2,04	1,43	1,96	1,79	4,05	5,55	7,92	6,40	-	4,22	7,61
XII	2,01	1,47	1,94	1,75	4,00	5,51	9,01	8,14	-	5,80	7,75
2017 I-XII	2,02	1,53	1,90	1,87	4,25	6,49	10,21	6,86	4,94	5,47	7,62
2018 I	2,02	1,42	2,07	1,78	3,98	5,97	10,26	9,05	-	6,71	7,75
II	2,00	1,44	2,14	1,79	4,02	5,70	10,14	8,15	-	6,48	7,54
III	1,99	1,40	2,24	1,83	3,97	6,19	10,16	8,16	-	7,31	7,54
IV	2,04	1,41	2,61	1,86	4,18	6,55	9,23	8,88	-	7,63	7,59
Wskaźnik zmian w %											
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	103	101	117	102	105	106	91	109	x	104	101
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	113	116	158	112	110	99	72	88	x	121	99

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

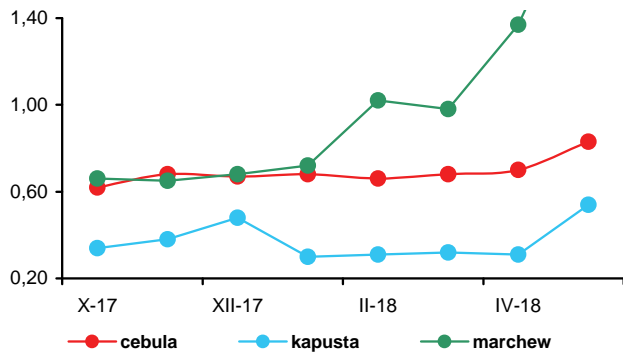
Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Szpinak mrożony	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2016 I-XII	5,98	15,03	8,41	9,63	8,55	10,73	3,74	6,31	8,99	4,05
2017 I	5,99	15,25	8,38	9,68	8,44	10,70	3,73	6,35	8,94	3,91
II	5,97	15,25	8,38	9,70	8,54	10,65	3,71	6,28	8,86	3,94
III	6,06	15,30	8,38	9,60	8,52	10,65	3,70	6,33	8,89	4,04
IV	5,88	15,35	8,26	9,62	8,44	10,60	3,70	6,10	8,63	4,04
V	6,07	15,40	8,42	9,64	8,52	10,50	3,72	6,25	8,89	4,08
VI	6,09	15,50	8,42	9,64	8,50	10,55	3,73	6,23	8,86	4,08
VII	6,18	15,60	8,46	9,64	8,50	10,60	3,75	6,28	8,91	4,07
VIII	6,19	15,45	8,38	9,72	8,48	10,55	3,74	6,28	8,94	4,05
IX	6,13	15,45	8,44	9,76	8,58	10,60	3,67	6,25	8,89	3,93
X	6,19	15,50	8,42	9,68	8,60	10,60	3,72	6,23	8,91	4,00
XI	6,21	15,45	8,46	9,68	8,66	10,98	3,67	6,25	8,80	3,96
XII	6,13	15,25	8,54	9,80	8,62	10,60	3,67	6,13	8,46	4,06
2017 I-XII	6,09	15,40	8,41	9,68	8,53	10,63	3,71	6,25	8,83	4,01
2018 I	6,29	15,45	8,52	9,90	8,78	10,60	3,73	6,30	8,71	4,05
II	6,19	15,50	8,56	9,82	8,78	10,70	3,73	6,30	8,69	4,12
III	6,24	15,35	8,44	9,88	8,78	10,70	3,74	6,23	8,63	4,03
IV	6,31	15,30	8,62	9,88	8,76	10,65	3,72	6,28	8,69	4,01
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	101	100	102	100	100	100	99	101	101	100
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	107	100	104	103	104	100	101	103	101	99

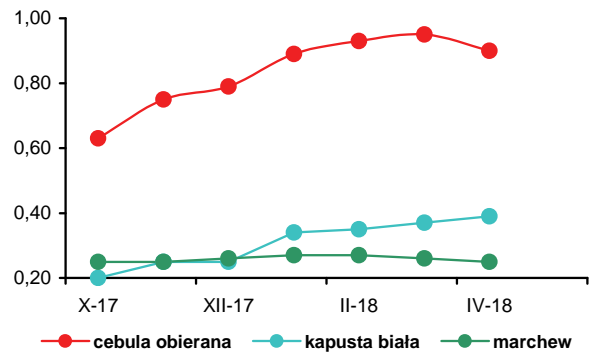
^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

Źródło: Dane GUS.

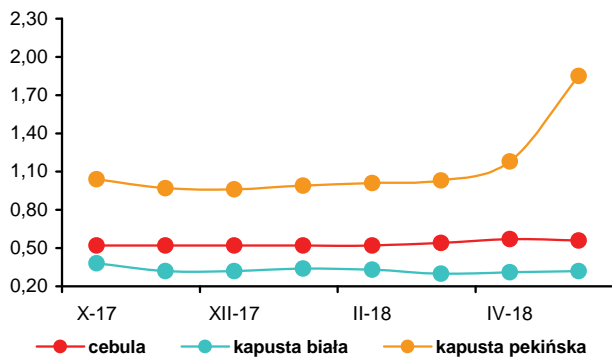
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

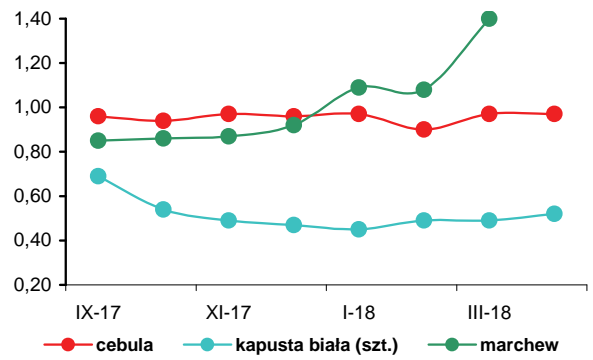
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

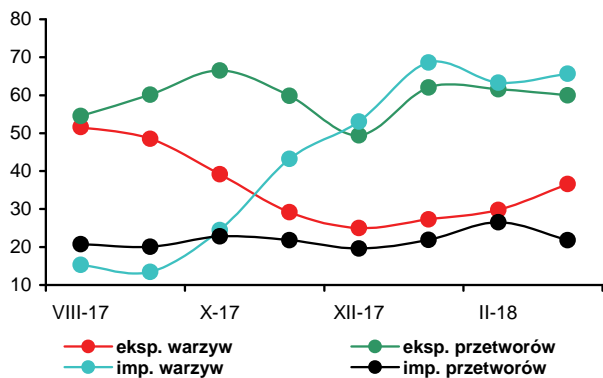
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

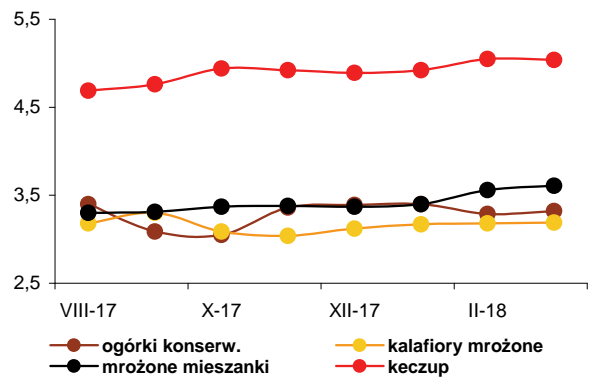
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

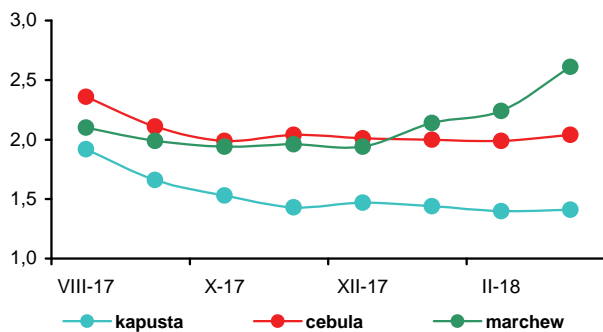
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. t)

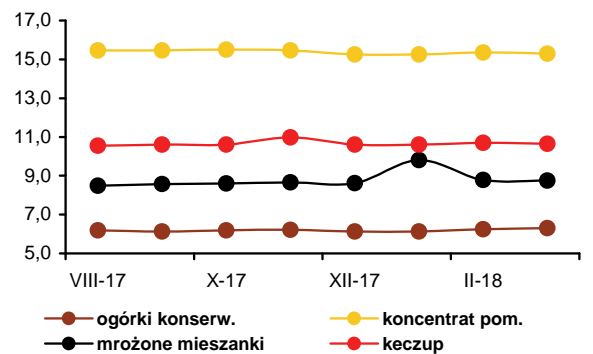
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Irena Strojewska

Średnie ceny oferowane za jabłka w maju 2018 r., w porównaniu z majem 2017 r., na rynkach hurtowych wzrosły o 45%, w spółdzielniach ogrodniczych o 39%, a w firmach eksportujących o 22%. Wzrost cen jest wynikiem małych zapasów jabłek w Polsce, które wg WAPA¹ na dzień 1 maja 2018 r. wynosiły 109 tys. t i były mniejsze o 41,0% niż w maju poprzedniego roku. W krajach UE wolumen magazynowanych jabłek, w dniu 1 maja 2018 r. wynosił 703

tys. t wobec 1,3 mln t w analogicznym miesiącu 2017 r.

Ceny gruszek na rynkach hurtowych i w skupie w spółdzielniach ogrodniczych w maju br., w relacji do maja 2017 r., obniżyły się o odpowiednio o 3 i 23%, a truskawek o 25 i 40%. W hurcie potaniały także banany (o 24%) i pomarańcze (o 8%). Wzrosły natomiast ceny mandarynek (o 2%), winogron (o 11%) oraz cytryn (o 20%). Zakłady przetwórcze, z powodu małej podaży surowca, za jabłka do tłoczenia płaćły 0,58 zł/kg (drożej o 53% niż w maju poprzedniego roku). W maju 2018 r., w porównaniu z kwietniem br., przeciętne ceny jabłek na rynkach hurtowych zmniejszyły się o 6%, oferowane przez firmy eksportujące o 2%, a przez spółdzielnie ogrodnicze wzrosły o 3%. W zakładach przetwórczych cena skupu jabłek spadła o 28%. W hurcie potaniały banany (o 23%), pomarańcze (o 4%) oraz winogrona (o 3%). Ceny cytryn, importowanych głównie z Hiszpanii, z powodu spadku ich produkcji w tym kraju, wzrosły o 58%. Mandarynki podrożały o 2%, a nie zmieniły się ceny gruszek.

Ceny detaliczne owoców i ich przetworów w kwietniu 2018 r., w relacji do kwietnia 2017 r., zwiększyły się średnio o 11,5%, przy wzroście cen żywności i napojów bezalkoholowych o 4,1%. Najbardziej podrożały jabłka (o 57,4%), następnie owoce pestkowe (o 21,0%), owoce jagodowe (o 11,2%) oraz banany (o 8,2%). Spośród owoców świeżych obniżyły się jedynie ceny owoców cytrusowych (o 0,9%). Wzrosły ceny przetworów owocowych (o 1,3%), owoców suszonych i orzechów (o 3,4%) oraz owoców mrożonych (o 8,1%).

W średnich i dużych firmach produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzywnych w marcu 2018 r., w relacji do marca 2017 r., była o 4% mniejsza. Spadła produkcja soków wytwarzanych z jabłek (o 10%), pozostałych soków warzywnych i owocowo-warzywnych (o 15%), a zwiększyła się produkcja soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 33%). Produkcja mrożonek była mniejsza o 43%, kompotów i owoców pasteryzowanych o 15%, a soków zagęszczonych o 11%. Większa była produkcja dżemów (o 38%). W marcu 2018 r. w relacji do lutego br. produkcja pitnych soków owocowych i owocowo-warzyw-

nych zwiększyła się o 44% do 68,5 tys. t. Wzrosła produkcja pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 23%), soków wytwarzanych z jabłek (o 50%) oraz soków pitnych wyciskanych z owoców cytrusowych (o 87%), a obniżyła się produkcja soków zagęszczonych (21%). Produkcja kompotów i owoców pasteryzowanych była większa o 17%, dżemów o 7%, a owoców mrożonych o 1%. W okresie styczeń-marzec br. produkcja soków owocowych i owocowo-warzywnych zmniejszyła się w relacji do analogicznego okresu 2017 r. o 7% do 163,2 tys. t. Zmniejszyła się produkcja owoców mrożonych (o 33%), soków zagęszczonych (o 19%), soków tłoczonych z jabłek (o 18%), pozostałych soków warzywnych, owocowych i owocowo-warzywnych (o 10%) oraz kompotów i owoców pasteryzowanych (o 7%). Wyższa była produkcja soków wyciskanych z owoców cytrusowych (o 19%) oraz dżemów (o 59%). Średnie ceny zbytu soków pomarańczowych w kwietniu 2018 r., wobec kwietnia w 2017 r., w wyniku spadku cen importowych surowca, zmniejszyły się o 4%, a soków jabłkowych zwiększyły się o 7%. Ceny dżemów produkowanych z czarnych porzeczek i z truskawek były droższe o 10%.

Wolumen eksportu owoców świeżych w marcu 2018 r. wobec marca 2017 r. był mniejszy o 38%, a przetworów owocowych o 20%. Eksport owoców świeżych obniżył się z powodu mniejszej sprzedaży większości owoców, głównie jabłek (o 42%), a w przypadku przetworów, ograniczenia wywozu mrożonek (o 28%) i zagęszczonego soku jabłkowego (o 37%). Wartość eksportu owoców świeżych, w wyniku wzrostu cen, obniżyła się jedynie o 12% (do 53,6 mln EUR), natomiast wyższe ceny mrożonek, a także zagęszczonych soków zahamowały spadek wartości eksportu przetworów owocowych, która ostatecznie zwiększyła się o 1% (do 105,0 mln EUR). Import owoców świeżych był niższy o 1% i wyniósł 124,0 tys. t, przy mniejszych zakupach głównie winogron (o 27%). Przewóz przetworów zmniejszył się o 11% (do 33,5 tys. t) w wyniku spadku importu soków zagęszczonych (o 33%). W marcu 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 19,3 mln EUR, wobec ujemnego 14,6 mln EUR w marcu poprzedniego roku. W okresie styczeń-marzec 2018 r. ujemne saldo handlu owocami i ich przetworami wyniosło 77,1 mln EUR, wobec ujemnego 40,3 mln EUR w analogicznym okresie poprzedniego roku. Wartość eksportu zmniejszyła się o 1% do 446,1 mln EUR, a importu wzrosła o 7% i wyniosła 523,2 mln EUR.

1. The World Apple and Pear Association.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2017 III	1,08	3,59	-	-	-	-	-
IV	1,15	4,02	-	-	-	-	-
V	1,58	4,29	10,00	-	-	-	-
VI	1,91	4,50	5,87	-	-	-	-
VII	1,79	3,83	7,79	5,36	4,54	5,00	-
VIII	1,98	-	10,00	-	3,08	3,68	3,85
IX	1,88	2,99	12,00	-	3,08	3,21	3,42
X	1,74	2,86	12,00	-	-	-	4,14
XI	1,74	2,91	-	-	-	-	-
XII	1,70	2,85	-	-	-	-	-
2017 I-XII	1,54	3,39	9,61	5,36	3,57	3,45	3,80
2018 I	1,73	3,15	-	-	-	-	-
II	1,84	3,18	-	-	-	-	-
III	1,92	3,29	-	-	-	-	-
IV	2,13	3,33	-	-	-	-	-
V	2,20	3,32	6,00	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>V 2018</u> <u>IV 2018</u>	103	100	x	x	x	x	x
<u>V 2018</u> <u>V 2017</u>	139	77	60	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)^a

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2017 III	0,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,37	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,38	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,47	5,09	3,67	2,90	1,00	4,10	-	-	-	-
VII	0,48	5,71	3,80	4,08	1,00	4,32	-	5,06	2,20	-
VIII	0,76	-	-	-	-	4,47	0,72	6,13	2,50	2,50
IX	0,79	-	-	-	-	4,70	0,75	-	-	2,30
X	0,96	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XI	0,99	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2017 I-XII	0,58	5,40	3,74	3,49	1,00	4,40	0,74	5,60	2,35	2,40
2018 I	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,75	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,81	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,58	4,05	2,94	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>V 2018</u> <u>IV 2018</u>	72	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>V 2018</u> <u>V 2017</u>	153	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku, a nie średnimi ze średnich miesięcznych
Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Śliwki
2017 III ^a	1,04	1,53	1,35	0,97	0,96	0,98	1,02	-	-	-	-	-
IV ^a	1,07	1,53	1,37	1,00	0,98	1,02	1,05	-	-	-	-	-
V ^a	1,57	1,89	1,85	1,60	1,58	1,62	1,63	-	-	-	-	-
VI ^a	1,64	2,00	1,86	1,66	1,64	1,71	1,76	-	-	5,04	-	-
VII ^a	1,46	2,00	1,89	1,45	1,45	1,59	1,59	-	-	5,25	-	-
VIII	1,50	-	-	1,61	-	1,51	-	-	-	-	-	4,00
IX	1,70	1,89	1,90	-	1,60	1,65	1,73	2,70	-	-	-	3,38
X	1,61	1,79	1,90	1,59	1,58	1,59	1,59	2,70	2,70	-	-	3,00
XI	1,55	1,76	1,90	1,42	1,47	1,50	1,51	2,68	2,70	-	-	-
XII	1,53	1,77	1,90	1,37	1,45	1,48	1,48	2,60	-	-	-	-
2017 I-XII	1,39	1,73	1,69	1,30	1,31	1,37	1,38	2,58	2,53	5,15	x	3,46
2018 I	1,57	1,83	1,86	1,37	1,62	1,64	1,67	2,60	-	-	-	-
II	1,69	2,07	1,97	1,63	1,75	1,79	1,87	-	-	-	-	-
III ^a	1,79	2,07	1,98	1,70	1,80	1,82	1,96	-	-	-	-	-
IV ^a	1,95	2,07	2,06	1,86	1,93	1,96	2,01	-	-	-	-	-
V	1,91	2,15	2,12	1,67	1,89	1,92	2,05	-	-	5,00	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)												
<u>V 2018</u> IV 2018	98	104	103	90	98	98	102	x	x	x	x	x
<u>V 2018</u> V 2017	122	114	115	104	120	119	126	x	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne, owocowe i owocowo-warzywne ^a	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2017 II	15 778	10 095	27 945	4 197	17 472	3 225	4 404
III	20 982	13 984	36 106	3 475	20 978	3 669	4 985
IV	18 580	12 542	25 037	4 012	13 696	4 572	4 560
V	15 563	10 992	29 480	5 136	13 001	3 942	4 700
VI	11 209	11 614	35 032	5 676	78 184	4 611	4 428
VII	10 464	9 952	39 193	4 405	81 818	3 464	3 916
VIII	16 515	12 382	33 981	9 686	31 869	3 781	4 121
IX	25 342	9 967	37 271	23 166	26 105	4 282	4 303
X	26 806	12 254	33 747	52 726	15 714	4 882	4 319
XI	34 790	12 836	32 428	12 822	15 305	5 383	4 520
XII	27 518	16 439	29 661	3 446	11 106	3 855	3 692
2017 I-XII	236 835	143 810	385 499	133 445	342 034	53 054	51 893
2018 I	9 436	13 001	24 579	3 034	12 940	5 041	4 583
II	12 671	9 983	25 026	3 906	11 910	4 739	3 634
III	18 976	18 639	30 853	3 083	12 059	5 079	4 243
Wskaźniki zmian (%)							
<u>III 2018</u> II 2018	150	187	123	79	101	107	117
<u>III 2018</u> III 2017	90	133	85	89	57	138	85

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi (bez soku pomidorowego)

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017 ^a												2018 ^a			III 2018	III 2017
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	(%)
Owoce świeże	158 564	163 629	163 655	150 673	136 134	113 085	55 381	38 128	32 426	63 182	78 554	84 803	1 238 216	91 950	86 398	101 172	62
Jabłka	133 296	142 282	143 915	136 134	123 288	91 439	33 926	14 864	15 066	47 167	55 641	53 859	990 880	69 842	69 879	83 080	58
Gruszki	6 241	6 999	5 907	3 359	1 681	1 047	96	657	1 368	3 729	4 479	6 206	41 770	6 335	4 829	4 959	84
Truskawki	86	171	1 246	759	270	4 543	531	752	164	107	73	74	8 776	48	47	162	13
Sliwki	52	29	36	23	13	62	252	1 270	1 134	289	19	5	3 185	4	9	23	65
Maliny	7	376	281	221	289	292	1 952	2 457	2 287	1 090	199	236	9 685	309	300	238	85
Wiśnie	25	92	16	53	149	231	662	268	110	192	20	27	1 845	41	65	25	150
Przetwory owocowe	75 236	77 522	89 757	75 957	87 344	82 892	86 565	85 342	78 333	80 931	83 389	61 527	964 793	71 892	67 531	72 060	80
Zagęszczony sok jabłkowy	18 504	19 712	21 763	19 108	22 843	19 983	17 273	18 015	16 150	17 887	16 136	12 283	219 656	12 634	12 051	13 605	63
Truskawki w puszkach	585	779	866	1 007	822	903	1 135	1 170	933	836	877	627	10 539	627	634	749	87
Wiśnie w puszkach	404	247	705	550	592	455	466	468	421	467	342	187	5 304	207	277	308	44
Dżemy	2 719	2 775	3 310	2 834	3 133	3 609	3 480	3 773	2 830	3 243	2 947	2 322	36 977	2 338	2 816	3 206	97
Mrożonki	29 241	31 450	34 061	27 807	32 247	31 061	34 275	32 797	29 830	26 510	25 238	19 719	354 236	25 037	23 918	24 517	72
Owoce świeże	55 632	57 239	60 566	53 668	56 913	54 619	44 992	53 263	41 633	35 783	42 196	45 686	602 191	46 880	45 255	53 584	88
Jabłka	37 853	41 094	44 461	41 316	43 846	33 786	13 870	6 776	7 307	19 062	24 166	23 246	336 784	31 518	32 111	38 021	86
Gruszki	3 038	3 532	2 467	1 243	717	305	86	560	788	1 918	1 936	1 865	18 456	2 078	1 579	1 339	54
Truskawki	143	167	421	254	279	6 499	1 023	1 338	529	390	190	153	11 386	121	38	127	30
Sliwki	45	33	55	41	33	53	209	1 128	1 084	366	26	23	3 094	6	15	42	77
Maliny	23	953	675	612	675	809	2 680	3 429	4 104	2 384	531	319	17 194	716	612	617	91
Wiśnie	23	84	15	63	126	203	950	465	191	335	16	35	2 505	84	138	55	357
Przetwory owocowe	84 229	88 370	103 787	85 515	98 475	104 270	119 587	121 189	107 623	112 545	110 001	82 859	1 218 451	102 337	92 962	105 047	101
Zagęszczony sok jabłkowy	17 500	18 982	20 183	17 774	21 735	19 425	17 334	19 353	18 621	22 764	22 914	18 737	235 323	21 731	20 411	24 701	122
Truskawki w puszkach	831	1 187	1 273	1 580	1 222	1 341	2 467	1 940	1 381	1 297	1 359	946	16 825	1 047	1 137	1 288	101
Wiśnie w puszkach	474	324	845	676	686	607	585	637	628	635	539	348	6 985	416	491	586	69
Dżemy	3 705	4 214	4 893	3 970	4 356	5 412	4 900	5 564	4 466	5 508	5 212	3 938	56 137	4 167	4 800	5 257	107
Mrożonki	34 912	36 263	41 337	33 908	38 090	38 457	45 681	48 848	42 301	39 236	39 499	29 463	467 995	39 790	35 688	36 576	88

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych (MF) Ministerstwo Finansów.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2017 ^a												2018 ^a			III 2018	III 2017
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	(%)
Owoce świeże	147 685	118 277	125 789	104 900	135 541	132 116	169 090	182 980	145 898	134 629	143 918	161 401	1 702 224	129 446	104 691	123 973	99
Banany	41 970	38 218	46 132	41 877	46 833	34 355	35 014	33 580	45 411	43 806	40 472	37 294	484 961	36 955	30 185	47 560	103
Owoce cytrusowe	78 469	55 900	45 782	30 740	26 329	16 561	14 785	16 126	19 131	31 822	58 261	90 633	484 537	63 635	50 265	48 987	107
Brzoskwinie i nekt.	67	100	283	177	7 898	22 522	37 546	41 494	20 941	1 816	38	118	133 000	144	76	172	61
Winoogrona	3 056	3 137	5 856	6 906	5 856	2 548	9 192	19 118	19 181	15 948	10 345	4 475	105 619	3 467	4 278	4 246	73
Arbuzy	967	707	1 002	2 069	15 774	30 605	41 685	41 332	5 099	1 303	913	452	141 909	576	571	648	65
Jabłka	806	598	660	690	1 451	879	1 277	678	4 047	6 850	2 667	783	21 386	955	806	781	118
Przetwory razem	31 515	28 813	37 445	30 888	31 131	29 825	32 998	37 924	43 471	47 434	49 574	39 200	440 218	40 906	31 261	33 489	89
Soki zagęszczone	15 075	9 464	14 511	10 968	12 913	11 492	11 352	13 014	16 126	21 274	23 946	19 700	179 835	21 862	10 171	9 795	67
-sok pomarańczowy	2 243	1 553	2 545	2 002	2 840	2 522	1 677	2 627	2 198	1 970	3 141	2 898	28 215	2 363	2 408	2 724	107
Mrożonki	4 860	5 657	6 725	6 294	6 332	7 280	9 490	11 687	12 961	9 070	7 283	5 312	92 952	5 779	7 073	7 495	111
Susze	1 401	1 391	1 319	1 071	817	815	1 276	1 432	1 537	2 447	2 381	2 138	18 024	1 650	1 680	1 270	96
Dżemy	831	1 468	1 554	1 022	1 190	1 235	1 013	883	1 286	1 341	1 016	1 189	14 028	832	981	1 089	70
Przetwory puszkow.	8 994	10 632	13 212	11 437	9 806	8 840	9 732	10 818	11 391	13 016	14 718	10 646	133 242	10 524	11 202	13 757	104
-ananas	1 804	1 529	2 112	3 206	1 577	1 540	1 426	1 772	1 318	1 371	1 700	1 829	21 183	1 507	1 092	2 055	97
-brzoskwinie	1 336	1 964	2 793	1 821	2 008	1 413	1 285	1 330	2 113	2 355	4 174	2 676	25 269	1 779	1 898	3 446	123
Owoce świeże	118 612	104 908	123 077	105 261	143 361	125 718	128 712	141 669	125 340	124 091	134 979	144 448	1 520 177	124 435	110 332	125 898	102
Banany	22 192	21 290	29 723	29 511	33 818	22 678	18 665	16 948	20 907	22 408	22 111	23 422	283 674	24 482	21 649	34 003	114
Owoce cytrusowe	50 617	40 103	34 053	23 947	26 012	20 865	17 856	17 430	18 251	27 575	43 117	62 257	382 083	47 893	38 599	36 894	108
Brzoskwinie i nekt.	130	250	501	198	8 059	20 092	26 186	30 592	14 053	1 383	69	202	101 716	315	222	352	70
Winoogrona	6 604	6 126	9 194	8 646	8 408	4 239	11 195	19 238	19 047	19 079	15 249	8 864	135 889	7 838	8 810	8 014	87
Arbuzy	690	655	1 073	1 809	7 153	11 557	9 584	10 691	1 276	598	727	369	46 180	405	632	693	65
Jabłka	777	530	643	631	1 278	806	1 027	815	1 591	2 164	1 447	800	12 508	869	705	629	98
Przetwory razem	44 628	43 078	55 848	44 395	47 866	46 515	54 257	60 243	61 707	73 195	80 487	64 278	676 498	60 742	49 750	52 039	93
Soki zagęszczone	15 873	11 981	17 404	13 825	16 622	15 407	18 230	17 600	17 842	28 572	35 888	28 175	237 419	28 249	14 089	16 010	92
-sok pomarańczowy	4 031	2 828	4 966	4 154	5 541	4 609	3 072	4 653	3 992	3 606	5 952	5 573	52 976	4 443	4 317	5 357	108
Mrożonki	7 479	8 422	10 576	9 853	9 619	10 698	15 542	20 201	18 450	14 621	12 409	8 409	146 279	9 552	11 632	12 018	114
Susze	4 287	4 228	4 615	3 307	3 133	2 757	3 402	3 603	4 291	6 274	6 907	5 883	52 687	4 716	5 207	3 821	83
Dżemy	1 675	2 421	2 418	1 678	2 383	2 537	2 130	1 838	2 583	2 788	2 025	2 718	27 194	1 699	2 032	1 863	77
Przetwory puszkow	14 601	15 651	20 525	15 495	15 913	14 754	14 734	16 707	18 192	20 394	22 830	18 696	208 491	16 041	16 509	18 119	88
-ananas	2 181	1 894	2 596	3 836	1 836	1 772	1 597	2 009	1 586	1 436	1 915	1 839	24 499	1 415	1 132	1 935	75
-brzoskwinie	1 068	1 545	2 266	1 373	1 611	1 175	1 002	1 092	1 649	1 857	3 364	2 075	20 078	1 380	1 510	2 778	123

^a dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jablka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2017 II	0,29	0,50	0,98	0,62	2,53	0,91	1,26	0,62	0,96	1,52	1,31
III	0,31	0,42	0,34	0,54	2,40	0,94	1,34	0,66	0,93	1,47	1,20
IV	0,30	0,37	0,33	0,51	2,77	-	1,31	0,66	0,93	1,57	1,23
V	0,36	0,43	1,03	0,65	2,33	-	1,38	0,69	0,95	1,49	1,16
VI	0,37	0,29	1,43	0,73	2,77	0,88	1,31	0,85	0,97	1,49	1,33
VII	0,41	0,89	1,93	0,58	1,37	1,43	1,65	0,89	1,00	2,17	1,25
VIII	0,46	0,85	1,78	0,65	1,40	1,74	1,77	1,37	1,07	1,66	1,36
IX	0,49	0,58	3,22	0,81	1,79	1,73	1,78	1,39	1,15	1,48	1,49
X	0,40	0,51	3,65	0,52	2,19	1,75	1,75	1,52	1,27	1,55	1,36
XI	0,43	0,43	2,60	0,81	2,67	0,79	1,83	1,75	1,42	1,55	1,58
XII	0,43	0,30	2,07	0,47	1,36	1,30	1,82	1,58	1,53	1,51	1,86
2017 I-XII	0,34	0,44	1,30	0,60	1,78	1,36	1,54	0,94	1,07	1,60	1,32
2018 I	0,45	0,33	2,52	0,44	2,32	2,05	1,86	1,86	1,72	1,67	2,01
II	0,46	0,33	0,80	0,41	2,04	2,11	1,83	1,83	1,69	1,79	1,77
III	0,46	0,27	0,78	0,39	2,60	2,23	1,85	1,85	1,82	1,72	1,90
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>III 2018</u> <u>II 2018</u>	100	82	98	95	127	106	101	101	108	96	107
<u>III 2018</u> <u>III 2017</u>	148	64	229	72	108	237	138	280	196	117	158

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jablka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czereśnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2017 III	1,54	1,45	1,55	1,55	1,52	3,57	-	-	-	-	4,60	4,95	5,37	4,67	12,74
IV	1,60	1,43	1,60	1,59	1,57	3,59	-	-	-	-	4,70	5,07	5,76	4,74	11,31
V	2,01	1,85	1,98	1,97	1,96	4,34	16,80	-	-	-	5,17	7,09	6,45	4,75	10,36
VI	2,07	-	2,05	2,09	2,08	4,49	6,38	-	9,40	-	4,77	7,51	6,16	4,83	11,06
VII	2,18	-	-	2,18	-	4,67	8,92	7,05	14,14	5,17	3,78	7,10	7,12	5,06	8,66
VIII	2,15	-	-	-	-	4,93	10,94	9,77	-	4,34	3,14	6,56	6,99	5,19	6,18
IX	2,32	-	2,35	2,35	2,32	4,27	9,90	-	-	4,39	3,23	6,23	6,95	5,05	5,78
X	2,32	-	2,36	2,35	2,33	3,87	15,17	-	-	6,37	3,67	5,81	6,15	5,23	6,62
XI	2,33	-	2,36	2,36	2,32	4,00	13,63	-	-	6,50	3,86	5,90	4,97	4,92	9,80
XII	2,27	-	2,29	2,28	2,27	3,67	-	-	-	-	4,19	5,76	4,60	4,44	11,74
2017 I-XII	1,95	1,46	1,92	1,95	1,91	3,94	11,68	8,41	11,77	5,35	4,14	6,01	5,84	4,83	10,20
2018 I	2,60	-	2,60	2,63	2,60	3,98	-	-	-	-	4,48	5,43	5,34	4,32	14,66
II	2,75	-	2,77	2,78	2,75	3,78	-	-	-	-	5,42	5,43	5,67	4,09	13,88
III	2,97	-	2,98	2,99	2,97	4,08	-	-	-	-	5,66	5,68	6,34	4,35	13,40
IV	3,10	-	3,10	3,12	3,10	4,22	-	-	-	-	5,08	5,41	6,43	4,54	11,85
V	2,92	-	2,95	2,90	2,90	4,23	12,56	-	-	-	3,91	8,53	6,55	4,35	11,47
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>V 2018</u> <u>IV 2018</u>	94	x	95	93	94	100	x	x	x	x	77	158	102	96	97
<u>V 2018</u> <u>V 2017</u>	145	x	149	147	148	97	75	x	x	x	76	120	102	92	111

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem truskawkowy	Sok jabłkowy ^a	Sok pomarańczowy ^a
2017 II	7,30	7,77	2,24	2,72
III	7,30	7,77	2,28	2,73
IV	7,20	7,73	2,24	2,78
V	7,20	7,67	2,25	2,85
VI	7,23	7,60	2,23	2,86
VII	7,27	7,83	2,23	2,92
VIII	7,43	7,93	2,23	2,89
IX	7,73	8,17	2,21	2,82
X	7,60	8,10	2,31	2,87
XI	7,63	8,30	2,48	2,82
XII	7,67	8,33	2,59	2,79
2017 I-XII	7,41	7,91	2,29	2,81
2018 I	7,97	8,40	2,42	2,71
II	7,73	8,56	2,43	2,69
III	7,93	8,53	2,42	2,63
IV	7,93	8,50	2,40	2,66
Wskaźniki zmian cen (%)				
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	100	100	99	101
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	110	110	107	96

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2017 II	2,36	5,47	-	-	-	-	16,33	4,75	5,09	6,47	5,91
III	2,43	5,76	-	-	-	-	15,20	5,07	5,17	6,42	6,44
IV	2,49	6,05	-	-	-	-	12,41	5,30	5,19	6,51	6,95
V	2,78	6,33	-	-	16,89	-	12,15	5,51	5,49	8,12	8,03
VI	3,23	6,74	-	18,82	8,77	47,20	12,75	5,40	5,70	8,95	8,56
VII	3,47	6,98	7,87	16,58	11,65	25,80	11,71	4,86	6,27	9,07	9,04
VIII	3,55	6,56	6,43	-	15,13	23,98	8,15	4,32	6,69	8,77	8,53
IX	3,56	6,06	6,30	-	-	24,04	7,30	4,25	6,69	8,33	8,48
X	3,53	5,92	7,55	-	-	-	8,26	4,41	6,67	7,70	7,93
XI	3,58	5,92	-	-	-	-	10,43	4,59	6,14	7,71	6,25
XII	3,59	5,91	-	-	-	-	12,80	4,69	5,39	7,52	5,26
2017 I-XII	3,08	6,07	7,04	17,70	13,11	30,26	11,94	4,81	5,80	7,68	7,21
2018 I	3,61	6,00	-	-	-	-	16,56	4,93	5,43	7,33	5,70
II	3,71	6,00	-	-	-	-	16,21	5,64	5,41	7,32	6,25
III	3,81	6,05	-	-	-	-	14,89	5,80	5,47	7,21	6,54
IV	3,91	6,17	-	-	-	-	13,88	5,72	5,30	7,35	6,77
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	103	102	x	x	x	x	93	99	97	102	104
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	157	102	x	x	x	x	112	108	102	113	97

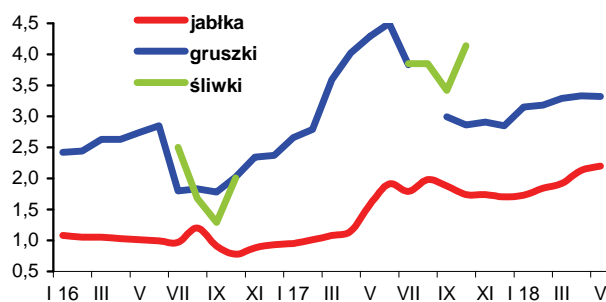
Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

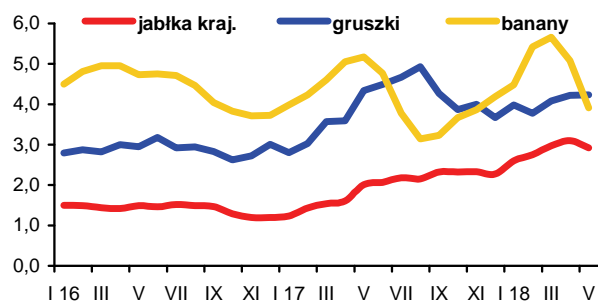
Miesiące	Dżemy	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2017 II	13,36	3,60	4,21	15,20	9,06	6,46
III	13,19	3,59	4,23	15,42	9,04	6,47
IV	13,25	3,51	4,21	15,18	8,98	6,44
V	13,53	3,61	4,21	15,28	9,12	6,49
VI	13,47	3,64	4,30	15,40	9,12	6,51
VII	13,67	3,65	4,27	15,62	9,18	6,54
VIII	13,78	3,60	4,28	15,64	9,16	6,56
IX	13,64	3,58	4,26	15,64	9,22	6,58
X	13,81	3,62	4,26	16,22	9,12	6,56
XI	13,61	3,62	4,24	16,22	9,06	6,48
XII	13,64	3,60	4,15	16,46	8,88	6,25
2017 I-XII	13,52	3,60	4,25	15,64	9,07	6,48
2018 I	13,61	3,67	4,25	16,80	8,96	6,36
II	13,78	3,73	4,36	16,58	9,02	6,35
III	13,75	3,73	4,32	16,70	8,92	6,36
IV	13,81	3,75	4,30	16,86	8,96	6,42
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>IV 2018</u> <u>III 2018</u>	100	101	100	101	100	101
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	104	107	102	111	100	100

Źródło: Dane GUS.

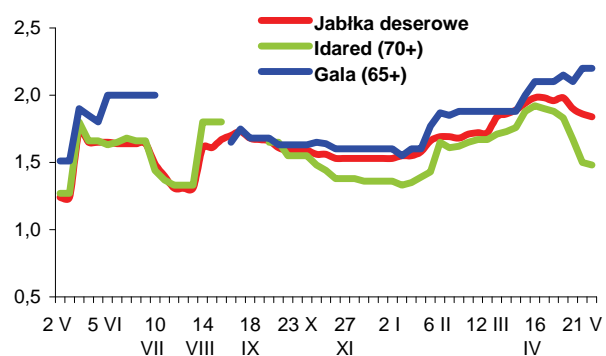
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w latach 2016-2018 (zł/kg)

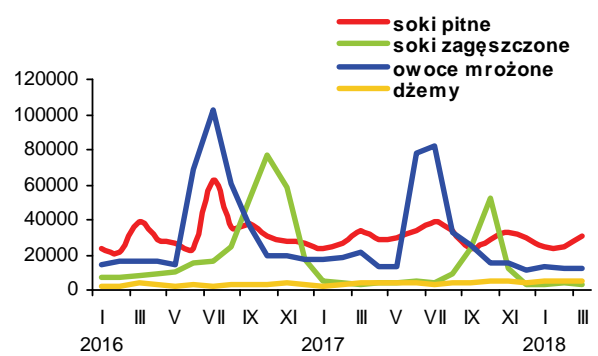
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

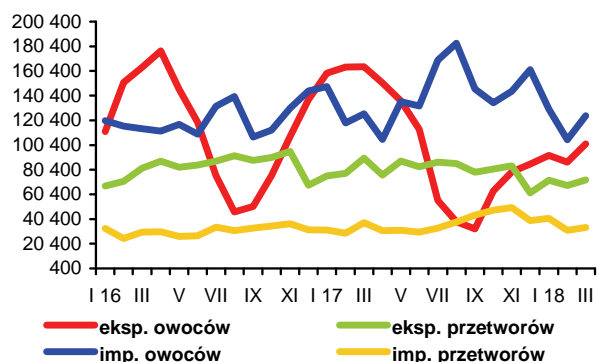
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od V. 2017 r. do V. 2018 r. (zł/kg)

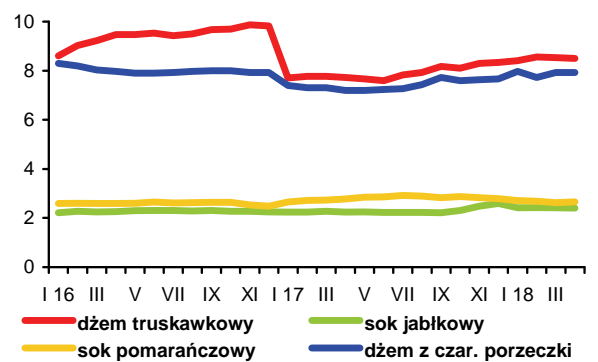
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (tony)

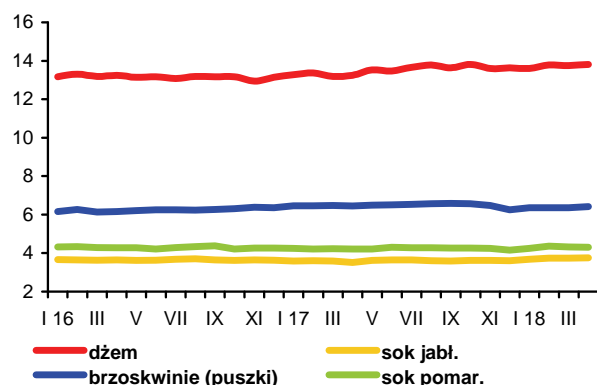
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w latach 2016-2018 (tony)

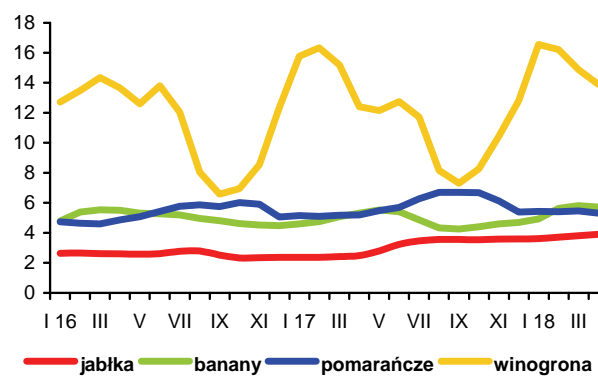
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w latach 2016-2018 (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w latach 2016-2018 (zł/kg)

Światowe ceny artykułów mleczarskich od lutego 2018 r. systematycznie rosną. Przede wszystkim drożeje masło, czemu sprzyja rosnący popyt w Azji, a zwłaszcza w Chinach, które są największym importerem tego produktu na świecie. W okresie styczeń-marzec br. Chiny sprowadziły prawie o 30% więcej masła niż przed rokiem, przy niewielkim wzroście produkcji u największych światowych producentów i eksporterów masła, tj. w Nowej Zelandii i UE. Czynnikiem stymulującym wzrost cen jest również utrzymujący się duży popyt na masło w UE i USA. W maju ceny masła na giełdach Europy Zachodniej wzrosły do 5947 EUR/t, tj. o 11,3% w porównaniu z kwietniem. Wyraźnie wzrosły też ceny chudego mleka w proszku (o 9,6%), mimo dużych zapasów w krajach unijnych, ale pozostały na relatywnie niskim poziomie (1483 EUR/t). Pełne mleko w proszku podrożało o 4,9% do 2812 EUR/t. Ceny sera Cheddar na giełdzie w Chicago wzrosły o 4,8% do 3024 EUR/t¹.

Na rynku krajowym w marcu rozpoczął się, trwający zwykle do września, sezon większych dostaw mleka do mleczarni skutkujący spadkiem cen. W kwietniu średnia cena mleka surowego obniżyła się do 132,17 zł/hl, tj. o 1,5% w porównaniu z marcem, przy spadku dostaw tylko o 0,3% do 981,2 mln litrów. W ciągu czterech miesięcy br. mleczarnie zakupiły ok. 3,8 mld litrów mleka, tj. o 3,0% więcej niż w takim samym okresie 2017 r. Przeciętny poziom cen skupu w tym okresie wyniósł 135,9 zł/hl i był o 3,2% wyższy niż przed rokiem.

Spadkowi cen skupu mleka w kwietniu towarzyszyły obniżki cen bydła mlecznego. Na targowiskach za krowę dojną i jałówkę 1-roczną płacono odpowiednio 3053 i 2110 zł, tj. o 1,8 i 1,9% mniej niż przed miesiącem. W okresie styczeń-kwiecień br. przeciętny poziom cen krów był o 1,0% wyższy, a jałówek o 7,8% niższy niż w analogicznym okresie 2017 r.

Znaczący wzrost cen masła na światowych giełdach sprawił, że ceny zbytu masła w blokach, które należą do najważniejszych produktów eksportowych polskiego mleczarstwa, w kwietniu wzrosły o 4,6% w porównaniu z marcem, przy wzroście cen masła konfekcjonowanego o 1,8% i masła z dodatkiem oleju o 0,5%. Podrożała także śmietana o zawartości 12% tłuszczu (o 1,1%). Potaniały natomiast sery dojrzewające (o 2-5%), jogurty, tłuste mleko świeże w opakowaniu kartonowym, chude i tłuste mleko UHT oraz chude mleko w proszku (o 1-3%). Zmiany cen zbytu pozostałych przetworów były niewielkie. W okresie styczeń-kwiecień br., w porównaniu z takim samym okresem ub.r., wzrosły ceny większości przetworów, głównie śmietany (o 12-14%), masła (o 6-11%) oraz jogurtów (o 5-9%), przy znacznym spadku cen chudego mleka w proszku (o ok. 27%), a także serów dojrzewających (o 8-9%).

W handlu detalicznym artykuły mleczarskie (bez masła) w kwietniu potaniały średnio o 0,1% w skali miesiąca. Zaważył na tym głównie spadek cen mleka zagęszczonego i w proszku (o 1,1%), a także serów dojrzewających i topionych oraz śmietany i twarogów (o 0,2-0,5%), przy wzroście

cen pozostałych przetworów o 0,2-0,6%. Masło, które od grudnia ub.r. do marca br. taniało, w kwietniu pod wpływem wzrostu cen zbytu podrożało o 0,3%. W okresie czterech miesięcy br. przeciętny poziom cen przetworów mlecznych i masła był odpowiednio o 4,6 i 23,2% wyższy niż w takim samym okresie ub.r.

W ciągu czterech miesięcy br., w porównaniu z analogicznym okresem ub.r., zakłady przemysłu mleczarskiego zwiększyły produkcję prawie wszystkich grup przetworów w efekcie wzrostu dostaw surowca mlecznego o 3,0%. Pod wpływem dynamicznie rozwijającego się eksportu najbardziej wzrosła produkcja masła i tłuszczów mlecznych (o 13,5%), co skutkowało zwiększeniem produkcji chudego mleka w proszku o 8,4%. Wzrosła również produkcja mleka zagęszczonego (o 11,7%), napojów mlecznych innych niż jogurty (o 8,3%), serów dojrzewających i topionych (po 7,3%) oraz twarogów i śmietany (o 2-3%). W wyniku wzrostu produkcji serów i twarogów uzyskano o 23,1% więcej suszonej serwatki. Natomiast zmniejszyła się produkcja jogurtów (o 2,3%), z uwagi na spadek popytu wynikający z rosnącej konkurencji ze strony innych, tańszych napojów mlecznych. Poza tym nieznacznie ograniczono produkcję mleka płynnego i pełnego mleka w proszku.

Eksport przetworów mlecznych w I kwartale br. zwiększył się do ok. 1,04 mld litrów w przeliczeniu na mleko surowe, tj. o 0,7% w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r. Zadecydował o tym wzrost wywozu masła (o 28,5%), a także serów i twarogów oraz mleka płynnego i śmietany (o 7-8%), przy spadku eksportu pozostałych przetworów. Wpływy z eksportu zwiększyły się o 0,3% do 514,1 mln EUR, w wyniku wzrostu cen transakcyjnych jogurtów i napojów mlecznych, masła, kazeiny oraz lodów (o 8-9%), a także serów i twarogów (o 1,9%). Ceny eksportowe mleka w proszku spadły w tym okresie o 34,1%, suszonej serwatki o 15,9%, a mleka płynnego i śmietany o 6,6%.

W tym czasie import zmniejszył się o 3,9% do 425,1 mln litrów w ekwiwalencie mleka surowego, a jego wartość, w wyniku niższych cen transakcyjnych większości przetworów, spadła o 4,3% do 215,6 mln EUR. W efekcie ilościowa nadwyżka eksportu nad importem przetworów mlecznych zwiększyła się o 4,1% do 616,4 mln litrów w przeliczeniu na mleko surowe, a wartość dodatniego salda wymiany wzrosła o 3,8% do 298,4 mln EUR.

1. Dairy Economic Consulting, CLAL, www.clal.it (odczyt: 05.06.2018).

Teresa Zdziarska

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2016 I-XII	10 809,6	110,76	.
2017 I-XII	11 312,9	139,05	.
2017 II	854,1	132,56	131,70
III	967,8	131,49	131,03
IV	954,4	130,93	129,95
V	1012,8	131,62	130,10
VI	982,9	133,01	131,53
VII	998,8	134,96	133,83
VIII	972,1	139,70	138,97
IX	915,9	144,95	143,80
X	913,6	148,42	146,97
XI	872,0	151,24	151,40
XII	931,5	152,49	151,58
2018 I	960,1	142,12	141,67
II	883,0	135,24	137,26
III	984,0	134,20	136,38
IV	981,2	132,17	134,00
Wskaźnik zmian w %			
<u>IV 2018</u> III 2018	99,7	98,5	98,3
<u>IV 2018</u> IV 2017	102,8	100,9	103,1

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich^a (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2016 I-XII	3 143,2	153,9	35,3	378,2	343,8	202,5	441,0	321,2
2017 I-XII	3 239,2	145,2	34,4	359,7	367,1	209,9	451,0	330,8
2017 III	280,8	13,1	2,4	34,2	32,5	17,8	43,3	28,0
IV	270,6	14,5	2,8	30,3	32,2	17,3	37,1	26,0
V	288,6	13,8	3,7	34,7	33,9	18,4	39,5	29,6
VI	263,5	14,7	3,2	33,8	33,1	16,6	35,9	26,7
VII	271,2	13,0	2,3	30,2	32,3	18,5	35,9	27,7
VIII	273,3	10,7	2,6	32,0	31,6	17,3	37,9	30,0
IX	266,5	10,2	2,4	27,4	29,8	16,4	36,2	27,6
X	268,7	8,1	2,2	29,4	30,6	17,6	38,4	27,5
XI	250,8	8,9	1,9	27,5	27,6	17,3	39,1	27,9
XII	282,2	13,9	2,6	23,0	28,6	18,8	35,7	28,3
2018 I	273,9	14,1	3,1	29,9	30,6	21,1	38,3	28,0
II	248,7	12,9	3,3	27,5	28,6	19,5	37,6	27,0
III	273,8	14,3	3,2	31,8	33,3	19,4	44,2	29,0
IV	272,1	14,9	3,9	29,7	30,9	18,5	36,0	29,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)								
<u>IV 2018</u> III 2018	99,4	103,8	122,7	93,2	92,7	95,7	81,5	100,8
<u>IV 2018</u> IV 2017	100,6	102,5	136,2	97,8	96,0	107,1	97,1	112,4

^a dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże i chłodnicze do 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	w folii	UHT	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2017 II	1,89	2,01	8,87	13,45	17,90	19,12	0,98	5,76	10,12	14,76
III	1,86	2,01	8,53	13,37	18,14	19,27	0,97	5,78	10,11	14,15
IV	1,86	2,00	8,27	13,05	18,56	19,59	0,99	5,75	10,07	14,04
V	1,86	2,00	8,21	13,11	19,55	20,01	0,99	5,80	10,12	14,34
VI	1,87	2,03	8,33	13,37	21,31	21,37	1,00	5,92	10,13	15,09
VII	1,88	2,05	8,20	13,71	23,23	23,64	1,01	5,97	10,15	15,20
VIII	1,93	2,06	8,12	13,97	25,03	25,89	1,01	6,16	10,19	15,36
IX	1,94	2,09	8,02	14,19	26,80	27,60	1,01	6,43	10,20	15,47
X	1,96	2,11	7,69	14,27	25,55	27,23	1,03	6,60	10,31	15,36
XI	1,96	2,11	7,47	13,84	23,88	25,87	1,05	6,59	10,31	14,96
XII	1,95	2,10	7,05	13,26	22,11	24,52	1,03	6,56	10,23	14,41
2018 I	1,94	2,09	6,58	12,99	18,73	21,32	1,04	6,52	10,22	13,48
II	1,94	2,07	6,45	12,56	19,09	20,98	1,02	6,45	10,27	13,55
III	1,94	2,05	6,22	12,58	19,89	22,00	1,03	6,45	10,26	13,37
IV	1,94	2,02	6,17	12,52	20,81	22,39	1,00	6,46	10,32	12,89
V ^a	1,88	1,89	5,65	10,83	22,24	23,18	.	5,96	9,18	11,99
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2018</u> III 2018	100,0	98,5	99,2	99,5	104,6	101,8	97,1	100,2	100,6	96,4
<u>IV 2018</u> IV 2017	104,3	101,0	74,6	95,9	112,1	114,3	101,0	112,3	102,5	91,8

^a ceny 1 kg produktu wg ZSRIR MRiRW notowane 27 V 2018 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wybranych wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone 3,2-3,5% tł. (1 l)		Mleko w proszku „Bebiko 2” (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (400 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg tłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Gouda (1 kg)
	paster.	UHT								
2017 II	2,54	2,78	16,40	3,43	5,03	1,97	1,24	1,67	13,93	20,89
III	2,55	2,73	16,46	3,44	4,99	2,00	1,26	1,68	13,96	20,61
IV	2,57	2,73	16,37	3,44	4,98	2,00	1,26	1,68	13,93	20,55
V	2,54	2,77	16,51	3,49	5,03	2,00	1,26	1,67	13,98	20,51
VI	2,54	2,75	16,54	3,48	5,12	2,00	1,26	1,68	14,06	20,62
VII	2,55	2,76	16,46	3,49	5,78	2,00	1,27	1,68	13,90	20,93
VIII	2,57	2,76	16,21	3,50	6,37	2,03	1,28	1,71	14,07	21,32
IX	2,59	2,80	16,30	3,51	6,80	2,03	1,29	1,77	14,09	21,36
X	2,60	2,80	16,36	3,45	7,08	2,05	1,28	1,81	14,04	21,38
XI	2,63	2,77	16,14	3,52	7,00	2,08	1,31	1,83	14,17	21,49
XII	2,64	2,78	16,22	3,52	6,75	2,08	1,33	1,83	14,08	21,52
2018 I	2,65	2,78	16,22	3,52	6,35	1,98	1,33	1,82	14,20	21,21
II	2,62	2,77	16,31	3,54	5,95	1,97	1,35	1,81	14,01	20,75
III	2,61	2,76	16,43	3,53	5,91	1,99	1,35	1,82	14,06	20,69
IV	2,63	2,75	16,33	3,49	5,91	1,99	1,35	1,81	14,10	20,65
Wskaźnik zmian w %										
<u>IV 2018</u> III 2018	100,8	99,6	99,4	98,9	100,0	100,0	100,0	99,5	100,3	99,8
<u>IV 2018</u> IV 2017	102,3	100,7	99,8	101,5	118,7	99,5	107,1	107,7	101,2	100,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	107,9	234,8	45,2	607,1	92,6	222,3	116,6	88,4	16,7	254,0	63,3	61,1
2017 I-XII	120,6	243,4	56,9	598,2	96,8	214,9	96,4	92,7	19,5	202,3	72,1	91,6
2017 II	12,6	19,7	5,3	45,0	8,0	17,0	8,2	7,3	1,4	13,7	6,0	6,3
III	13,8	21,7	5,5	50,6	9,1	21,5	9,7	8,5	1,4	16,2	6,7	8,7
IV	12,4	20,6	3,9	55,3	8,3	18,2	7,6	7,8	1,5	14,9	5,1	6,3
V	13,1	21,2	5,2	57,9	9,5	19,4	8,2	8,2	1,7	19,6	6,9	12,0
VI	12,9	20,6	5,4	56,5	8,8	18,7	6,5	6,8	1,8	18,9	5,3	14,8
VII	11,7	22,5	5,6	55,2	8,5	17,8	5,9	7,3	1,3	18,5	5,1	12,0
VIII	6,4	22,3	6,2	49,9	8,5	16,9	8,1	6,8	1,7	18,6	6,4	9,7
IX	7,1	20,2	4,5	45,8	7,6	16,0	6,0	7,5	1,9	17,8	6,5	5,3
X	7,9	19,4	4,8	47,4	7,3	17,6	6,3	8,9	1,5	14,9	6,1	4,4
XI	8,7	19,7	3,7	45,3	7,3	17,1	8,2	9,0	2,0	18,6	6,8	3,5
XII	6,8	17,5	2,9	44,2	5,8	14,8	10,2	7,7	1,6	12,2	4,9	4,3
2018 I	10,9	21,6	7,4	55,8	8,3	20,8	8,5	8,1	1,4	14,9	6,3	8,1
II	9,1	19,8	6,8	44,1	8,0	17,5	8,5	6,0	1,6	18,9	5,7	5,9
III	12,1	22,5	4,7	51,6	8,5	16,7	8,7	5,8	2,2	17,4	5,6	10,2
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>III 2018</u> II 2018	133,8	113,7	68,5	117,1	106,2	95,2	102,7	97,6	137,0	92,1	98,2	173,8
<u>III 2018</u> III 2017	87,5	103,7	84,2	101,9	93,3	77,5	90,0	68,4	158,9	107,6	84,3	117,1

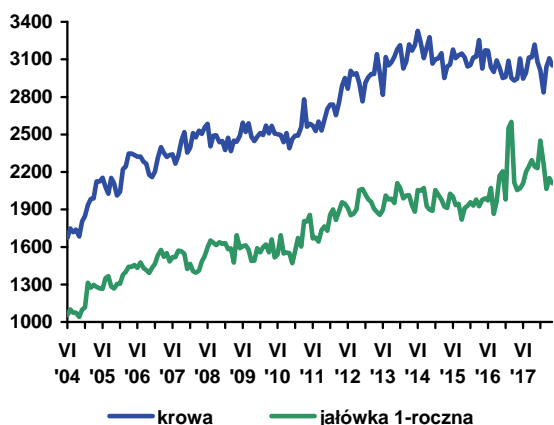
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

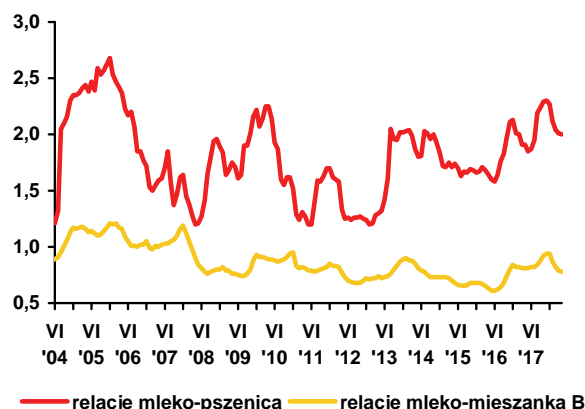
Miesiące	Eksport						Import					
	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka	mleko w proszku	sery i twarogi	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	serwatka
2016 I-XII	1 755	2 663	2 901	461	1 110	675	1 992	3 252	3 698	504	1 148	491
2017 I-XII	2 029	3 038	4 664	644	1 216	995	1 669	3 504	5 356	772	1 144	534
2017 II	2 236	2 904	3 758	617	1 184	1 044	1 596	3 266	4 522	637	1 143	580
III	2 280	2 933	3 896	650	1 212	911	1 366	3 405	4 380	651	1 063	549
IV	2 220	2 886	3 902	578	1 197	1 092	1 559	3 153	4 657	641	1 104	662
V	2 265	2 937	4 232	567	1 224	1 177	1 414	3 513	4 871	718	1 146	464
VI	1 823	2 999	4 637	674	1 197	1 130	1 623	3 804	5 156	765	1 140	351
VII	1 832	3 105	5 181	649	1 191	1 078	2 010	3 484	5 624	897	1 261	447
VIII	1 928	3 205	5 364	697	1 202	1 100	1 852	3 843	6 026	927	1 122	503
IX	1 814	3 198	5 722	756	1 260	1 032	1 886	3 728	6 381	906	1 109	568
X	1 931	3 179	5 549	698	1 261	875	1 975	3 471	6 379	946	1 166	718
XI	1 497	3 115	4 917	660	1 263	838	1 840	3 498	5 779	816	1 175	899
XII	1 773	3 000	4 606	623	1 253	710	1 488	3 380	5 637	687	1 201	617
2018 I	1 371	2 957	4 068	547	1 264	811	1 132	3 373	5 567	871	1 105	442
II	1 604	2 981	4 173	562	1 299	778	1 276	3 549	5 011	647	1 111	594
III	1 573	3 037	4 475	617	1 318	806	1 598	3 611	4 999	517	1 058	432
Wskaźnik zmian w % (liczony na podstawie danych o większym stopniu dokładności)												
<u>III 2018</u> II 2018	98,1	101,9	107,2	109,8	101,5	103,6	125,2	101,7	99,8	79,9	95,2	72,7
<u>III 2018</u> III 2017	69,0	103,5	114,9	94,9	108,7	88,5	117,0	106,0	114,1	79,4	99,5	78,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF.

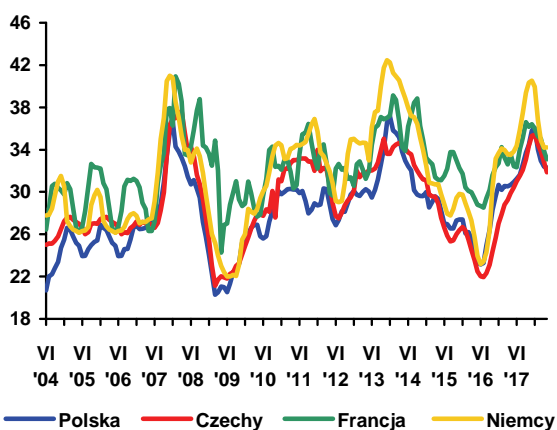
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

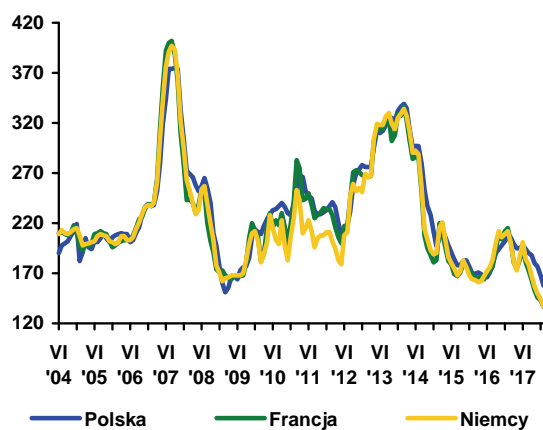
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

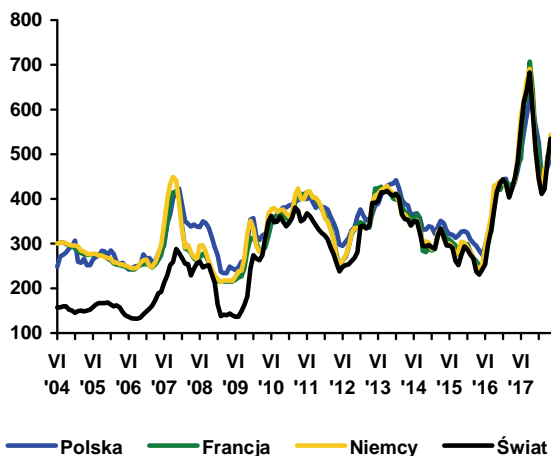
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

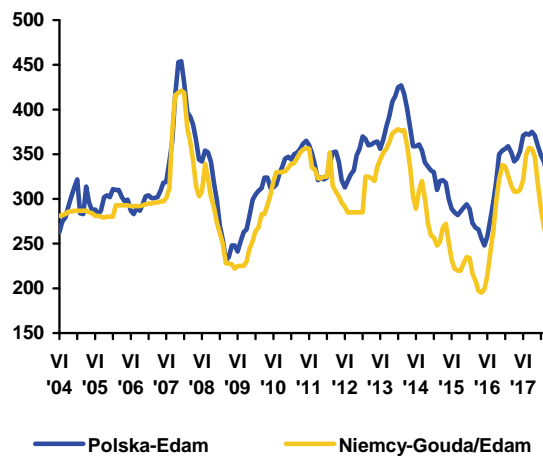
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Komisji Europejskiej, Dairy Markets i Dairy Economic Consulting CLAL.

Dorota Pasińska

W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. skupiono 143,0 tys. t bydła (wagi żywej), tj. o 6,4% więcej niż w roku poprzednim, a przedsiębiorstwa przemysłu mięsnego zatrudniające 50 i więcej pracowników wytworzyły 62,7 tys. t wołowiny (spadek o 2,0%). Średnia cena skupu bydła wyniosła w tym okresie 6,48 zł/kg i była o 4,0% wyższa niż przed rokiem, a w kwietniu 2018 r. – 6,58 zł/kg (wzrost o 3,8% w porównaniu z marcem 2018 r.). Cena skupu młodego bydła wyniosła w kwietniu 2018 r. 6,73 zł/kg i była o 3,8% wyższa niż przed miesiącem i o 4,5% wyższa niż w kwietniu 2017 r. Relacja cen żywiec:mieszanka B2 dla opasów była podobna jak przed rokiem, ale wyższa niż w kwietniu 2016 r.

Utrzymuje się regionalne zróżnicowanie cen skupu bydła oraz cen sprzedaży ćwierci z byków do lat dwóch i krów. W trzecim tygodniu maja 2018 r., tak jak dotychczas, najniższe ceny skupu notowano w regionie północnym (6,21 zł/kg), a najwyższe w regionie południowym (6,95 zł/kg). Ćwierci z krów były najtańsze w regionie południowym (11 270 zł/t), a byków w regionie centralnym (13 483 zł/t), natomiast ceny ćwierci z byków do dwóch lat były najwyższe w regionie południowym (14 119 zł/t), a krów w regionie centralnym (11 660 zł/t).

Przeciętne ceny tusz w Polsce są niższe niż ich średnia cena w UE. W okresie 14.05-20.05.2018 r. przeciętna cena tusz kategorii A/C/Z¹ klasy R3² była w Polsce o ok. 13% niższa niż średnio w UE (378,51 EUR/dt) i wyniosła 330,84 EUR/dt, a tusz młodego męskiego bydła w wieku 12-24 miesiące (kategorii A klasy U+R+O) o 11% niższa (330,94 EUR/dt). Tusze kategorii A/C/Z klasy R3 były droższe niż w Polsce również u naszych głównych odbiorców tj. we Włoszech (o 15%), Niemczech (o 11%), Hiszpanii (o 16%), Francji (o 2%) i Wielkiej Brytanii (o 23%). Ceny tych tusz były najniższe w następujących krajach UE: w Rumunii (288,68 EUR/dt), na Łotwie (251,62 EUR/dt), Litwie (313,27 EUR/dt), a najwyższe w Szwecji (433,25 EUR/dt) i Wielkiej Brytanii (429,54 EUR/dt).

W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. mięso wołowe zdrożało w detalu średnio o 3,5%, a cielęce o 2,9% (w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego). Ceny detaliczne różnych rodzajów mięsa wołowego zmieniły się nieznacznie.

W kwietniu 2018 r. w porównaniu ze grudniem 2017 r. spośród asortymentów monitorowanych przez GUS zdrożały: szponder (mięso wołowe z kością) z 19,49 do 19,81 zł/kg, rostbef i antrykot z 27,98 do 28,34 zł/kg, mięso cielęce z kością z 29,31 do 29,49 zł/kg, mięso cielęce bez kości z 48,29 do 48,98 zł/kg, a mięso wołowe bez kości z udźca z 33,63 do 33,89 zł/kg.

Liczba ubitych sztuk bydła wzrosła w pierwszym kwartale 2018 r. o 6,6% (do 479,4 tys. szt), na co złożyło się zwiększenie ubojów byków o 9,4%, jałówek o 1,7%, krów o 5,8% oraz spadek ubojów cieląt o 2,8%. Podobnie jak przed rokiem największy udział wśród ubitych sztuk bydła miały byki (51,3%), a następnie krowy (ok. 30,1%), choć udział tych ostatnich zmalał o 0,2 pkt proc., co może zwiastować spowolnienie przeciętnej stopy redukcji pogłowia krów mlecznych. Większy udział w ubojach miały byki (wzrost o 1,3 pkt. proc.), a mniejszy cielęta (spadek o 0,3 pkt. proc. do 3,1%) i jałowki (o 0,7 pkt. proc. do 15,5%).

W I kwartale 2018 r. eksport produktów wołowych wzrósł o 1% (do 108 tys. t) co było wypadkową wzrostu wywozu mięsa schłodzonego o 3%, przetworów o 9% oraz spadku eksportu bydła żywego o 25%, mięsa i podrobów wędzonych o 18% i mięsa mrożonego o 6%. Import żywca, mięsa, podrobów i przetworów wołowych zmniejszył się o 5% (do 19 tys. t), o czym zadecydowało zmniejszenie przede wszystkim eksportu mięsa schłodzonego (o 18%). Saldo handlu zagranicznego w ujęciu ilościowym zwiększyło się do 90 tys. t, a w ujęciu wartościowym do 345 mln EUR.

1. A – tusze niekastrowanego młodego bydła w wieku 12 do poniżej 24 miesięcy, C – tusze wykastrowanego bydła męskiego w wieku powyżej 12 miesięcy, Z – tusze młodego bydła w wieku od 8 do poniżej 12 miesięcy.

2. U, R, O – klasy uformowania tuszy, U- tusza bardzo dobra o profilach zasadniczo wypukłych i bardzo dobrze rozwiniętych mięśniach, R - tusza dobra o kształtach prostych na całej długości i dobrze rozwiniętych mięśniach, O - tusza dostateczna o profilu na ogół prostym do wklęsłych i przeciętnie wykształconych mięśniach, 3 - ilość tłuszczu na tuszy oraz w jamie piersiowej, klasa ta charakteryzuje się średnim odtuszczeniem, poza udźcem i łopatką prawie wszędzie mięśnie pokryte tłuszczem, niewielkie złogi tłuszczu w jamie klatki piersiowej.

Tab. 1. Skup, eksport i import produktów wołowych (w tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego w wadze żywej ^a	Eksport produktów wołowych w tys. ton			Import produktów wołowych w tys. ton		
			ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone	ogółem	żywiec	mięso świeże, schłodzone i mrożone
2017	I	32,5	32,1	0,9	27,1	6,1	3,3	2,0
	II	32,0	35,3	1,1	29,8	6,3	3,3	2,1
	III	39,0	40,5	1,3	34,7	7,3	4,1	2,4
	IV	30,9	35,1	1,0	29,7	5,5	3,0	1,9
	V	35,7	39,8	1,1	34,5	5,4	2,7	1,9
	VI	37,2	40,6	1,4	34,9	4,2	2,2	1,5
	VII	38,2	42,5	1,0	37,2	5,4	3,5	1,3
	VIII	37,8	41,3	0,9	35,7	5,1	2,8	1,6
	IX	39,4	44,1	1,0	38,6	6,0	3,5	1,8
	X	38,1	43,1	1,1	37,6	6,6	3,8	2,2
	XI	36,6	38,1	1,2	32,6	7,3	3,7	2,6
	XII	31,8	34,1	1,1	28,8	6,4	3,4	2,3
2018	I	33,0	35,1	0,9	29,6	7,5	4,3	2,6
	II	35,8	34,8	0,8	29,8	5,5	3,3	1,4
	III	40,5	38,6	0,8	33,3	5,6	3,2	1,6
	IV	33,7	x	x	x	x	x	x
w % skupu	sprzed roku	109,1	x	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	83,2	x	x	x	x	x	x

^a dane za okresy miesięczne dotyczące skupu produktów rolnych dotyczą danych meldunkowych o ilości skupu realizowanego przez osoby prawne i samodzielne jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej

Źródło: Na podstawie danych MF, skup na podstawie Biuletynu Statystycznego GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością Rostbef w zł/kg	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością ^a w zł/kg	Relacje ceny zbytu wołowiny z kością do ceny żywca wołowego	Relacje ceny detalicznej wołowiny z kością do ceny żywca wołowego
2017	I	6,31	8,82	25,05	26,81	3,97	4,25
	II	6,19	9,32	25,03	27,00	4,04	4,36
	III	6,19	8,79	25,09	26,95	4,05	4,35
	IV	6,24	8,87	25,18	27,04	4,04	4,33
	V	6,28	9,13	25,19	27,05	4,01	4,31
	VI	6,23	9,21	25,18	27,12	4,04	4,35
	VII	6,19	9,23	25,34	27,16	4,09	4,39
	VIII	6,36	8,55	25,34	27,27	3,98	4,29
	IX	6,31	8,81	25,33	27,42	4,01	4,35
	X	6,44	6,74	25,55	27,59	3,97	4,28
	XI	6,52	9,66	25,59	27,71	3,92	4,25
	XII	6,68	10,60	25,70	27,98	3,85	4,19
2018	I	6,58	10,04	25,57	28,15	3,89	4,28
	II	6,47	9,60	25,59	28,21	3,96	4,36
	III	6,34	9,86	25,70	28,30	4,05	4,46
	IV	6,58	x	25,71	28,34	3,91	4,31
w % ceny	sprzed roku	105,4	x	x	x	x	x
	sprzed m-ca	103,8	x	x	x	x	x

^a obejmuje średnie ceny detaliczne antrykotu i rostbefu

Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Ceny zakupu bydła rzeźnego w ubojniach, ceny targowiskowe cieląt i ceny zbytu wołowiny

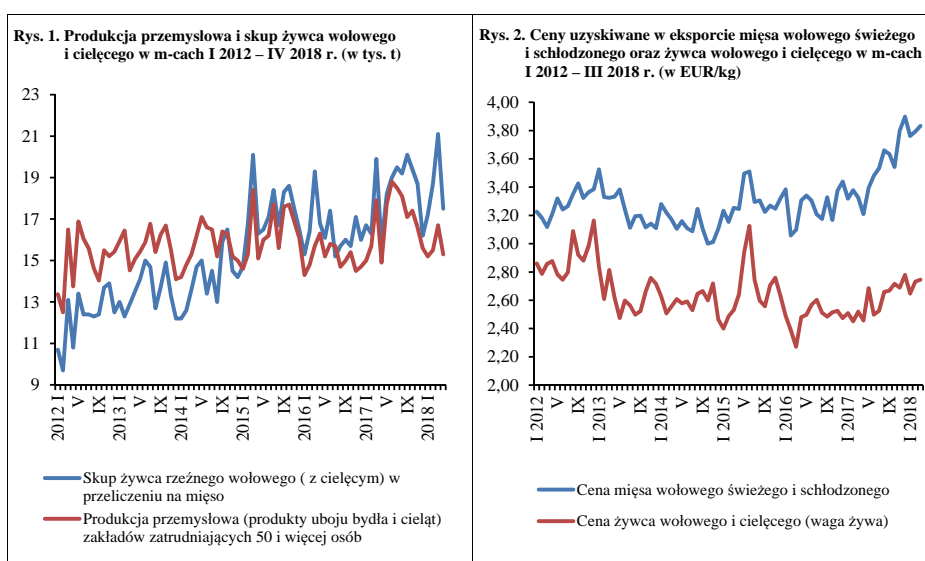
Wyszczególnienie	VIII 2017	IX 2017	X 2017	XI 2017	XII 2017	I 2018	II 2018	III 2018	IV 2018	V 2018
	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca	3 tyg. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach (zł/kg wagi żywej):										
Bydło ogółem	6,38	6,50	6,57	6,71	6,72	6,69	6,88	6,86	6,86	6,85
Byki (12-24 miesiące)	7,26	7,36	7,53	7,67	7,61	7,54	7,56	7,50	7,50	7,38
Krowy	5,03	5,20	5,29	5,39	5,40	5,34	5,39	5,47	5,50	5,74
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg (zł/kg wagi żywej)	12,72	12,83	13,08	13,00	12,92	13,33	12,93	12,80	13,60	12,41
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych (zł/tonę):										
ćwierci z byków do 2 lat	13101	13203	13497	13892	14022	13680	13722	13671	13710	13862
ćwierci z krów rzeźnych	10642	11160	11145	11215	11300	11230	11252	11556	11829	11526
Średnia cena rynkowa (EUR/100 kg) tuszy od młodego bydła:										
UE	377,78	381,01	382,87	387,43	391,84	389,40	384,84	386,13	384,09	378,51
Polska	324,14	329,18	338,68	345,97	344,49	344,93	344,53	337,97	340,58	330,84

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Rynków Rolnych MRiRW, danych KE.

Tab. 4. Ceny tusz kategorii A/C/Z klasy R3 w wybranych krajach UE (w EUR/100 kg)

Wyszczególnienie	Niemcy	Irlandia	Hiszpania	Francja	Włochy	Polska	Wielka Brytania	EU	
2017	II	378,17	375,38	383,60	336,31	408,70	319,66	421,56	375,29
	III	371,60	380,66	380,94	337,74	405,26	315,52	412,79	372,07
	IV	361,96	395,37	379,44	337,55	398,41	317,63	421,87	371,66
	V	360,54	406,45	381,50	337,77	391,78	321,72	427,29	372,80
	VI	361,84	408,60	381,67	338,97	387,51	319,48	425,47	372,64
	VII	364,10	400,48	384,04	340,01	394,89	317,40	428,81	374,10
	VIII	379,90	385,05	385,26	345,24	403,70	326,37	423,02	377,40
	IX	384,79	374,49	390,74	348,24	411,50	330,31	429,18	381,40
	X	394,43	369,25	391,68	352,85	419,65	336,90	422,08	383,63
	XI	405,12	373,78	394,29	356,35	423,43	346,04	423,49	387,44
	XII	410,69	391,30	398,03	356,56	427,48	346,56	425,05	390,64
	2018	I	403,41	395,01	397,39	352,52	426,89	347,11	420,12
II		396,22	388,17	397,63	347,47	422,62	345,79	414,09	385,78
III		398,55	392,64	395,43	347,80	417,26	338,53	416,05	386,07
IV		391,42	398,35	394,28	342,79	403,32	338,87	427,07	382,22

Źródło: Dane KE.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych GUS, MF.

Kontynuowana jest spadkowa tendencja cen trzody zapoczątkowana w drugiej połowie 2017 r. W I kwartale 2018 r. przeciętna cena skupu w Polsce wyniosła ok. 4,44 zł/kg i była o 9,6% niższa niż rok wcześniej. W kwietniu osiągnęła ona ok. 4,51 zł/kg, a w maju obniżyła się do 4,45 zł/kg. Ceny te były niższe niż w analogicznych miesiącach 2017 r. odpowiednio o 15% i 20%. Spadek cen jest wynikiem wzrostu pogłowia trzody w wielu krajach Unii Europejskiej, a w jego następstwie także ich ubojów. Z danych Eurostatu wynika, że w okresie dwóch pierwszych miesięcy 2018 r. uboje trzody w UE-28 wyniosły 4 112 tys. t i były o 6,4% większe niż w tym samym okresie 2017 r. Największy ich wzrost nastąpił w Hiszpanii (o 9,9%) i w Holandii (o 7,9%). We Francji uboje wzrosły o 4,2%, w Danii o 3,5%, a w Niemczech o 2,3%.

Spadek cen trzody ma miejsce w wielu krajach Unii Europejskiej i wyraża się spadkiem średniej ceny w UE-28. W Polsce, spadek cen trzody wyrażonych w euro był mniejszy niż cen wyrażonych w złotych, ze względu na roczną aprecjację złotego względem euro. W I kwartale 2018 r. przeciętna cena trzody klasy E wyniosła w UE-28 ok. 141 EUR/100 kg, a w Polsce ok. 140,5 EUR/100 kg. Ceny te były niższe niż w I kwartale 2017 r. odpowiednio o 8% i 7%. W kwietniu średnia cena w UE-28 wyniosła ok. 144 EUR/100 kg, a w Polsce 143 EUR. Cena w UE-28 była o 15% niższa niż rok wcześniej, a w Polsce o 16%.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na ceny w Unii Europejskiej jest eksport produktów wieprzowych do krajów trzecich. W I kwartale 2018 r. wyniósł on 997 tys. t i był o 1,8% mniejszy niż rok wcześniej. Największy spadek eksportu dotyczył Chin i Hongkongu. Eksport do Chin zmniejszył się w skali roku o 11% (o 44 tys. t), a do Hongkongu o 27% (o 27 tys. t). Wynikało to ze wzrostu produkcji wieprzowiny w Chinach i bardzo niskich jej cen. Spadek sprzedaży do Chin i do Hongkongu został częściowo zrekompensowany wzrostem sprzedaży do innych krajów. Eksport produktów wieprzowych do Japonii był w I kwartale 2018 r. o 5% większy niż w I kwartale 2017 r., na Filipiny o 27%, do Korei Płd. o 23%, a do USA o 24%. Zmiany wielkości eksportu do krajów trzecich były zróżnicowane w poszczególnych krajach Unii Europejskiej. Na przykład eksport z Danii obniżył się o 5%, a z Francji o 4%. Eksport z Niemiec zwiększył się natomiast o 1,6%, z Hiszpanii o 2,2%, a z Polski o 4,6%.

W czerwcu, lipcu, sierpniu i we wrześniu ceny trzody sezonowo wzrosną, ale i tak będą o kilkanaście procent niższe niż rok wcześniej. Z tego powodu, nadal węższe niż rok wcześniej, będą relacje wyrażające opłacalność chowu. W I kwartale 2018 r. relacja cen trzody do cen żyta wyniosła 1:6,8 i była o 17% węższa niż rok wcześniej. Relacja cen trzody do cen jęczmienia wyniosła natomiast 1:5,9 i była o 16% węższa. W nieco mniejszym stopniu pogorszyła się opłacalność wyrażona relacjami cen trzody do cen pasz przemysłowych. W I kwartale 2018 r. cena trzody w relacji do ceny mieszanek dla tuczników (II faza tuczu) wyniosła 1:3,2 i była o 9% węższa niż przed rokiem, a do cen koncentratu o 10% (1:1,8).

Ważnym elementem opłacalności chowu są także ceny prosiąt. Aktualnej tendencji spadkowej cen trzody w Polsce nie towarzyszy spadek cen prosiąt, który zazwyczaj występował równolegle. Tymczasem ceny prosiąt rosą w skali roku. W I kwartale 2018 r. przeciętna cena prosiąt wyniosła 188,45 zł/sztukę i była o 10,2% wyższa niż rok wcześniej. Co prawda z miesiąca na miesiąc dynamika ich wzrostu maleje, ale dopiero w drugiej połowie roku spodziewać się można ich rocznego spadku. Wzrost cen prosiąt powoduje, że relacja cen prosiąt do cen trzody staje się coraz wyższa. W I kwartale 2018 r. jedno prosię było ekwiwalentem 42,5 kg tuczniaka, podczas gdy w I kwartale 2017 r. 34,8 kg.

Wąskie relacje cen trzody do cen zbóż i pasz, w połączeniu ze wzrostem absolutnych i względnych cen prosiąt (w relacji do cen trzody) świadczą o pogorszeniu opłacalności chowu i wzroście kosztów produkcji tuczniaków. Można więc przypuszczać, że taka sytuacja doprowadzi do redukcji pogłowia w grudniu br., ale symptomy tej redukcji mogą już być widoczne w czerwcowym badaniu GUS.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowina

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2016	VI	119,2	100,8	71,1	114,7	52,7	91,5	18,4
	VII	111,3	95,0	57,4	88,4	54,6	89,7	-1,3
	VIII	125,0	115,2	65,7	106,1	61,6	104,8	4,1
	IX	123,5	105,3	70,4	104,1	58,0	91,6	12,4
	X	129,7	105,1	68,2	98,1	66,4	107,6	1,8
	XI	131,6	102,1	66,4	100,9	60,5	105,2	5,9
	XII	134,8	99,9	61,7	105,5	57,9	95,1	3,8
2017	I	122,9	97,1	63,2	107,3	54,4	103,0	8,8
	II	119,0	94,0	67,8	102,9	52,0	96,5	15,8
	III	137,8	104,7	78,1	123,6	65,3	96,8	12,2
	IV	120,8	100,6	64,2	95,8	55,8	99,3	8,4
	V	125,0	102,1	70,7	106,3	62,1	108,8	8,5
	VI	115,9	97,2	68,3	96,1	59,4	112,7	9,1
	VII	129,0	115,9	66,1	115,2	58,0	106,2	8,1
	VIII	139,4	111,5	71,5	108,8	62,9	102,1	9,5
	IX	133,1	107,8	74,0	105,1	43,3	74,7	10,8
	X	146,7	113,1	78,1	114,5	65,6	98,8	13,8
	XI	147,5	112,1	75,9	114,3	67,7	111,9	7,7
	XII	135,1	100,2	70,6	114,4	64,2	110,9	6,4
2018	I	144,9	117,9	77,3	122,3	65,7	120,8	11,6
	II	123,7	104,0	68,9	101,6	62,9	121,0	6,0
	III	153,0	111,0	78,7	100,8	70,2	107,5	8,5
	IV	134,4	111,3	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów.

Źródło: Dane GUS, MF i przeliczenia własne.

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki T-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki T-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka T-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2016	VI	4,90	8,2	7,0	137,30	3,6	253,06	1,9	151
	VII	5,30	8,8	7,6	137,31	3,9	253,46	2,1	155
	VIII	5,31	9,3	8,0	137,36	3,9	253,98	2,1	155
	IX	5,29	8,8	7,8	136,31	3,9	254,17	2,1	164
	X	5,02	8,6	7,5	137,21	3,7	252,89	2,0	167
	XI	4,91	8,3	7,2	135,82	3,6	252,25	1,9	171
	XII	5,03	8,6	7,3	138,87	3,6	251,54	2,0	165
2017	I	4,91	8,3	7,1	138,85	3,5	251,64	2,0	167
	II	4,83	8,0	6,9	139,65	3,5	252,69	1,9	172
	III	4,99	8,2	6,9	139,83	3,6	252,84	2,0	175
	IV	5,39	8,8	7,5	137,85	3,9	252,69	2,1	182
	V	5,53	8,7	7,5	137,04	4,0	252,29	2,2	188
	VI	5,61	8,7	7,5	137,43	4,1	252,23	2,2	188
	VII	5,28	8,0	7,0	137,78	3,8	252,37	2,1	193
	VIII	5,29	8,2	7,2	137,94	3,8	252,48	2,1	197
	IX	5,28	8,2	7,3	139,14	3,8	251,45	2,1	189
	X	4,84	7,5	6,7	137,02	3,5	251,04	1,9	188
	XI	4,65	7,2	6,3	138,37	3,4	250,80	1,9	187
	XII	4,56	7,0	6,1	138,80	3,3	250,24	1,8	183
2018	I	4,26	6,5	5,7	139,02	3,1	251,53	1,7	194
	II	4,43	6,8	5,9	139,47	3,2	251,48	1,8	186
	III	4,63	7,1	6,1	139,63	3,3	252,47	1,8	185
	IV	4,51	6,9	5,8	139,10	3,2	252,98	1,8	188

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu				
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej		
2016	VI	6,41	12,84	19,82	12,34	13,89	24,43	15,31	108,2	123,3	124,1	
	VII	6,94	13,10	20,07	12,53	14,25	24,65	15,10	108,8	122,8	120,5	
	VIII	6,95	13,18	20,21	12,38	14,46	24,92	15,53	109,7	123,3	125,4	
	IX	6,93	13,27	20,26	12,64	14,50	24,86	15,59	109,3	122,7	122,7	
	X	6,58	13,17	20,34	12,71	14,57	25,04	14,57	110,6	123,1	123,1	
	XI	6,43	13,10	20,30	12,71	14,41	25,08	15,93	110,0	123,5	125,3	
	XII	6,59	13,24	20,34	12,71	14,53	24,93	15,83	109,7	122,6	124,5	
	2017	I	6,43	13,13	20,32	12,62	x	25,01	x	x	123,0	x
		II	6,33	12,99	20,34	12,67	x	25,16	x	x	123,7	x
		III	6,40	13,05	20,39	12,72	x	24,97	x	x	122,5	x
		IV	7,05	13,44	20,47	12,90	x	25,12	x	x	122,7	x
		V	7,23	13,68	20,65	13,11	x	25,25	x	x	122,3	x
VI		7,33	13,74	20,79	13,29	x	25,41	x	x	122,2	x	
VII		6,90	13,70	20,79	13,39	x	25,60	x	x	123,1	x	
VIII		6,91	13,66	20,81	13,44	x	25,75	x	x	123,7	x	
IX		6,90	13,60	20,90	13,50	x	25,93	x	x	124,1	x	
X		6,32	13,44	20,91	13,47	x	26,15	x	x	125,1	x	
XI		6,07	13,30	20,84	13,46	x	26,15	x	x	125,5	x	
XII		5,95	13,34	20,88	13,56	x	26,26	x	x	125,8	x	
2018	I	5,55	13,02	20,71	13,47	x	26,35	x	x	127,2	x	
	II	5,78	12,94	20,60	13,42	x	26,41	x	x	128,0	x	
	III	6,04	13,06	20,65	13,44	x	26,29	x	x	127,3	x	
	IV	5,88				x	26,42	x	x		x	

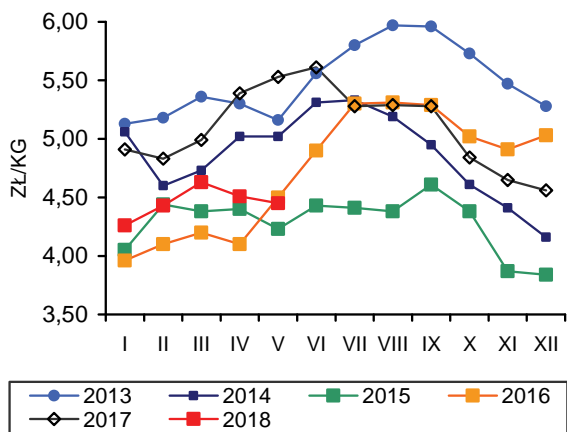
Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

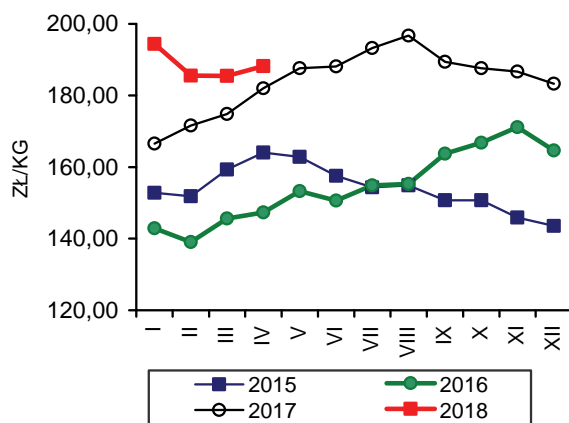
Lata i miesiące	UE-28	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:				
					UE-28	Niemczech	Danii		
2016	IV	127,57	127,53	131,85	123,73	100,0	96,7	103,1	
	V	136,85	136,86	143,89	128,84	100,0	95,1	106,2	
	VI	151,40	150,30	157,84	140,85	99,3	95,2	106,7	
	VII	161,54	161,22	168,60	149,63	99,8	95,6	107,7	
	VIII	163,46	163,28	169,78	147,14	99,9	96,2	111,0	
	IX	165,64	164,76	172,77	150,90	99,5	95,4	109,2	
	X	158,01	155,69	161,21	147,49	98,5	96,6	105,6	
	XI	151,55	149,12	157,48	142,51	98,4	94,7	104,6	
	XII	153,09	151,47	159,67	146,20	98,9	94,9	103,6	
	2017	I	151,69	149,99	157,40	141,79	98,9	95,3	105,8
		II	152,31	148,98	156,61	141,49	97,8	95,1	105,3
		III	156,53	153,49	161,92	143,98	98,1	94,8	106,6
IV		168,85	169,22	176,82	153,96	100,2	95,7	109,9	
V		174,01	176,02	182,65	161,56	101,2	96,4	109,0	
VI		176,72	178,89	185,64	163,49	101,2	96,4	109,4	
VII		172,72	172,26	177,51	158,54	99,7	97,0	108,7	
VIII		170,17	169,62	174,74	154,58	99,7	97,1	109,7	
IX		165,32	165,27	168,26	151,26	100,0	98,2	109,3	
X		151,38	149,70	154,01	142,05	98,9	97,2	105,4	
XI		145,65	144,87	149,32	137,20	99,5	97,0	105,6	
XII		142,79	142,46	145,52	134,29	99,8	97,9	106,1	
2018	I	136,32	134,69	137,11	126,85	98,8	98,2	106,2	
	II	140,80	140,83	146,43	124,96	100,0	96,2	112,7	
	III	146,75	146,08	152,28	130,27	99,5	95,9	112,1	
	IV	143,73	142,58	147,90	127,14	99,2	96,4	112,1	

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

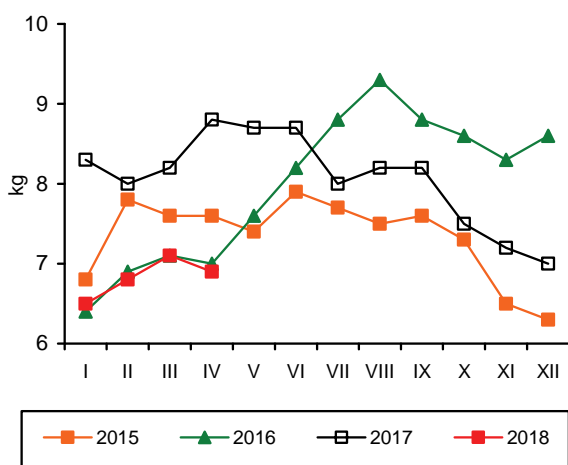
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

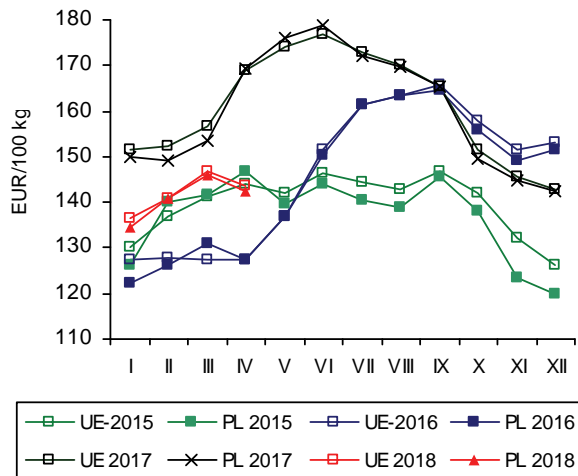
Rys. 2. Miesięczne ceny prosiąt w Polsce

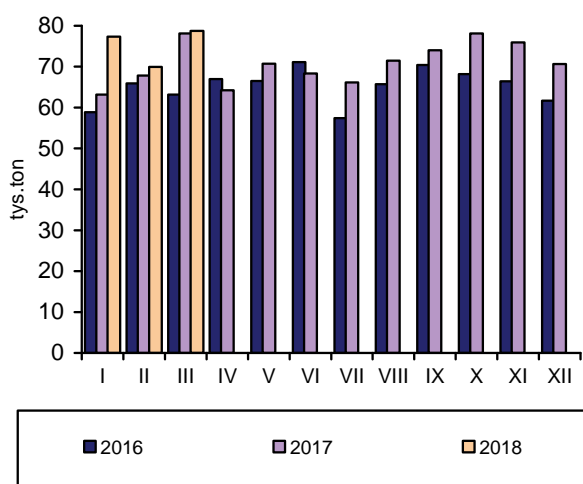
Rys. 3. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

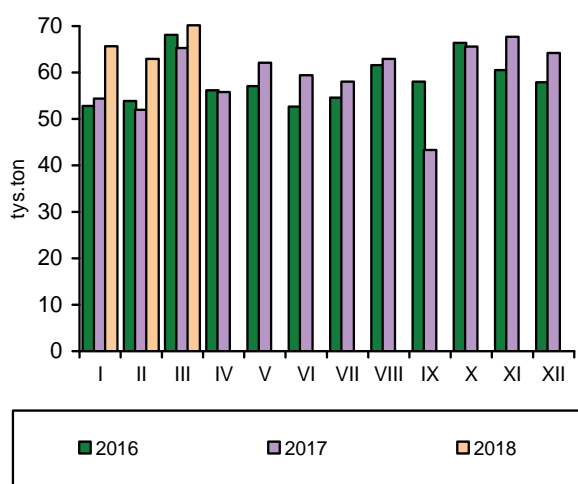
Rys. 4. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 5. Polski eksport produktów wieprzowych

Rys. 6. Polski import produktów wieprzowych

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Zakłady przemysłu drobiarskiego, zatrudniające 50 i więcej stałych pracowników, wytworzyły w kwietniu 2018 r. ok. 219 tys. t mięsa drobiowego, tj. o 2,7% mniej niż przed miesiącem, ale o 4,8% więcej niż przed rokiem. Łącznie w okresie czterech miesięcy br. przemysłowa produkcja mięsa drobiowego wyniosła ok. 854 tys. t i była tylko o 0,8% większa niż w analogicznym okresie 2017 r. Przyczyną znacznego spowolnienia tempa wzrostu produkcji było przede wszystkim spowolnienie dynamiki eksportu w pierwszych miesiącach roku.

W marcu 2018 r. sprzedaż zagraniczna zwiększyła się w relacji miesiąc do miesiąca o 11,7%, a w relacji rok do roku o 13,8%. W całym pierwszym kwartale eksport był o ok. 430 t, tj. o 12,4% większy niż w analogicznym okresie 2017 r. Nie wszystkie rynki zamknięte po wykryciu w Polsce wirusa grypy ptaków w 2017 r. zostały ponownie udostępnione dla polskiego towaru, jednak silny wzrost eksportu w marcu może być zapowiedzią poprawy dynamiki sprzedaży zagranicznej w dalszych miesiącach roku. W pierwszym kwartale br. eksport stanowił ok. 34% przemysłowej produkcji mięsa drobiowego wytwarzanej w dużych zakładach, podczas gdy w całym 2017 r. prawie 42%. Import mięsa drobiowego zmniejszył się w marcu 2018 r. o 4,3% w relacji do marca 2017 r., do ok. 5 tys. t. Stanowiło to niewielki odsetek krajowej konsumpcji.

W pierwszych czterech miesiącach br. nie zmieniły się przeciętne miesięczne koszty paszowe w chowie kurcząt rzeźnych. Pełnoporcjowe mieszanki pasz dla brojlerów podrożały zaledwie o 0,4% w relacji rok do roku. Pasaże dla indyków były o 1% tańsze. Ceny skupu kurcząt obniżyły się w maju 2018 r. o 1,5% w relacji miesiąc do miesiąca, ale były o 4,7% wyższe niż przed rokiem. Ceny skupu indyków rzeźnych były o 0,6% niższe niż w kwietniu i o 9,8% niższe niż przed rokiem. Przeciętna miesięczna cena skupu kurcząt w pierwszych pięciu miesiącach br. wzrosła o 3,2% w relacji do poziomu ubiegłorocznego, a indyków była o 5,2% niższa. Średnia relacja cen żywiec/pasza na rynku kurcząt wyniosła 2,58 wobec 2,51 przed rokiem, a na rynku indyków 3,55 wobec 3,75. Przeciętna opłacalność produkcji kurcząt poprawiła się więc w tym okresie, a indyków uległa dalszemu pogorszeniu, zbliżając się już do progu rentowności chowu.

Ceny zbytu kurcząt patroszonych uzyskiwane przez zakłady przemysłu drobiarskiego były w maju 2018 r. o 1,5% wyższe niż przed miesiącem i aż o 15,8% wyższe niż przed rokiem. Średnia cena zbytu indyków obniżyła

się w relacji miesiąc do miesiąca o 0,1%, i była o 9,3% niższa niż w maju poprzedniego roku. Udział producenta kurcząt rzeźnych w cenie zbytu tuszki wynosił w maju 2018 r. 49,7%, a producenta indyków rzeźnych 59,5%. W analogicznym okresie 2017 r. proporcje te wynosiły odpowiednio: 51,2 i 59,8%.

Przeciętna miesięczna cena detaliczna kurczęcia patroszonego w okresie styczeń-kwiecień 2018 r. wyniosła 7,22 zł/kg i była o 6,5% wyższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Dynamika wzrostu cen detalicznych drobiu była więc relatywnie wysoka. W kwietniu cena detaliczna tuszki kurczęcia obniżyła się o 0,8% w relacji do marca, ale o 5,4% przewyższała poziom sprzed roku.

Relacje cen polskiego i unijnego drobiu na jednolitym rynku europejskim pogorszyły się, choć nadal pozostały korzystne. W kwietniu 2018 r. średnia cena sprzedaży mięsa kurcząt w UE o 47,7% przewyższała polską cenę wyrażoną w euro. Przed rokiem była wyższa o 52,9%. Przeciętna cena sprzedaży tuszek kurcząt w UE podniosła się w tym czasie o 2,3%, podczas gdy w Polsce o 5,9%. We wszystkich obserwowanych państwach członkowskich UE z wyjątkiem Hiszpanii i Francji ceny kurcząt patroszonych wzrosły. We Francji ceny tuszek nie zmieniły się, a w Hiszpanii spadły o 0,4%. Najsilniejszy wzrost cen miał miejsce w Czechach, o 10,6%.

Według danych GUS, miesięczna konsumpcja mięsa drobiowego w gospodarstwach domowych w czwartym kwartale 2017 r. wyniosła średnio 1,57 kg/osobę, a wędlin drobiowych 0,19 kg/osobę. W całym 2017 r. bezpośrednie miesięczne spożycie mięsa drobiowego w gospodarstwie domowym wyniosło ok. 1,56 kg/osobę, a wędlin 0,19 kg. W relacji do poprzedniego roku konsumpcja mięsa drobiowego zmniejszyła się o 0,6%, a wędlin drobiowych była o 5,6% większa.

**Grzegorz
Dybowski**

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
I	162,0	174,0	195,0	212,0	216,0
II	142,0	159,0	188,0	196,0	194,0
III	157,0	174,0	198,0	230,0	225,0
IV	169,0	171,0	218,0	209,0	219,0
V	163,0	182,0	196,0	232,0	
VI	145,0	173,0	206,0	228,0	
VII	169,0	174,0	201,0	227,0	
VIII	154,0	165,0	206,0	228,0	
IX	171,0	172,0	211,0	225,0	
X	179,0	201,0	217,0	236,0	
XI	163,0	189,0	220,0	239,0	
XII	156,0	190,0	207,0	217,0	
RAZEM	1930,0	2124,0	2463,0	2679,0	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import			Eksport		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	2958	4265	5146	72222	86295	97732
II	2743	4710	4482	76211	83677	92171
III	2612	5212	4986	81296	90495	102981
IV	3143	3673		86933	84695	
V	4120	4273		85630	94870	
VI	2965	3998		86315	96539	
VII	4402	3875		83359	90103	
VIII	4009	4156		81933	93086	
IX	4748	4534		90229	100657	
X	5014	7201		97592	106751	
XI	4614	5731		97405	105119	
XII	5222	4949		84670	89299	
RAZEM	46550	56577		1023795	1121586	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 3. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt pełnoporcjowa grower/finiszera (zł/tonę)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	1281	1286	3,12	3,28	6,76	6,35	6,60	7,12
II	1302	1300	3,28	3,36	6,26	6,62	6,66	7,16
III	1300	1300	3,41	3,43	6,17	6,41	6,94	7,32
IV	1304	1321	3,28	3,40	6,02	6,64	6,89	7,26
V	1315		3,20	3,35	5,82	6,74	6,88	
VI	1307		3,35		6,10		6,94	
VII	1320		3,43		6,06		7,25	
VIII	1303		3,48		6,58		7,26	
IX	1279		3,48		5,93		7,27	
X	1274		3,45		5,94		7,15	
XI	1254		3,41		5,98		7,20	
XII	1277		3,37		5,88		7,01	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b konfekcjonowane

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KR-D-IG i MRiRW.

Tab. 4. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Mieszanki dla indyków pełnoporcjowe grower/finisz (zł/szt.)			Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a			Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
I	1350	1343	1302	5,91	4,94	5,04	8,83	7,90	8,22
II	1331	1369	1374	5,73	5,05	4,90	8,73	8,20	7,86
III	1347	1351	1333	5,65	5,05	4,70	9,78	8,44	8,51
IV	1325	1358	1360	5,48	5,14	4,73	8,50	8,75	7,91
V	1328	1366		5,38	5,21	4,70	8,85	8,71	7,90
VI	1332	1382		5,36	5,47		8,67	8,52	
VII	1355	1395		5,17	5,31		8,10	8,46	
VIII	1336	1384		5,09	5,17		8,19	8,30	
IX	1317	1345		5,03	5,11		8,06	8,25	
X	1300	1380		4,97	5,17		7,91	9,02	
XI	1290	1316		5,01	5,11		8,68	8,64	
XII	1311	1302		5,00	5,03		9,01	9,72	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 5. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

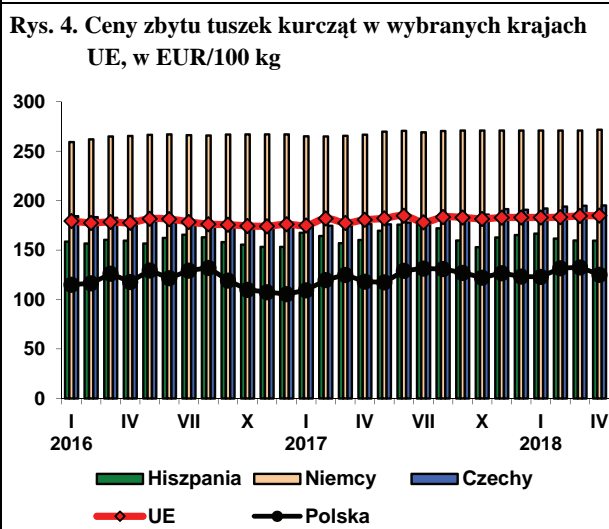
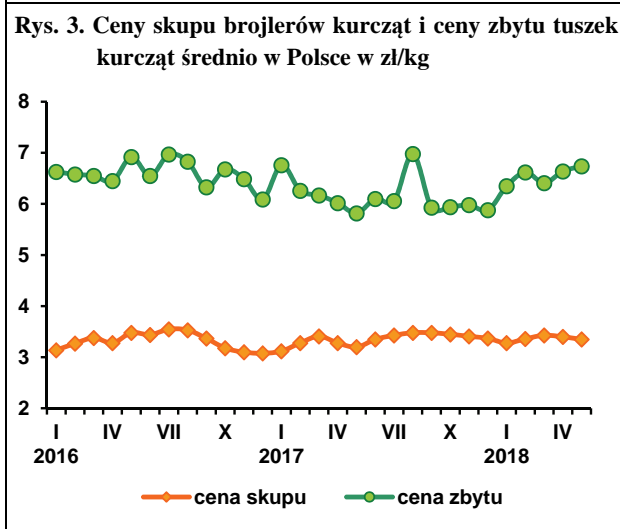
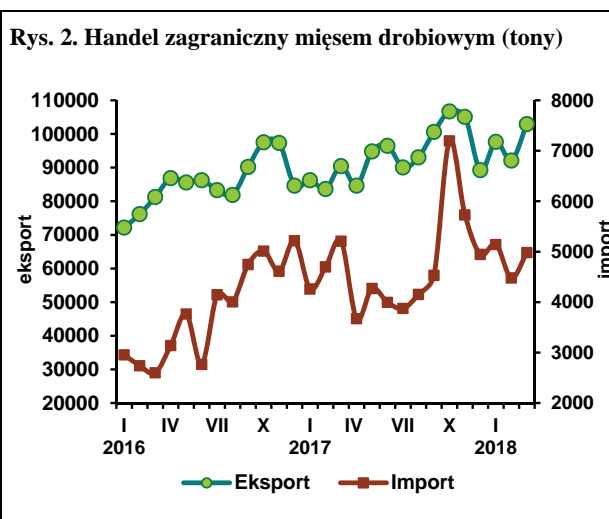
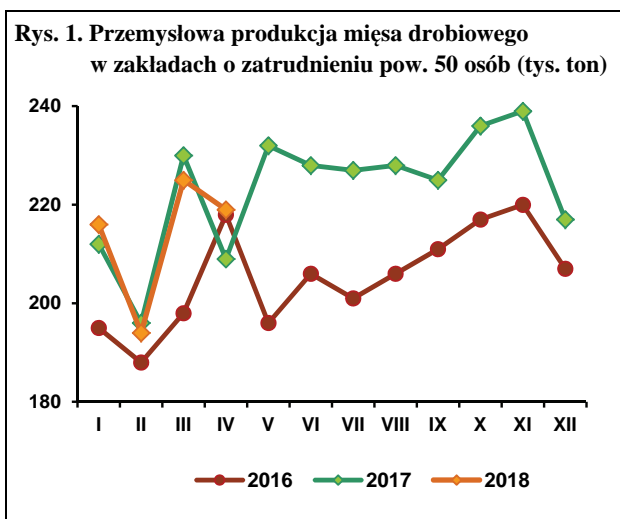
Wyszczególnienie		Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Hiszpania	UE
2016	I	115,10	259,32	184,38	149,17	225,00	158,60	179,56
	II	116,51	262,10	183,28	148,55	225,00	156,73	177,61
	III	126,21	265,00	182,71	148,59	225,00	160,46	179,01
	IV	117,85	265,43	181,69	146,45	225,00	159,55	177,68
	V	129,49	266,52	180,98	142,14	225,00	156,69	181,83
	VI	121,68	267,00	178,18	142,80	225,00	162,25	181,41
	VII	129,36	266,32	177,54	140,45	225,00	165,52	178,59
	VIII	132,09	266,00	176,03	141,14	225,00	163,04	176,24
	IX	119,34	266,87	175,33	139,76	225,00	158,18	175,79
	X	109,95	267,00	175,50	142,96	225,06	155,47	174,55
	XI	107,57	267,00	176,10	143,48	229,30	153,32	174,20
	XII	105,62	267,00	174,84	140,08	230,00	158,25	174,46
2017	I	109,51	265,06	174,73	140,00	230,00	167,56	176,00
	II	119,81	265,00	174,58	142,23	230,00	164,31	178,47
	III	125,04	265,61	174,35	140,86	230,00	156,94	177,62
	IV	118,21	266,70	176,34	143,56	230,00	160,21	180,74
	V	117,48	269,77	176,08	143,51	230,00	169,53	182,20
	VI	129,28	270,63	177,89	145,74	230,00	175,83	184,92
	VII	131,51	269,13	181,45	144,31	230,00	178,04	178,24
	VIII	130,90	270,42	182,71	149,22	230,00	172,09	183,48
	IX	127,09	271,00	182,69	147,37	230,00	159,74	183,70
	X	122,28	271,00	186,03	147,20	230,00	152,88	181,63
	XI	126,73	271,00	191,50	147,12	230,00	162,84	182,83
	XII	123,30	271,00	190,83	147,06	230,00	165,30	183,05
2018	I	123,71	271,00	192,54	149,90	230,00	166,64	183,15
	II	131,80	271,00	194,12	146,41	230,00	161,63	183,32
	III	132,62	271,00	194,83	148,41	230,00	159,80	184,66
	IV	125,19	271,73	195,11	151,61	230,00	159,52	184,95

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 6. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 osobę miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
I	1,54	1,55	1,55	0,18	0,18	0,18
II	1,51	1,51	1,56	0,17	0,18	0,18
III	1,47	1,55	1,54	0,18	0,18	0,19
IV	1,61	1,67	1,57	0,17	0,19	0,19

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS, MRiRW i MF.

W drugiej połowie 2017 r. wystąpiła bardzo silna wzrostowa tendencja cen na rynku jaj. Jednak przeciętne ceny jaj klasy L i M wyrażone w euro kształtowały się w Polsce na poziomie 145,17 EUR/100 sztuk, podczas gdy w Niemczech 176,67 EUR/100, a średnio w UE 155 EUR/100 sztuk. Pobudzało to sprzedaż zagraniczną kosztem rynku krajowego.

Od początku 2018 r. sytuacja na rynku jaj konsumpcyjnych zaczęła się stabilizować, a ceny stopniowo obniżały się. W styczniu średnia miesięczna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 42,90 zł/100 sztuk, tzn. była o 17,4% niższa niż w grudniu. Jednak nadal o 32,6% przewyższała poziom ze stycznia 2017 r. W lutym, marcu i kwietniu miał miejsce dalszy spadek cen jaj. W maju przeciętna cena jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 35,80 zł/100 sztuk i była jeszcze o 14,5% wyższa niż przed rokiem, ale o 1,5% niższa niż w kwietniu i o 31% niższa niż w grudniu 2017 r. W relacji miesiąc do miesiąca, najsilniej potaniały jaja bardzo duże i duże, klasy XL i L. Jaja średnie, klasy M były o 0,3% droższe, a małe, klasy S o 1,5% droższe. W relacji rok do roku, jaja małe, klasy S oraz duże, klasy L podrożały o ok. 20%. Jaja średnie, klasy M były droższe o 2,5%, a bardzo duże, klasy XL o 6,7%. Średnia cena jaj wszystkich klas wagowych z okresu styczeń-maj br. była o 15,8% wyższa niż przed rokiem.

Przeciętne miesięczne ceny przemysłowych mieszanek pasz pełnoporcjowych dla kur niosek były w kwietniu br. o 1,5% wyższe niż w marcu i o 10,6% wyższe od notowanych rok wcześniej, natomiast ceny płacone producentom jaj wzrosły w pierwszym kwartale 2018 r. o 19%. Opłacalność produkcji jaj była więc nadal wysoka. Warto zauważyć, że dynamika przeciętnych cen uzyskiwanych przez

producentów jaj (+19%) była jednak w 2018 r. niższa niż tempo wzrostu cen w handlu detalicznym (+36%). Ceny sprzedaży jaj przez zakłady pakujące wzrosły najwolniej (+16%).

Ceny skupu jaj przeznaczonych do przetwórstwa przemysłowego kształtowały się w maju br. na poziomie aż o 28% niższym niż przed rokiem. W pierwszych pięciu miesiącach 2018 r. przeciętna miesięczna cena skupu jaj przerobowych była jednak o 3,2% wyższa niż w analogicznym okresie 2017 r.

Średnia miesięczna cena detaliczna jaj konsumpcyjnych w okresie styczeń-kwiecień 2018 r. wyniosła 0,71 zł/sztukę i była o 36,5% wyższa niż przed rokiem. W kwietniu jaja sprzedawano w detalu po cenach o 1,4% wyższych niż w marcu i o 34,6% wyższych niż przed rokiem. Jaja stały się relatywnie drogim źródłem białka zwierzęcego.

W pierwszym kwartale 2018 r. sprzedano za granicę o 71% więcej jaj w skorupkach niż przed rokiem. Eksport przetworów z jaj zmniejszył się o 4,4%. Import jaj w skorupkach był o 30% mniejszy niż w 2017 r., a przetworów z jaj o 5,4% większy. Spadek eksportu jaj w skorupkach w marcu w relacji do stycznia o 54% i przetworów z jaj o 29% świadczy o stabilizowaniu się unijnego rynku jaj. W kolejnych miesiącach proces ten będzie prawdopodobnie kontynuowany. Oznaczało by to dalszy spadek cen na rynku krajowym.

W czwartym kwartale 2017 r. średnia miesięczna konsumpcja jaj w gospodarstwach domowych wyniosła 11,6 sztuki/osobę i była o 4,1% mniejsza niż w analogicznym okresie 2016 r. W skali całego roku spożycie wyniosło 11,42 sztuki/osobę, tzn. było o 2,9% niższe niż w 2016 r. Jest to skutek silnego wzrostu cen detalicznych jaj w czwartym kwartale 2017 r.

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	import		eksport		import		eksport	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	2268	1144	19160	47124	589	873	3626	4171
II	1851	1907	16558	19314	876	719	3690	3135
III	1985	1207	16003	21834	745	737	3432	2972
IV	1385		15025		331		2648	
V	1514		18480		537		3264	
VI	1346		15731		387		4068	
VII	1206		15354		365		3674	
VIII	1399		50199		776		3519	
IX	718		34397		502		3572	
X	1091		22942		589		4537	
XI	820		23124		710		3658	
XII	878		19121		390		2430	
RAZEM	16461		251194		6797		42118	

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

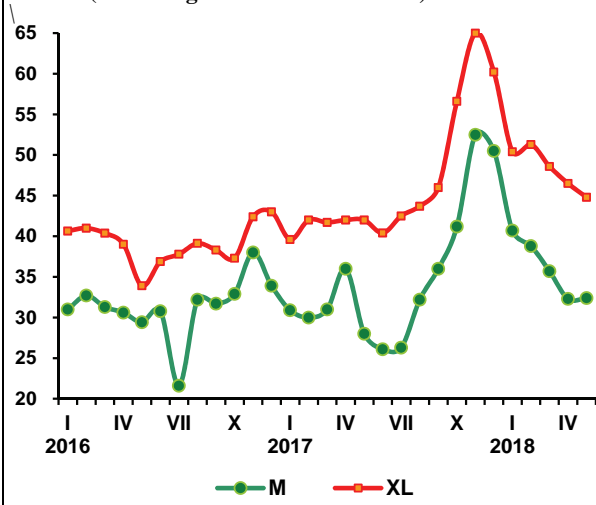
Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
I	39,60	50,40	34,90	47,30	30,90	40,70	24,00	33,20
II	42,00	51,30	34,00	44,30	30,00	38,80	25,00	27,50
III	41,70	48,60	33,00	40,00	31,00	35,70	30,00	29,40
IV	42,00	46,50	40,50	39,50	36,00	32,30	26,00	27,10
V	42,00	44,80	32,00	38,50	28,00	32,40	23,00	27,50
VI	40,40		31,90		26,10		23,90	
VII	42,50		31,80		26,30		21,30	
VIII	43,70		36,70		32,20		22,80	
IX	46,00		39,00		36,00		27,90	
X	56,60		48,90		41,20		38,00	
XI	65,00		58,70		52,50		44,90	
XII	60,20		57,10		50,50		39,90	

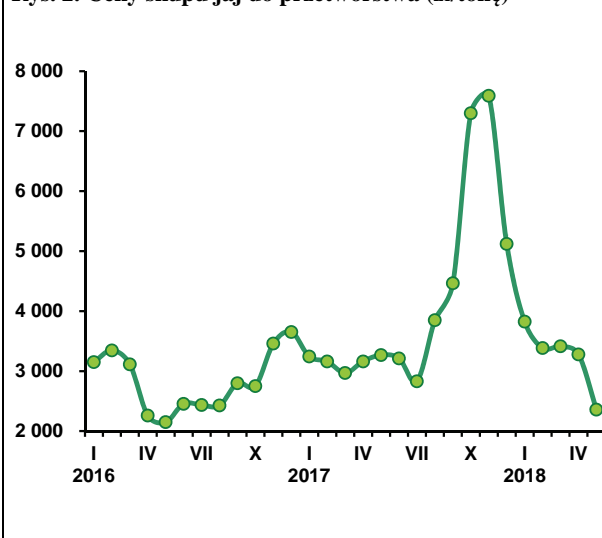
^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL zł/100 szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

W 2018 r. ceny jagniąt oscylują wokół cen ubiegłorocznych. W I kwartale 2018 r. przeciętna ich cena w UE-28 wyniosła 531,03 EUR/100 kg wagi poubojowej i była o 1% niższa niż rok wcześniej. W kwietniu wyniosła ona 523,54 EUR/100 kg i była o 1,7% wyższa niż w kwietniu 2017 r. Z kolei ceny owiec ciężkich rosną dynamicznie. Przeciętna ich cena w I kwartale 2018 r. w UE-28 wyniosła 573 EUR/100 kg i była o 21,5% wyższa niż rok wcześniej. W kwietniu osiągnęła ona 616,30 EUR/100 kg i była o 22,7% wyższa niż rok wcześniej.

W Polsce ceny owiec ciężkich są relatywnie niskie, a ich roczny wzrost jest mały. W I kwartale 2018 r. cena polskich owiec ciężkich wyniosła 369,24 EUR/100 kg i była o 3,2% wyższa niż w I kwartale 2017 r. W kwietniu cena polskich owiec ciężkich wyniosła 374,22 EUR i była o 4% wyższa niż w kwietniu 2017 r. W I kwartale cena polskich owiec była o 36% niższa od średniej ceny w UE-28, a w kwietniu o 39%.

W 2018 r. sukcesywnie rośnie import baraniny do Unii Europejskiej. W I kwartale 2018 r. import wszystkich produktów baranich wyniósł 29 tys. t i był o 18% większy niż rok wcześniej. Spośród krajów UE-28 największymi importerami była Wielka Brytania (ok. 48% ogólnego importu do UE-28), Holandia (ok. 22%) i Niemcy (ok. 11%). Import do Wielkiej Brytanii był w I kwartale 2018 r. o 1% mniejszy niż rok wcześniej. Import do Holandii wzrósł natomiast w tym okresie o 51%, a do Niemiec o 24%. Podobny wzrost importu jak w Holandii nastąpił także we Francji (o 51%), a jeszcze większy w Belgii (o 58%). Import mięsa owczego z Nowej Zelandii,

w I kwartale 2018 r. był o 5% większy niż przed rokiem, podobnie jak import z Australii. Zmniejszył się natomiast import z Urugwaju (o 67%), Chile (o 74%) i Argentyny (o 2%). Import z Nowej Zelandii stanowił 85% całego importu mięsa owczego. Od 01.01.2018 do 16.03.2018 kwota przyznana Nowej Zelandii (z zerową stawką celną) została wykorzystana w 14%, Australii w 19%, a Urugwajowi w 5%. Wykorzystanie pozostałych kwot było marginalne.

Polski import żywca i mięsa baraniego w I kwartale 2018 r. wyniósł 301 t i był o 12% mniejszy niż w I kwartale 2017 r. Import żywca i mięsa baraniego był większy od eksportu, który w I kwartale 2018 r. wyniósł 286 t. Wydaje się, że Polska traci pozycję netto eksportera baraniny. W 2017 r. saldo handlu zagranicznego żywcem i mięsem baranim po raz pierwszy było ujemne i wyniosło 67 t. Ocenia się, że w 2018 r. dojdzie do pogłębienia ujemnego salda handlu zagranicznego żywcem i mięsem baranim do ok. 80 t.

**Danuta
Zawadzka**

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	zmiana w % 2017/2016
I półrocze	609	735	672	91,4
II półrocze	478	531	618	116,4
Rok	1 087	1 266	1 290	101,9

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2017	74,1	88,2	116,8	208,7	132,7	43,0	90,3	46,4	53,2	68,2	67,1	107,2	1096
2018	66,9	66,1	152,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
miesiąc roku poprzedniego = 100	90,3	74,9	130,9	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Import 2017	107,1	86,3	149,8	122,4	98,4	40,3	74,8	87,3	70,6	110,9	98,0	116,1	1063
2018	81,1	84,5	135,6	x	x	x	x	x	x	x	x	x	1162
miesiąc roku poprzedniego = 100	75,7	97,9	90,5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	109,3

Źródło: Dane MF.

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
2016/17	5,86	6,89	7,10	7,96	6,45	7,29	6,75	6,52	7,56	6,20	6,26	7,39
2017/18	7,45	6,09	6,28	5,79	6,00	5,86	6,41	6,21	7,56	6,11	6,59	7,77
miesiąc roku poprzedniego = 100	127,1	88,4	88,5	72,7	93,0	80,4	95,0	95,2	100,0	98,5	105,3	105,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Średnie ceny zakupu owiec żywych w Polsce

Wyszczególnienie	zł/kg		EUR/kg	
	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową	cena za wagę żywą	cena za wagę poubojową
IV 2017	8,1	17,6	1,67	4,13
V	7,9	17,1	1,87	4,07
VI	7,7	16,8	1,82	3,98
VII	7,4	16,0	1,74	3,76
VIII	7,6	16,5	1,78	3,86
IX	7,5	16,2	1,76	3,83
X	7,7	16,4	1,80	3,84
XI	7,6	16,2	1,80	3,84
XII	7,9	16,8	1,87	3,99
I 2018	7,6	16,2	1,83	3,89
II	7,9	16,7	1,88	4,01
III	8,3	17,7	1,97	4,19
IV	8,2	17,4	1,95	4,15

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
2016/2017	55,46	55,35	55,14	55,43	54,38	54,95	55,17	54,94	55,04	54,35	53,10	53,55
2017/2018	54,38	55,02	55,36	55,01	54,12	55,84	55,55	54,52	55,16	54,91	54,80	53,99
miesiąc roku poprzedniego = 100	98,1	99,4	100,4	99,2	99,5	101,6	100,7	99,2	100,2	101,0	103,2	100,8

Źródło: Dane GUS.

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-28 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-28												
2016/2017	544,9	543,9	555,6	585,2	598,9	620,5	635,5	619,1	578,1	554,0	484,0	541,7
2017/2018	555,7	562,7	541,4	561,9	618,3	614,3	603,7	597,1	542,6	516,2	534,5	523,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,0	103,5	97,4	96,0	103,2	99,0	95,0	96,4	93,9	93,2	110,4	96,6
Włochy												
2016/2017	517,7	539,9	572,1	578,2	601,7	633,6	663,9	588,8	527,2	492,3	494,3	627,5
2017/2018	578,4	625,3	607,6	617,5	555,3	662,2	681,0	681,5	554,2	499,8	586,9	535,5
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,7	120,8	106,2	106,8	92,3	104,5	102,6	115,7	105,1	101,5	118,7	85,3

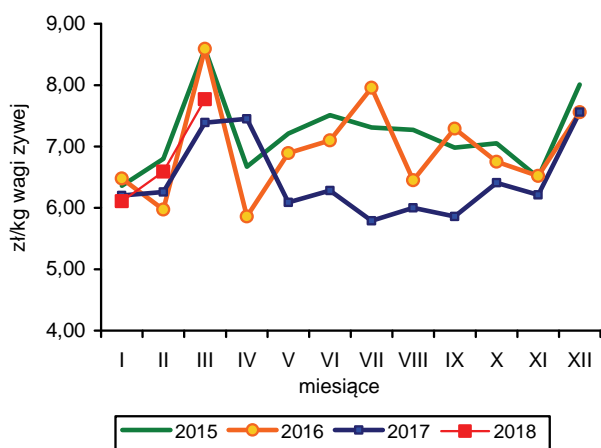
Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec ciężkich w UE-28 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

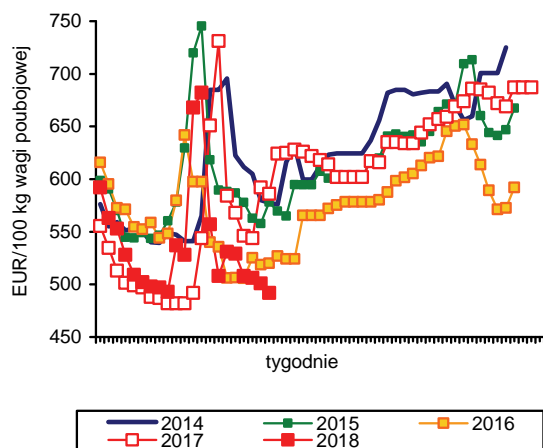
Lata	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
UE-28												
2016/2017	522,1	504,3	491,8	493,6	489,4	469,0	468,8	478,7	470,3	455,3	471,8	491,5
2017/2018	523,4	541,9	528,9	504,8	482,3	480,2	487,7	495,5	494,9	521,5	573,1	616,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	100,2	107,5	107,5	102,3	98,5	102,4	104,0	103,5	105,1	114,5	121,5	124,7
Wielka Brytania												
2016/2017	549,9	525,6	496,3	483,2	471,9	430,6	438,4	454,8	440,7	448,3	456,0	484,5
2017/2018	535,0	559,6	510,1	469,9	429,0	430,1	442,9	450,9	465,5	517,8	582,0	647,3
miesiąc roku poprzedniego = 100	97,3	106,5	102,8	97,3	90,9	99,9	101,0	99,1	105,6	115,5	127,6	133,6

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

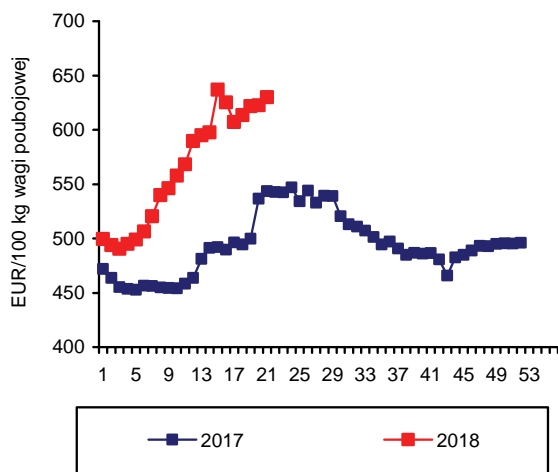
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

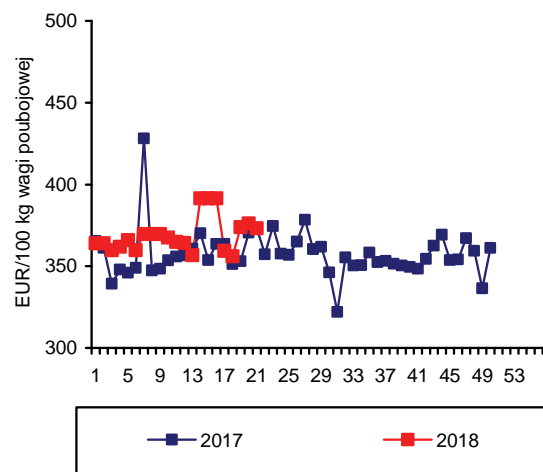
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

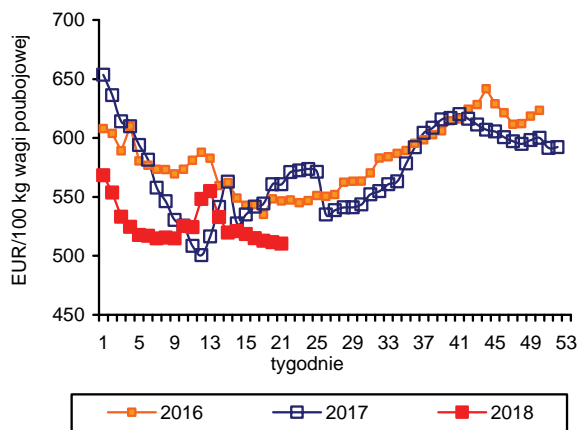
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-28

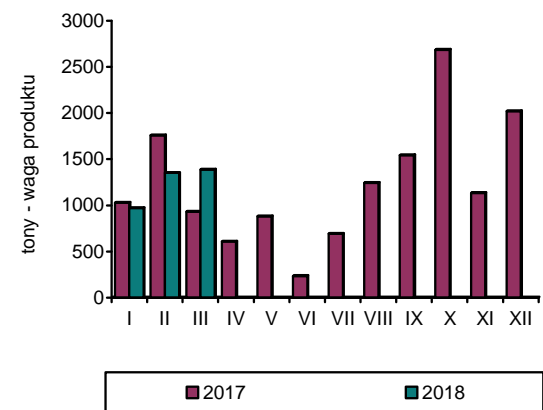
Rys. 4. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w Polsce

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-28

Rys. 6. Import baraniny i jagnięciny z Australii przez kraje UE-28

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. połowy ryb na Bałtyku wyniosły 86,1 tys. t i były o 14,5% większe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększono przede wszystkim wyładunki śledzi (o 66,0% do 19,7 tys. t) oraz storni (o 15,1% do 8,2 tys. t). Połowy szprotów wzrosły o 3,5% do 54,5 tys. t, a dorszy zmniejszyły się o 14,9% do 2,0 tys. t. Bardzo dobre wyniki odnotowano w połowach ryb liczonych w sztukach – troci i łososi. Połowy troci zwiększyły się w analizowanym okresie o 25,0% do 38,0 tys. szt., a łososi o 41,1% do 3,5 tys. szt.

W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. łączna produkcja średnich i dużych przetwórci rybnych wyniosła 164,6 tys. t i była o 9,7% większa niż w analogicznym okresie 2017 r. Zwiększyła się przede wszystkim produkcja ryb mrożonych (o 55,1 do 15,6 tys. t), świeżych lub chłodzonych filetów (o 12,9% do 20,8 tys. t), marynat (o 11,1% do 29,9 tys. t) oraz konserw (o 8,1% do 24,8 tys. t). Produkcja ryb wędzonych obniżyła się o 1,3% do 24,1 tys. t, w tym wędzonych łososi wzrosła o 1,9% do 17,8 tys. t. Znaczący spadek produkcji odnotowano natomiast w asortymencie mrożonych filetów z ryb morskich (o 13,1% do 10,7 tys. t) oraz ryb solonych (o 11,2% do 3,0 tys. t). Spośród produktów wysokoprzetworzonych (konserw, prezerw, marynat oraz innych przetworów) największy wzrost produkcji wystąpił w przypadku przetworzonych łososi (o 76,7% do 5,1 tys. t) oraz szprotów i sardynek (o 31,7% do 6,6 tys. t).

W I kwartale 2018 r., spośród podstawowych grup produktów (brak danych o wywozie burtowym uniemożliwia pełną analizę eksportu), zwiększono eksport przetworów i konserw z ryb (o 5,4% do 38,1 tys. t), przy podobnym jak rok wcześniej wywozie ryb wędzonych (14,3 tys. t) i 1,7% spadku sprzedaży filetów i mięsa z ryb (23,2 tys. t). Wartość eksportu tych trzech grup produktów wyniosła 2,05 mld zł i była o 6,1% wyższa niż przed rokiem. Przetwory ze śledzi eksportowano średnio po 11,27 zł/kg (spadek o 6,0%), wędzone łososi po 57,83 zł/kg (spadek o 10,6%), a mrożone filety z dorszy po 23,85 zł/kg (wzrost o 7,2%). Import ryb i owoców morza wyniósł w I kwartale 2018 r. 162,3 tys. t (liczony w masie produktów) o wartości 2,21 mld zł i był odpowiednio o 8,8% większy i o 3,0% niższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Przywóz filetów i mięsa z ryb zwiększono o 14,9% do 58,9 tys. t, ryb mrożonych o 10,4% do 35,5 tys. t, a ryb świeżych i chłodzonych o 6,3% do 45,3 tys. t. W ujęciu gatunkowym zdecydowanie więcej niż przed rokiem sprowadzono śledzi (o 27,5% do 30,4 tys. ton), makreli (o 21,6% do 19,1 tys. t) oraz łososi (o 7,6% do 38,6 tys. t). Import mintajów zwiększono o 3,5% do 12,3 tys. t, a dorszy o 1,0% do 17,2 tys. t. Średnia cena transakcyjna filetów ze śledzi była niższa niż przed

rokiem o 39,2% (5,02 zł/kg), świeżych łososi o 15,6% (25,57 zł/kg), mrożonych filetów z mintajów o 14,6% (7,74 zł/kg), a mrożonych makreli o 2,4% (5,34 zł/kg). Spośród głównych gatunków wyższe ceny notowano tylko w przypadku świeżych dorszy (o 11,5% do 13,59 zł/kg).

W okresie styczeń-kwiecień 2018 r. ceny detaliczne ryb, owoców morza oraz ich przetworów były o 1,2% wyższe niż w analogicznym okresie roku poprzedniego, natomiast w relacji kwiecień br. do kwietnia ub.r. wzrost cen wyniósł 1,3%. Produkty rybne były w okresie styczeń-kwiecień 2018 r. grupą żywności o relatywnie niewielkiej dynamice wzrostu cen. Żywność i napoje bezalkoholowe podrożały bowiem przeciętnie w tym czasie o 4,0%, w tym mięso i przetwory o 3,7%, a nabiał i jaja o 8,7%. Spośród produktów substytucyjnych ryby potaniały zarówno względem wieprzowiny, której ceny wzrosły o 2,0%, jak i mięsa drobiowego (wzrost cen o 5,2%) oraz wołowiny i cielęciny (wzrost o 3,4%). Wyższe od wzrostu cen detalicznych ryb i ich przetworów było także tempo wzrostu cen wędlin, które podrożały przeciętnie o 4,2%. Spośród produktów rybnych w okresie styczeń-kwiecień 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, najbardziej podrożały mrożone owoce morza (o 2,0%), ryby mrożone (o 1,9%) oraz grupa pozostałych przetworów z ryb i owoców morza (o 1,5%). Tempo wzrostu cen ryb świeżych i chłodzonych wyniosło 0,8%, a ryb i owoców morza suszonych, solonych i wędzonych 0,5%. Znacznie tańsze niż przed rokiem były świeże i chłodzone owoce morza (o 2,4%).

W 2017 r. przeciętne wydatki gospodarstw domowych na zakup ryb i owoców morza wyniosły 108,84 zł/osobę i były o 0,3% wyższe niż rok wcześniej. W największym stopniu zwiększyły się wydatki na mrożone owoce morza (o 71,4% do 1,44 zł/osobę rocznie) oraz grupę pozostałych przetworów i konserw z ryb (o 10,3% do 37,20 zł/osobę). Wydatki na ryby i owoce morza suszone, wędzone i solone ograniczono o 8,9%, a na ryby świeże i chłodzone o 6,3%. Na każdą z tych grup produktów wydatkowano w 2017 r. średnio po 23,28 zł/osobę. Gospodarstwa domowe, podobnie jak rok wcześniej, na zakup ryb mrożonych przeznaczają 22,92 zł/osobę.

**Krzysztof
Hryszko**

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	płaskie	pozostałe	razem	troć wędrowną	łośność bałtycki
2014 I-XII	58 575	28 137	11 895	12 640	7 072	118 313	30 921	3 108
2015 I-XII	64 173	39 714	13 611	9 440	7 581	134 515	31 783	3 745
2016 I-XII	60 046	44 047	10 359	15 080	9 162	138 694	42 398	3 623
2017 ^{a,b} I-XII	69 972	43 672	7 453	11 206	5 187	137 490	44 043	7 383
2017 ^{a,b} IV	11 547	2 369	575	679	645	15 815	9 653	1 017
V	6 411	2 848	859	782	1 412	12 312	5 276	1 568
VI	1 327	2 126	553	461	646	5 113	133	12
VII	466	2 877	200	502	378	4 422	1 375	38
VIII	222	3 947	146	505	483	5 304	1 104	21
IX	1 430	4 229	503	323	387	6 871	1 282	28
X	1 646	4 460	640	334	328	7 408	413	60
XI	2 516	6 207	1 234	605	203	10 765	2 029	666
XII	3 270	5 111	981	564	197	10 124	2 046	2 545
2018 ^{a,b} I	10 375	4 710	427	1 896	333	17 741	3 244	244
II	13 244	5 113	290	3 180	163	21 990	9 702	768
III	14 654	3 920	494	1 709	240	21 017	15 694	1 272
IV	16 268	5 953	778	1 424	930	25 353	9 342	1 167
Wskaźnik zmian (%)								
IV 2018 IV 2017	140,9	251,3	135,4	209,6	144,2	160,3	96,9	114,7
I-IV 2018 I-IV 2017	103,5	166,0	85,1	115,1	144,6	114,5	125,0	141,1

^a dane nieostateczne, ^b stan bazy na dzień 04.06.2018 r.

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MGMIŻŚ.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2014 I-XII	9 012	76 394	89 459	199 756	97 134	11 997	10 403	374 621
2015 I-XII	20 042	60 499	94 385	212 490	101 076	14 158	11 750	387 483
2016 I-XII	59 309	64 214	100 322	224 047	108 641	13 861	14 362	447 892
2017 I-XII	62 617	64 248	87 703	228 514	108 162	14 105	15 482	443 082
2017 IV	5 094	6 461	7 027	17 205	7 418	1 121	1 446	35 787
V	4 608	4 072	6 014	17 029	7 033	1 107	1 237	31 723
VI	4 713	4 427	5 458	17 475	6 978	1 312	1 252	32 073
VII	4 366	3 645	5 958	13 656	6 833	624	869	27 625
VIII	5 846	4 748	6 303	18 677	8 877	923	1 221	35 574
IX	5 838	5 324	7 456	19 442	9 382	1 226	1 222	38 060
X	6 704	5 377	7 854	21 561	10 452	1 277	1 349	41 496
XI	5 802	5 250	9 415	22 729	11 717	1 411	1 403	43 196
XII	6 344	5 502	11 043	20 407	10 823	1 221	997	43 296
2018 I	5 011	6 155	6 208	21 718	9 517	1 450	1 537	39 092
II	5 582	7 073	6 931	21 362	9 505	1 627	1 821	40 948
III	5 061	7 523	8 663	23 885	10 190	2 009	1 907	45 132
IV	5 121	8 997	5 719	19 588	7 438	1 506	1 613	39 425
Wskaźnik zmian (%)								
IV 2018 IV 2017	100,5	139,3	81,4	113,9	100,3	134,3	111,5	110,2
I-IV 2018 I-IV 2017	112,9	114,8	97,6	111,6	101,6	131,7	115,9	109,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)^a

Miesiące	Eksport ^b					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2014 I-XII	380,8	119,1	68,9	53,5	71,8	532,5	187,1	96,2	47,2	161,2
2015 I-XII	440,7	126,2	73,2	55,4	83,4	533,3	182,9	87,7	48,5	176,1
2016 I-XII	469,6	135,6	78,3	59,1	85,2	569,1	199,9	104,0	45,4	178,2
2017 ^c I-XII	472,8	139,2	87,0	53,3	81,0	575,0	194,3	109,2	45,6	178,2
2017 ^c III	57,8	13,1	9,3	5,5	8,4	54,1	18,6	10,7	4,6	16,0
IV	46,0	10,0	7,6	4,4	5,9	39,7	10,8	8,3	3,4	13,7
V	44,7	11,3	7,3	4,1	8,6	42,7	12,1	9,8	3,6	13,6
VI	31,7	11,0	6,4	3,6	6,2	38,9	10,8	8,8	3,1	12,4
VII	28,6	9,1	5,2	3,7	6,3	35,5	10,3	6,4	3,1	12,4
VIII	31,1	10,9	6,6	4,0	4,7	48,0	14,7	7,9	3,4	18,0
IX	32,4	11,5	6,8	3,7	4,0	51,5	19,2	8,2	3,5	15,8
X	38,6	12,6	8,4	4,6	6,2	55,9	18,7	10,5	4,4	18,0
XI	42,5	13,9	8,7	5,2	6,8	63,1	27,0	9,8	4,9	16,3
XII	38,0	12,8	6,5	5,5	7,0	50,4	19,4	7,3	4,4	15,3
2018 ^{cd} I	34,4	12,7	7,8	4,3	2,7	60,1	24,1	12,8	4,0	15,3
II	37,2	12,0	7,0	4,3	4,0	48,0	16,5	11,6	3,4	13,1
III	43,5	13,3	8,3	5,8	4,4	54,2	18,3	11,1	4,0	16,9
Wskaźnik zmian (%)										
III 2018 III 2017	75,3	102,0	89,7	105,9	51,9	100,3	98,5	104,2	87,1	105,8
I-III 2018 I-III 2017	82,6	105,4	98,3	99,5	43,6	108,8	114,9	110,4	96,0	106,3

^a wskaźniki zmian obliczone na danych o większej dokładności, ^b z eksportem burtowym, ^c dane wstępne, ^d bez eksportu burtowego

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF (Ministerstwo Finansów).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03035410 ^b			Filety mrożone			Łosoś świeży 03021400 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Owce	Norwegia	mintaj 03047500 ^b	panga 03046200 ^b	morszczuk 03047415 ^b		
	Chiny	Wietnam	Argentyna	Norwegia	Filipiny					
2014 I-XII	5,61	5,90	5,01	5,29	5,14	6,70	5,89	11,51	21,12	12,05
2015 I-XII	6,27	6,17	4,42	5,35	4,75	7,96	6,90	13,88	20,26	14,77
2016 I-XII	7,98	7,62	4,82	5,57	5,00	7,77	6,12	13,94	27,54	13,82
2017 ^a I-XII	6,48	5,39	5,10	5,36	5,11	7,26	5,97	12,87	27,14	15,93
2017 ^a III	7,84	7,21	5,26	5,29	5,29	7,81	6,05	13,70	28,23	15,06
IV	7,98	7,27	4,95	5,18	5,17	7,39	6,43	13,56	28,38	16,14
V	7,22	7,04	5,20	5,26	5,47	8,72	5,89	13,32	28,87	-
VI	6,90	6,22	5,40	4,95	2,71	7,25	6,98	12,03	28,98	15,65
VII	5,93	5,61	5,18	5,08	5,15	7,46	5,76	12,70	28,29	15,17
VIII	6,12	4,98	4,96	4,86	4,99	7,76	6,06	12,31	26,01	15,59
IX	5,93	5,06	4,86	5,40	5,36	6,72	5,61	12,20	24,80	14,83
X	5,87	4,70	5,02	5,47	5,50	6,43	6,38	11,92	25,27	16,18
XI	5,50	4,35	4,84	5,52	5,34	6,36	5,44	12,17	23,68	16,96
XII	5,68	4,31	4,89	5,62	5,11	6,30	6,30	12,25	23,24	17,12
2018 I	4,97	4,56	5,13	6,14	5,31	6,70	6,68	12,10	24,58	15,92
II	5,06	4,74	5,10	5,82	5,36	6,49	5,78	11,60	24,96	16,52
III	5,23	4,22	5,21	5,95	5,29	6,74	5,57	11,21	26,24	15,67
Wskaźnik zmian (%)										
III 2018 III 2017	66,7	58,5	99,0	112,5	100,0	86,3	92,1	81,8	93,0	104,1
I-III 2018 I-III 2017	62,6	57,6	97,0	113,5	98,2	83,4	97,5	81,9	82,7	96,4

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie MF.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Przetwory ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03047190 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054300 ^b	Krewetki przetw. 160521 ^b	Flądra mrożona 03033910 ^b	Szprotki świeże 03024390 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Ukraina	Dania
2014 I-XII	9,45	20,43	19,02	17,74	54,88	50,67	53,35	2,54	1,43
2015 I-XII	9,03	25,09	21,54	22,24	52,10	51,17	58,25	2,73	1,10
2016 I-XII	10,96	27,52	24,47	25,75	57,20	54,80	96,26	2,58	1,19
2017 ^a I-XII	11,43	24,69	23,91	23,66	68,16	59,96	112,56	3,23	b.d.
2017 ^a III	11,45	24,26	23,54	24,05	65,76	53,08	122,19	3,46	1,39
IV	11,64	23,84	26,33	23,48	68,13	55,82	159,10	3,09	1,01
V	11,69	23,46	25,59	23,55	69,64	57,75	182,48	3,46	0,88
VI	11,39	24,77	24,33	24,28	69,28	58,62	201,20	2,34	-
VII	11,20	25,85	23,31	25,28	69,77	61,40	186,82	-	-
VIII	11,22	25,23	24,25	21,68	69,41	62,93	40,41	-	-
IX	11,31	25,86	27,56	23,48	69,65	62,84	88,07	3,08	b.d.
X	11,43	26,37	24,09	22,88	68,42	67,16	81,74	3,05	b.d.
XI	11,05	25,51	22,01	25,50	68,75	65,65	92,32	-	b.d.
XII	11,60	25,40	24,30	24,59	69,86	67,17	80,79	2,24	b.d.
2018 I	10,74	27,31	20,03	24,90	61,13	55,75	85,23	-	b.d.
II	10,48	27,86	22,10	26,31	59,04	53,90	98,52	2,11	b.d.
III	10,88	27,60	21,61	26,31	58,19	55,55	99,94	2,76	b.d.
Wskaźnik zmian (%)									
III 2018 III 2017	95,0	113,8	91,8	109,4	88,5	104,7	81,8	79,8	x
I-III 2018 I-III 2017	92,7	114,2	94,0	110,3	90,8	104,1	84,2	71,1	x

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych MF.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy		Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi	
2014 I-XII	10,43	-	12,82	58%	14,35	66%	10,13	-	9,73	76%	10,49	69%
2015 I-XII	10,70	-	13,53	61%	14,85	66%	11,78	-	10,01	81%	10,46	70%
2016 I-XII	11,49	-	13,67	60%	15,34	64%	14,76	-	10,58	84%	11,46	74%
2017 I-XII	12,25	-	14,15	61%	15,60	63%	17,46	-	11,22	85%	12,25	74%
2017 III	11,79	-	14,00	60%	15,77	64%	15,96	-	11,25	86%	12,61	76%
IV	12,37	-	14,90	64%	15,95	65%	17,87	-	11,27	87%	12,56	76%
V	12,31	-	14,41	62%	15,86	64%	17,51	-	11,49	88%	12,51	75%
VI	12,46	-	14,23	61%	16,12	65%	17,69	-	11,48	88%	12,50	75%
VII	12,31	-	14,30	61%	15,75	64%	17,48	-	11,51	87%	12,39	74%
VIII	12,38	-	14,06	60%	15,27	62%	17,62	-	11,55	87%	12,41	74%
IX	12,68	-	14,08	60%	15,95	64%	18,00	-	11,46	86%	12,30	74%
X	12,73	-	14,10	60%	15,06	61%	18,79	-	11,40	86%	12,05	72%
XI	12,37	-	13,78	59%	14,97	61%	18,56	-	10,78	81%	11,49	69%
XII	12,42	-	13,87	60%	15,09	61%	18,48	-	10,68	81%	11,14	69%
2018 I	12,57	-	13,52	58%	15,92	65%	18,53	-	11,06	83%	11,14	69%
II	12,73	-	13,70	58%	15,92	65%	19,76	-	10,52	80%	11,03	69%
III	12,72	-	13,94	59%	15,99	66%	19,58	-	10,55	80%	11,01	69%
IV	12,92	-	13,99	59%	16,00	65%	19,91	-	10,69	81%	11,02	69%
Wskaźnik zmian (%)												
IV 2018 IV 2017	104,4	x	93,9	x	100,3	x	111,4	x	94,9	x	87,7	x
I-IV 2018 I-IV 2017	107,6	x	96,8	x	101,1	x	119,0	x	96,7	x	88,1	x

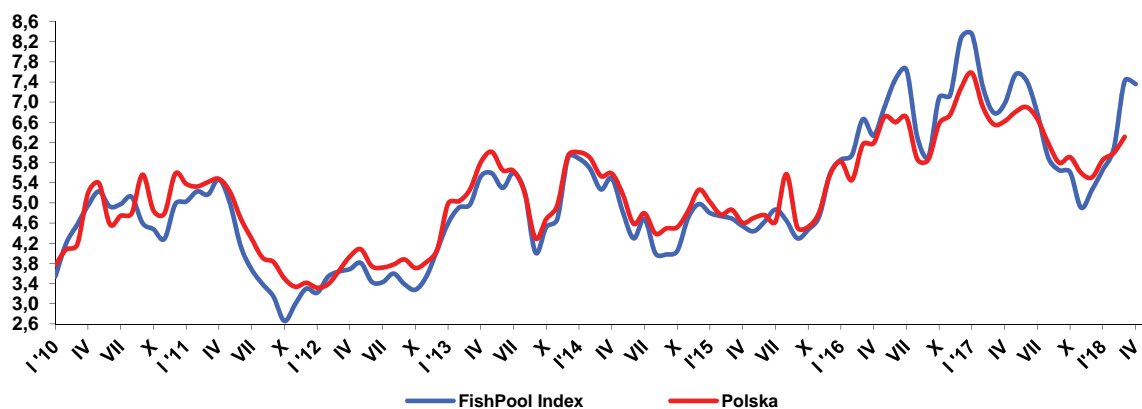
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

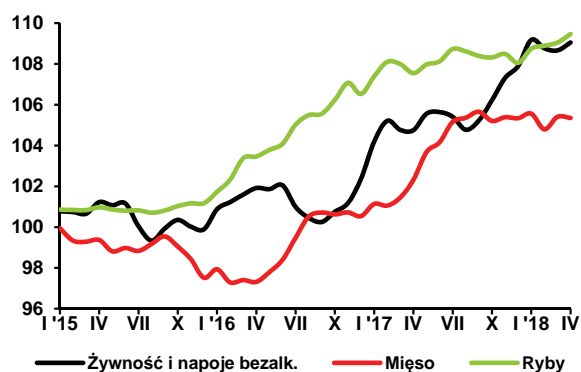
Miesiące	Filety mrożone		Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży	Pstrąg świeży
	morszczuk	dorsz	łosoś	pstrąg	makreła	filety ze śledzia w sosie pom.	sardynki w oleju	tuńczyk w sosie wł.			
2014I-XII	21,76	26,97	77,54	31,88	16,72	25,52	27,87	34,06	15,24	14,11	22,18
2015I-XII	22,58	30,52	76,20	32,40	15,88	25,16	27,85	33,53	15,00	14,18	22,33
2016I-XII	24,10	32,40	84,50	33,04	15,58	25,19	28,06	33,18	15,45	14,44	22,84
2017I-XII	24,66	32,54	101,80	33,38	16,12	25,61	29,44	32,94	16,55	14,98	23,35
2017 III	24,65	32,80	101,00	33,41	16,15	25,35	28,75	32,71	16,57	-	23,22
IV	24,45	32,56	101,00	33,37	16,03	25,16	28,63	32,59	16,51	-	23,26
V	24,80	32,63	102,10	33,41	16,14	25,32	28,88	33,06	16,66	-	23,35
VI	24,76	32,57	102,60	33,37	16,10	25,45	29,00	33,06	16,57	-	23,29
VII	24,71	32,48	102,30	33,21	16,13	25,55	29,19	33,12	16,67	-	23,57
VIII	24,67	32,31	102,80	33,28	16,13	25,87	30,06	33,12	16,66	-	23,35
IX	24,73	32,36	103,00	33,33	16,16	25,87	30,56	33,24	16,66	-	23,34
X	24,78	32,28	103,00	33,22	16,26	25,87	30,38	33,12	16,65	-	23,56
XI	24,57	32,25	103,30	33,40	16,13	26,03	30,50	33,24	16,57	15,47	23,17
XII	24,63	32,21	102,80	33,35	16,03	26,13	30,38	32,88	16,13	14,37	23,17
2018 I	24,63	32,28	101,00	33,57	16,15	26,29	30,50	33,35	16,15	15,10	23,46
II	24,61	32,33	100,30	33,56	16,12	26,39	30,38	33,12	16,04	15,16	23,53
III	24,40	32,39	100,30	33,57	16,19	26,52	30,44	33,53	16,03	-	23,54
IV	24,54	32,66	100,20	33,57	16,20	26,45	30,44	33,65	16,04	-	23,84
Wskaźnik zmian (%)											
<u>IV 2018</u> <u>IV 2017</u>	100,4	100,3	99,2	100,6	101,1	105,1	106,3	103,3	97,2	x	102,5
<u>I-IV 2018</u> <u>I-IV 2017</u>	100,0	98,7	100,6	100,2	100,5	104,4	106,2	102,2	97,3	100,6	101,1

Źródło: Dane GUS.

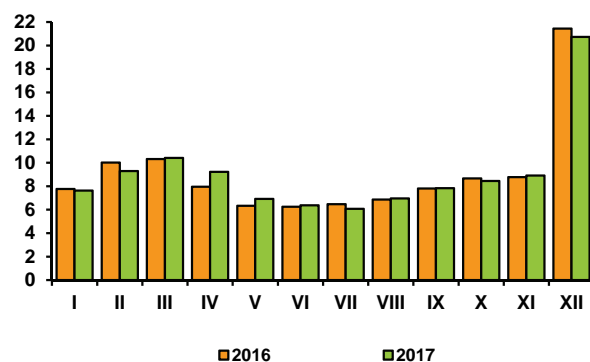
Rys. 1. Cena świeżych łososi norweskich (na podstawie FishPool, 3-6 kg) i średnie ceny płacone przez krajowych importerów (EUR/kg)

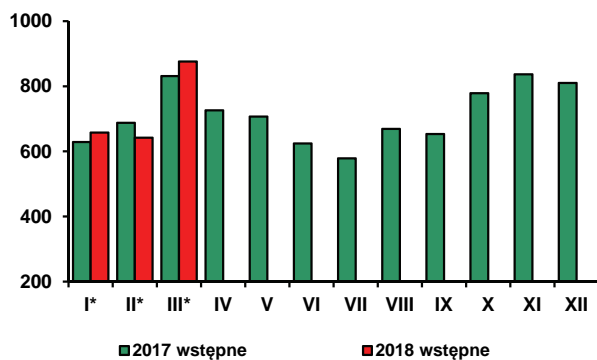
Rys. 2. Dynamika cen detalicznych (XII 2014=100)

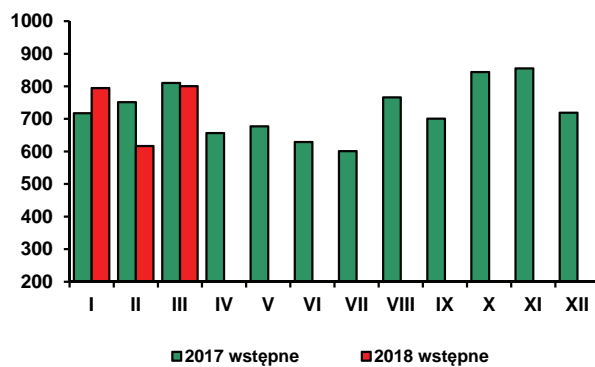
Rys. 3. Przeciętne miesięczne wydatki na zakup ryb i przetworów rybnych (w zł/osobę/)

Rys. 4. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 5. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

* w 2018 r. bez eksportu burtowego

Źródło: Rys. 1 – FishPool i MF, rys. 2-3 – dane GUS, rys. 4-5 - dane MF.

W kwietniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,4%, po spadku w dwóch poprzednich miesiącach. Ceny żywności zwiększyły się o 0,4%, przy stabilizacji cen napojów bezalkoholowych. Więcej niż w marcu br. konsumenci płacili m.in. za warzywa (o 2,7%), dżem, miód, czekoladę i wyroby cukiernicze (o 1,0%), ryby, owoce morza i tłuszcze jadalne (po 0,4%) oraz pieczywo i produkty zbożowe (o 0,3%). Spośród warzyw podrożały głównie warzywa świeże (o 3,9%), w tym m.in. marchew o 17,5%, pomidory o 9,7%, a kapusta o 4,5%. Wzrost cen dżemów, marmolad, miodu, czekolady i wyrobów cukierniczych wyniósł 1–1,1%. Ceny ryb świeżych zwiększyły się o 1,4%, mrożonych o 0,5%, a wędzonych i solonych nie uległy zmianie. O wzroście cen tłuszczów zadecydowała wyższa cen margaryn o 0,7% i olejów roślinnych o 0,5%. Wzrosły ceny masła (o 0,3%), co było odwróceniem obserwowanej od listopada 2017 r. spadkowej ich tendencji. Można przypuszczać, że przyczyniło się do tego wzmocnienie eksportu i popytu krajowego w okresie przedświątecznym, wspierane przez wzrost dochodów gospodarstw domowych. (Według danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w I kwartale br. wolumen eksportu masła i innych tłuszczów otrzymanych z mleka był o 28,5% większy niż w analogicznym okresie przed rokiem, a dodatnie saldo handlu zagranicznym masłem zwiększyło się o 35,6%.) Potaniały natomiast tłuszcze wieprzowe (o 0,5%), co miało związek ze wzrostem krajowej produkcji i spadkiem cen żywca wieprzowego. Obniżyły się ceny cukru (o 2,3%), jaj (o 1,4%) oraz artykułów mięsnych, mleczarskich i owoców (po 0,1%). Zmalały ceny mięsa drobiowego (o 0,5%) i wieprzowego (o 0,2%), przy wzroście cen mięsa wołowego (o 0,7%) i wędlin (o 0,1%). Tańsze niż przed miesiącem były: mleko w proszku (o 1,1%), twarogi (o 0,5%) oraz sery dojrzewające i śmietana (po 0,2%), a droższe: mleko spożywcze, jogurty oraz napoje, desery mleczne i serki twarogowe smakowe (po 0,2%). Spadkowi cen owoców cytrusowych (o 0,3%) i bananów (o 1,6%) towarzyszył wzrost cen jabłek (o 2,6%).

W kwietniu 2018 r. nastąpiło przyspieszenie rocznej dynamiki cen żywności i napojów bezalkoholowych. W porównaniu z analogicznym miesiącem 2017 r. wzrosły one o 4,1%, wobec wzrostu o 3,7% w skali rocznej w marcu br. Wzrost cen żywności wyniósł 4,3%, a napojów bezalkoholowych 1,8%. Wzrosły (w ujęciu rocznym) ceny wszystkich monitorowanych przez GUS grup produktów, z wyjątkiem cukru. Najbardziej zwiększyły się ceny jaj (o 30,4%), tłuszczów jadalnych (o 13,3%) i owoców (o 11,5%). Spośród tłuszczów najbardziej podrożało masło (o 23,9%). Wzrost cen tłuszczów wieprzowych i margaryn wyniósł 5,8%, a olejów roślinnych 1,7%. Wydatnie wzrosły ceny jabłek (o 57,4%) i bananów (o 8,2%), przy niewielkiej redukcji cen owoców cytrusowych (o 0,9%). W kwietniu br. za artykuły mleczarskie konsumenci płacili o 4,4% więcej niż rok wcześniej. Ceny śmietany zwiększyły się o 10,4%, jogurtu o 8,1%, serków twarogowych smakowych oraz napojów i deserów mlecznych o 5,2%, a serów dojrzewających i topionych o 3,5%. Wzrost cen pieczywa i produktów zbożowych sięgał 3,6%, w tym pieczywa 4,6%, makaronów 2,9%, a mąki 2,8%. W kwietniu br. przeciętnie o 3,0% droższe niż przed rokiem były artykuły mięsne, w tym mięso drobiowe o 4,5%, wędliny o 3,9%, a mięso wołowe i wieprzowe odpowiednio o 3,1% i 0,1%. Łączne ceny dżemów, marmolady i miodu wzrosły o 6,3%, czekolady o 2,8%, a wyrobów cukierniczych o 1,8%. Więcej niż przed rokiem konsumenci płacili za warzywa (o 2,3%). Zmiany cen poszczególnych rodzajów warzyw były różnokierunkowe. Wzrostowi cen marchwi o 59,7%, ogórków o 23,2%, buraków o 14,1% i cebuli o 10,3% oraz ziemniaków o 6,7% i mrożonek warzywnych o 2,3% towarzyszył spadek cen pomidorów o 11,7% i warzyw kalafiorowych o 10%. Średnio o 1,8% podrożały ryby i owoce morza. Ceny napojów bezalkoholowych zwiększyły się o 1,8%, w tym kakao o 4,7%, soków owocowych o 4,1%, kawy o 2,8%, herbaty o 2,1%, a wód mineralnych i źródlanych o 1,4%. W kwietniu br., w skali roku, wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych był najwyższy spośród wszystkich grup towarów i usług konsumpcyjnych.

Został on zneutralizowany przez wzrost płac będący efektemżywienia aktywności makroekonomicznej i poprawy sytuacji na rynku pracy. W kwietniu br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ było o 3,7% wyższe niż przed rokiem, a liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmniejszyła się w skali roku o 16,8%. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,3% i była o 1,3 pkt. proc. niższa niż przed rokiem. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw były w kwietniu br. o 7,8% wyższe niż rok wcześniej. W wyniku waloryzacji (najwyższej w ciągu ostatnich pięciu lat) przeciętne miesięczne emerytury i renty

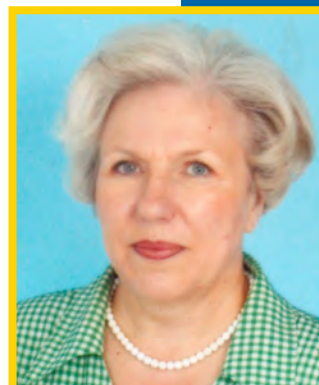
brutto w systemie pracowniczym zwiększyły się nominalnie o 4,6%. Siła nabywcza płac oraz emerytur i rent pracowniczych wzrosła odpowiednio o 6,2% i 2,6%.

Pomimo korzystnej sytuacji dochodowej ludności, wzrost sprzedaży detalicznej w kwietniu br. był dwukrotnie wolniejszy niż w marcu. Z danych GUS wynika, że w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób w ujęciu rocznym w cenach stałych wyniósł on 4%, wobec 8,8% w poprzednim miesiącu. Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych spadła w kwietniu br., w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku, o 10,4%, wobec wzrostu o 9,4% odpowiednio rok wcześniej. Było to w dużej mierze efektem wysokiej bazy statystycznej sprzed roku. W bieżącym roku Święta Wielkanocne wypadły w dniach 1-2 kwietnia, co znalazło odzwierciedlenie w ożywieniu sprzedaży detalicznej żywności w drugiej połowie marca. W ub. roku Święta Wielkanocne obchodzone były w dniach 16-17 kwietnia, co zwiększyło dynamikę sprzedaży w pierwszych dwóch tygodniach miesiąca. Należy pamiętać również o tym, że dane GUS o sprzedaży detalicznej nie obejmują sprzedaży internetowej oraz realizowanej przez małe sklepy, zatrudniające mniej niż 9 osób. Gorsze wyniki sprzedaży detalicznej żywności szacowanej przez GUS nie oznaczają rzeczywistego spadku popytu na żywność w takiej samej skali. Część zakupów mogła być przez konsumentów przeniesiona z monitorowanych przez GUS sklepów do innych kanałów sprzedaży, np. gastronomii. Odnotowane zmiany sprzedaży detalicznej żywności, napojów i wyrobów tytoniowych mogły też wynikać ze zmian w klasyfikacji przedsiębiorstw według rodzajów działalności oraz zmian organizacyjnych, np. łączenia przedsiębiorstw. Nie można wykluczyć, że dodatkowym czynnikiem wpływającym na ograniczenie wielkości sprzedaży detalicznej żywności był zakaz handlu w niedziele. Można przypuszczać, że sezonowy wzrost popytu na żywność (popularne imieniny, komunie) przyczyni się do ożywienia sprzedaży detalicznej żywności w maju i czerwcu br., choć z uwagi na sygnalizowane przez GUS pogorszenie wskaźników koniunktury konsumpcyjnej, jej wzrost będzie najprawdopodobniej mniejszy niż w I kwartale br.

Według metodologii Eurostatu (HICP), w kwietniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, w UE-28 i w strefie euro ceny żywności wzrosły po 0,2%, przy inflacji wynoszącej odpowiednio 1,4% i 1,2%. W stosunku do kwietnia ub. przeciętny poziom cen żywności zwiększył się w UE-28 o 2,2%, a w strefie euro o 1,9%. W ujęciu rocznym żywność najbardziej podrożała na Słowacji (o 5,8%), na Węgrzech i w Słowenii (po 4,1%) oraz w Rumunii (o 4%). W Polsce jej ceny wzrosły o 3,5%, w Estonii o 3,4%, a w Niemczech o 3,1%. Najniższy wzrost cen żywności odnotowano na Łotwie (o 0,5%), a spadek – w Irlandii (o 2,1%) i w Grecji (o 1%).

Według FAO, w kwietniu 2018 r., w porównaniu z poprzednim miesiącem, światowe ceny żywności wzrosły o 0,2%. Podrożały produkty mleczne (o 3,4%) i zboża (o 1,7%), a potaniały artykuły mięsne (o 0,9%), cukier (o 4,8%) i oleje roślinne (o 1,4%). Do wzrostu cen produktów mlecznych przyczyniła się mniejsza od oczekiwanej produkcja mleka w Nowej Zelandii oraz utrzymujący się duży popyt importowy na wszystkie rodzaje tych produktów. W kwietniu 2018 r. przeciętny poziom światowych cen żywności był o 2,7% wyższy niż rok wcześniej. Zadecydowały o tym wzrosty cen zbóż (o 15,4%) i produktów mlecznych (o 11,2%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny cukru (o 24,3%), olejów roślinnych (o 4%) i nieznacznie artykułów mięsnych (o 0,2%).

1. W podmiotach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

**Krystyna
Świetlik**

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w kwietniu 2018 r.

Wyszczególnienie	IV 2018			I – IV 2018
	III 2018=100	IV 2017=100	XII 2017 = 100	I – IV 2017 = 100
O G Ó Ł E M	100,5	101,6	100,5	101,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,4	104,1	101,1	104,0
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,3	101,7	101,1	101,2
Odzież i obuwie	102,9	96,2	99,7	95,9
Mieszkanie	100,2	101,6	100,4	101,7
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,2	102,0	100,4	102,1
w tym nośniki energii	100,0	101,6	99,6	101,7
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,3	100,5	100,6	100,3
Zdrowie	100,2	101,4	100,7	101,6
Transport	102,4	99,9	100,5	98,7
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	102,8	101,4	101,2	98,8
Łączność	99,4	100,1	98,2	100,8
Rekreacja i kultura	100,2	100,9	100,6	101,5
Edukacja	100,0	102,1	100,5	102,1
Restauracje i hotele	100,2	102,8	100,8	102,9
Inne towary i usługi	99,9	99,3	99,5	99,7

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w kwietniu 2018 r.

Wyszczególnienie	IV 2018			I-IV 2018
	III 2018 = 100	IV 2017=100	XII 2017=100	I-IV 2017=100
Żywność (bez napojów)	100,4	104,3	101,1	104,2
Pieczywo i produkty zbożowe	100,3	103,6	101,6	103,4
Pieczywo	100,4	104,6	101,8	104,5
Ryż	99,8	101,1	101,0	101,3
Makarony	100,1	102,9	100,6	102,4
Mięso i przetwory	99,9	103,0	100,0	103,7
Mięso wieprzowe	99,8	100,1	98,5	102,0
Mięso wołowe	100,7	103,1	101,0	103,5
Mięso drobiowe	99,5	104,5	101,3	105,2
Przetwory mięsne i wędliny	100,1	103,6	100,1	103,9
Ryby i owoce morza	100,4	101,8	101,3	101,2
Mleko, sery i jaja	99,7	107,9	98,4	108,7
Artykuły mleczarskie	99,9	104,4	100,0	104,6
Mleko	100,2	102,2	99,5	102,4
Sery twarogowe	99,5	102,4	100,1	102,4
Sery dojrzewające i topione	99,8	103,5	99,2	103,5
Jaja	98,6	130,4	91,1	135,1
Oleje i tłuszcze	100,4	113,3	97,2	112,4
Masło	100,3	123,9	93,9	123,2
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,5	105,0	99,3	105,7
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	100,7	105,0	100,9	102,6
Oleje roślinne	100,5	101,7	101,4	101,4
Owoce	99,9	111,5	108,3	111,9
Jabłka	102,6	157,4	108,7	157,0
Owoce cytrusowe	99,7	99,1	102,3	103,8
Banany	98,4	108,2	121,8	112,6
Warzywa	102,7	102,3	104,9	99,9
Ziemniaki	103,6	106,7	106,0	107,3
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	100,6	97,4	99,0	97,6
Cukier	97,7	68,6	83,5	72,4
Napoje bezalkoholowe	100,0	101,8	101,1	101,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	100,7	100,0	99,9	100,6	99,8	100,1	98,9	99,3	100,6	100,4	99,7	99,9
	2016	101,0	100,3	100,4	100,3	99,9	100,2	99,0	99,5	99,8	100,5	100,4	101,2
	2017	101,8	101,0	99,6	100,0	100,8	100,1	99,8	99,4	100,4	100,9	101,0	100,5
	2018	101,2	99,6	99,9	100,4								
Pieczywo i produkty zbożowe	2015	100,2	99,8	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	99,7	100,1
	2016	100,2	100,0	100,0	100,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,1	100,4	100,1	100,0
	2017	100,4	100,2	100,2	100,0	100,3	100,1	100,5	100,3	100,1	100,3	100,3	100,2
	2018	100,7	100,4	100,2	100,3								
Mięso	2015	99,9	99,4	99,9	100,1	99,4	100,2	99,9	100,3	100,4	99,5	99,4	99,1
	2016	100,4	99,3	100,1	99,9	100,5	100,6	101,1	101,0	100,2	99,9	100,1	99,8
	2017	100,6	99,9	100,4	100,9	101,3	100,5	101,0	100,2	100,3	99,6	100,2	100,0
	2018	100,2	99,3	100,6	99,9								
Ryby i owoce morza	2015	100,9	99,9	100,0	100,1	99,9	99,9	100,0	99,9	100,1	100,2	100,1	100,0
	2016	100,6	100,6	101,0	100,1	100,3	100,3	100,9	100,4	100,1	100,6	100,8	99,5
	2017	100,8	100,7	99,9	99,6	100,4	100,1	100,6	99,9	99,8	99,9	100,2	99,6
	2018	100,6	100,1	100,1	100,4								
Mleko, sery, jaja	2015	100,2	99,5	99,9	99,7	99,3	99,6	99,7	99,4	100,0	99,8	99,8	99,9
	2016	99,9	99,7	99,8	99,5	99,7	99,9	100,0	100,2	100,1	100,8	100,8	101,0
	2017	101,0	100,6	100,2	99,7	100,3	100,1	100,5	100,7	100,7	101,3	104,9	100,9
	2018	100,1	99,1	99,5	99,7								
Oleje i tłuszcze	2015	100,2	99,8	99,1	99,7	99,4	98,1	99,1	99,4	99,6	99,8	99,9	99,3
	2016	100,6	100,0	99,2	100,4	99,5	100,1	100,3	101,1	101,4	102,3	102,0	101,0
	2017	101,6	100,7	100,1	98,1	102,7	100,5	104,0	105,0	103,5	101,9	101,0	97,5
	2018	99,2	98,1	99,5	100,4								
Owoce	2015	103,1	100,4	101,5	105,8	107,2	100,4	98,2	96,8	98,4	99,7	97,3	100,5
	2016	104,0	104,3	102,3	100,2	100,1	102,3	98,3	96,8	96,5	96,7	98,8	104,3
	2017	107,7	102,5	100,3	99,1	105,8	100,8	99,1	96,0	99,0	102,5	99,8	100,4
	2018	106,9	102,5	98,9	99,9								
Warzywa	2015	105,4	102,3	99,2	102,2	97,2	101,7	90,7	94,1	106,6	105,7	100,7	102,2
	2016	104,3	101,7	101,6	102,6	98,7	99,2	88,4	92,2	97,9	103,9	102,8	109,3
	2017	106,9	106,4	94,6	100,1	97,4	98,2	92,5	91,9	102,4	106,7	103,1	106,6
	2018	104,5	98,4	99,4	102,7								
Cukier, dzem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	100,1	100,2	100,0	100,5	99,9	100,0	100,8	101,1	100,5	100,8	100,3	99,2
	2016	100,7	100,9	100,7	100,6	99,9	99,8	100,5	101,0	101,2	100,5	100,0	99,8
	2017	100,8	99,8	99,6	100,3	100,7	99,9	100,6	100,1	99,1	99,6	99,3	98,6
	2018	100,3	98,7	99,4	100,6								
Cukier	2015	98,7	101,1	102,3	101,2	100,2	98,8	104,1	104,5	104,2	101,6	99,9	100,2
	2016	101,0	104,6	104,3	101,5	100,6	100,7	100,2	105,7	104,8	101,4	100,0	100,2
	2017	100,3	100,3	100,0	99,6	100,2	99,4	99,4	97,8	97,1	98,2	94,2	94,5
	2018	96,5	91,1	97,3	97,7								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6	99,7	100,1	99,9	99,8
	2016	99,5	99,9	100,1	100,3	100,1	100,2	99,7	99,8	100,0	100,5	100,1	100,7
	2017	100,4	100,3	99,9	100,3	100,0	99,8	99,8	99,9	100,4	100,5	100,5	100,2
	2018	100,3	99,8	99,9	100,5								
III. Średnia płaca ^a	2015	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3	100,9	101,3	101,3	108,4
	2016	90,8	100,9	105,2	99,1	96,6	102,1	100,9	98,2	100,1	101,0	101,7	107,1
	2017	92,3	100,6	106,3	98,1	97,8	102,7	99,9	99,8	99,6	102,3	100,8	107,9
	2018	92,3	100,2	106,2	99,1								

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

Wyszczególnienie	Lata	Miesiące											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2015	96,1	98,4	96,5	97,5	97,8	98,3	98,3	99,3	99,8	100,4	100,1	99,9
	2016	100,0	100,4	100,8	100,6	100,8	100,9	101,0	101,2	100,4	100,4	101,2	100,8
	2017	103,3	103,9	103,1	102,8	103,7	103,7	104,4	104,3	105,0	105,8	106,0	105,4
	2018	104,8	103,4	103,7	104,1								
Pieczywo i produkty zbożowe	2015	99,6	99,4	99,5	99,7	99,5	99,6	99,7	99,6	99,7	99,7	99,5	99,9
	2016	99,9	100,1	100,1	100,2	100,2	100,3	100,3	100,3	100,4	100,8	101,1	101,0
	2017	101,2	101,4	101,6	101,4	101,7	101,8	102,3	102,6	102,6	102,5	102,7	102,9
	2018	103,2	103,4	103,3	103,6								
Mięso	2015	96,7	96,5	97,2	97,5	96,7	96,5	96,0	96,4	97,4	97,8	97,9	97,5
	2016	98,0	97,9	98,1	97,9	99,0	99,4	100,7	101,3	101,2	101,6	102,3	103,1
	2017	103,2	103,8	104,1	105,1	105,9	105,8	105,7	104,8	104,9	104,6	104,6	104,8
	2018	104,3	103,7	103,9	103,0								
Ryby i owoce morza	2015	99,1	98,7	99,1	99,3	99,4	99,5	99,6	99,6	100,0	100,2	100,5	101,2
	2016	100,8	101,4	102,4	102,4	102,8	101,8	104,1	104,7	104,7	105,1	105,8	105,3
	2017	105,2	105,6	104,5	103,9	104,0	103,9	103,6	103,0	102,7	102,0	101,4	101,4
	2018	101,3	100,8	101,0	101,8								
Mleko, sery, jaja	2015	98,3	97,4	97,4	97,5	96,8	96,8	96,9	96,7	96,7	96,7	96,9	96,9
	2016	96,6	96,9	96,7	96,5	96,9	97,2	97,5	98,2	98,4	99,3	100,3	101,5
	2017	102,5	103,4	103,8	104,0	104,6	104,9	105,4	105,9	106,6	107,1	111,5	111,4
	2018	110,3	108,7	107,9	107,9								
Oleje i tłuszcze	2015	94,4	94,1	93,7	94,5	93,4	93,5	92,6	92,7	92,8	93,0	93,7	94,4
	2016	94,6	94,9	95,0	95,7	95,8	96,8	98,1	99,8	101,6	104,2	106,4	108,1
	2017	109,6	110,4	111,4	108,9	112,3	112,8	116,9	121,5	123,9	123,2	121,9	117,5
	2018	114,3	111,3	110,7	113,3								
Owoce	2015	92,4	91,7	90,3	94,8	99,7	103,4	106,3	109,7	108,4	110,0	109,1	109,0
	2016	109,3	113,6	114,5	108,6	101,9	104,1	104,6	104,6	102,3	98,9	100,4	104,1
	2017	107,4	105,6	103,7	102,4	108,1	106,2	106,6	105,3	107,9	114,4	116,3	113,3
	2018	112,6	112,7	110,9	111,5								
Warzywa	2015	86,1	88,8	89,7	93,3	97,6	100,0	99,6	108,3	111,1	114,1	109,0	107,0
	2016	105,2	104,4	106,9	107,9	110,1	107,9	105,2	102,8	94,3	92,5	94,4	100,9
	2017	104,1	108,7	101,3	99,0	97,8	98,0	101,6	100,8	105,2	107,6	108,0	104,9
	2018	102,7	95,1	99,8	102,3								
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	2015	93,5	94,7	95,3	97,9	97,8	98,4	99,7	101,3	101,8	102,8	103,6	103,3
	2016	103,7	104,4	105,1	105,2	105,2	105,1	104,8	104,8	105,5	105,2	104,9	105,6
	2017	105,2	104,2	103,2	103,0	103,8	103,9	104,1	103,4	101,3	100,4	99,7	98,5
	2018	98,4	97,4	97,1	97,4								
Cukier	2015	67,7	71,2	75,4	82,8	84,7	86,9	93,5	101,3	108,2	111,6	115,2	118,0
	2016	120,6	124,8	127,2	127,6	128,2	130,6	125,7	127,2	127,8	127,5	127,6	127,7
	2017	126,8	121,6	116,6	114,4	113,8	112,4	111,5	103,3	95,7	92,7	87,3	82,3
	2018	79,2	71,9	69,9	68,6								
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2015	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4	99,2	99,3	99,4	99,5
	2016	99,1	99,2	99,1	98,9	99,1	99,2	99,1	99,2	99,5	99,8	100,0	100,8
	2017	101,7	102,2	102,0	102,0	101,9	101,5	101,7	101,8	102,2	102,1	102,5	102,1
	2018	101,9	101,4	101,3	101,6								
III. Średnia płaca ^a	2015	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4	104,1	103,3	104,0	103,1
	2016	104,0	103,9	103,3	104,6	104,1	105,3	104,8	104,7	103,9	103,6	104,0	102,7
	2017	104,3	104,0	105,2	104,1	105,4	106,0	104,9	106,6	106,0	107,4	106,5	107,3
	2018	107,3	106,8	106,7	107,8								

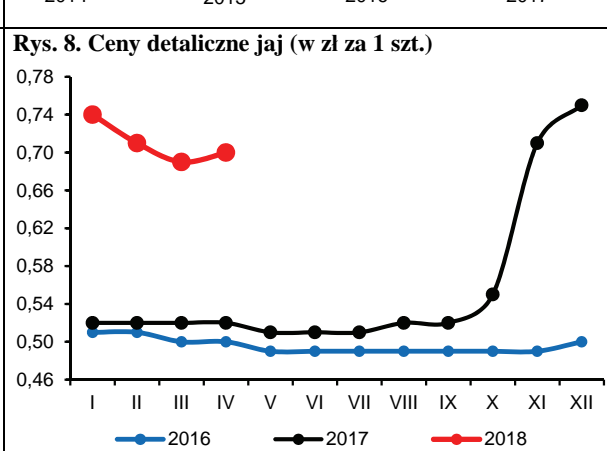
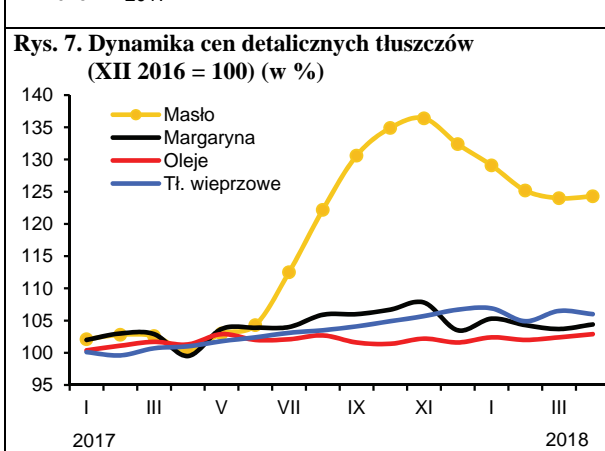
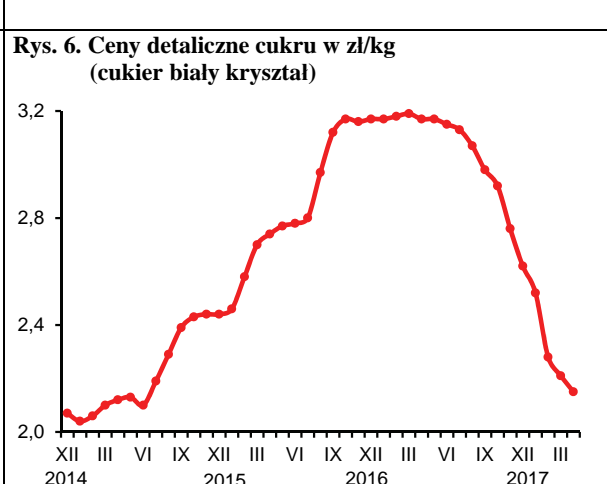
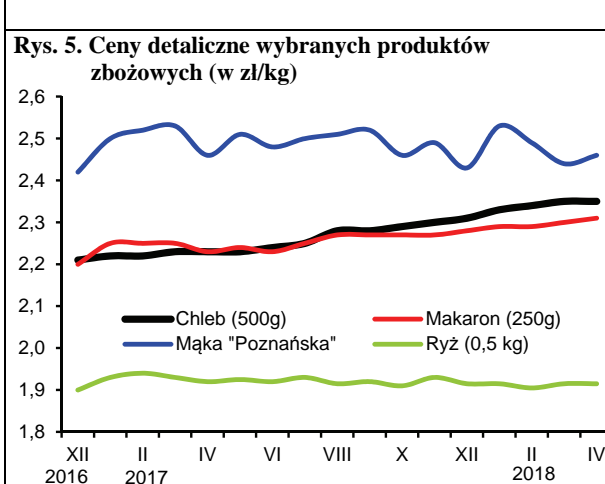
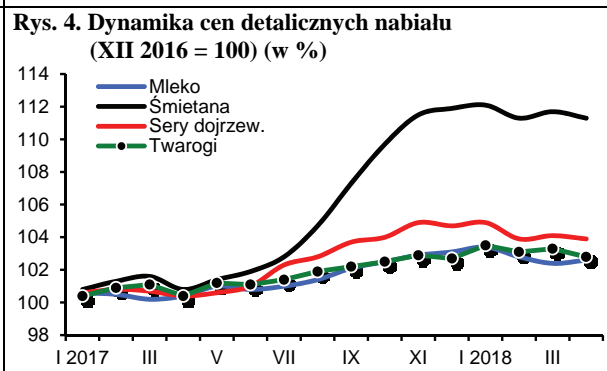
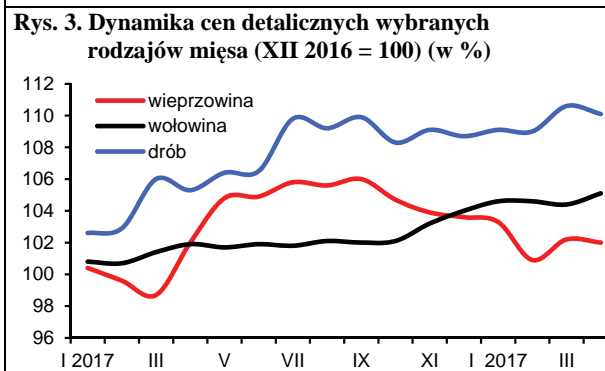
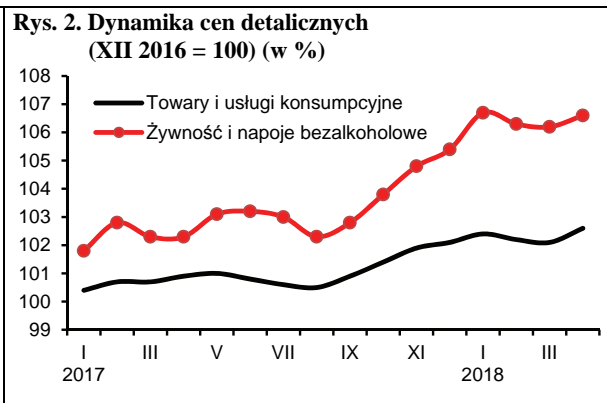
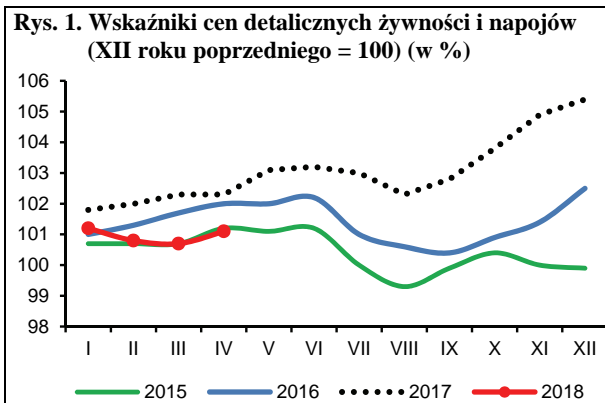
^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2017 r. b – 2018 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,86	3,88	3,86	3,84	3,85	3,84	3,86	3,83	3,84	3,82	3,86	3,83
	b	3,83	3,81	3,83	3,83								
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	2,22	2,22	2,23	2,23	2,23	2,24	2,25	2,28	2,28	2,29	2,30	2,31
	b	2,33	2,34	2,35	2,35								
Makaron – 250 g	a	2,25	2,25	2,25	2,23	2,24	2,23	2,25	2,27	2,27	2,27	2,27	2,28
	b	2,29	2,29	2,30	2,31								
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	2,50	2,52	2,53	2,46	2,51	2,48	2,50	2,51	2,52	2,46	2,49	2,43
	b	2,53	2,49	2,44	2,46								
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	26,81	27,00	26,95	27,04	27,05	27,12	27,16	27,27	27,42	27,59	27,71	27,98
	b	28,15	28,21	28,30	28,34								
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	32,88	32,56	32,91	33,24	33,20	33,30	33,22	33,30	33,16	33,21	33,39	33,63
	b	33,69	33,72	33,50	33,89								
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – 1 kg	a	17,39	16,80	16,55	17,32	18,13	17,91	18,01	17,88	18,02	17,65	17,36	17,30
	b	17,12	16,47	17,00	17,07								
Kurczę patroszone – 1 kg	a	6,60	6,66	6,94	6,89	6,88	6,94	7,25	7,26	7,27	7,15	7,17	7,11
	b	7,12	7,16	7,32	7,26								
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	25,01	25,16	24,97	25,12	25,25	25,41	25,60	25,75	25,93	26,15	26,15	26,26
	b	26,35	26,41	26,29	26,42								
Kiełbasa , na wagę – 1kg	a	17,34	17,37	17,18	17,35	17,45	17,75	17,58	17,77	17,89	17,92	18,05	18,16
	b	18,32	18,36	18,32	18,27								
Filety mrożone z morszczuka, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	24,58	24,54	24,65	24,45	24,80	24,76	24,71	24,67	24,73	24,78	24,57	24,63
	b	24,63	24,61	24,40	24,54								
Mleko 3,2-3,5% tł., sterylizowane (UHT), w kartonie – 1 l	a	2,79	2,78	2,73	2,73	2,77	2,75	2,76	2,76	2,80	2,80	2,77	2,78
	b	2,78	2,77	2,76	2,75								
Jogurt naturalny – a-150 g, b-400 g	a	1,06	1,06	1,06	1,07	1,07	1,06	1,07	1,08	1,10	1,12	1,13	1,14
	b	2,60	2,59	2,60	2,59								
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	13,41	13,37	13,30	13,21	13,33	13,38	13,41	13,43	13,41	13,45	13,45	13,36
	b	13,44	13,36	13,39	13,50								
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	20,99	20,89	20,61	20,55	20,51	20,62	20,93	21,32	21,36	21,38	21,49	21,52
	b	21,21	20,75	20,69	20,65								
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 0,5l	a	6,07	6,13	6,10	6,03	6,11	3,13	6,22	6,35	6,46	6,61	6,80	6,83
	b	6,83	6,78	6,76	6,81								
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,52	0,52	0,52	0,52	0,51	0,51	0,51	0,52	0,52	0,55	0,71	0,75
	b	0,74	0,71	0,69	0,70								
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	5,02	5,03	4,99	4,98	5,03	5,12	5,78	6,37	6,80	7,08	7,00	6,75
	b	6,35	5,95	5,91	5,91								
Margaryna do smarowania pieczywa – 400 g	a	3,87	3,86	3,87	3,91	3,94	3,88	3,84	3,90	3,89	3,90	3,94	3,90
	b	3,80	3,71	3,73	3,77								
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,95	6,10	6,18	6,07	6,21	6,11	6,09	6,16	6,07	6,12	6,14	6,03
	b	6,06	6,06	6,10	6,13								
Ślonina – 1 kg	a	5,68	5,67	5,72	5,78	5,87	5,90	5,96	5,99	6,03	6,05	6,07	6,08
	b	6,08	6,05	6,05	6,05								
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,66	1,63	1,65	1,65	1,66	1,66	1,67	1,67	1,67	1,69	1,70	1,75
	b	1,76	1,70	1,74	1,73								
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	3,17	3,18	3,19	3,17	3,17	3,15	3,13	3,07	2,98	2,92	2,76	2,62
	b	2,52	2,28	2,21	2,15								
Jabłka – 1 kg	a	2,37	2,36	2,43	2,49	2,78	3,23	3,47	3,55	3,56	3,53	3,58	3,59
	b	3,61	3,71	3,81	3,91								

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

W kwietniu 2018 r. utrzymał się zwiększony popyt na podstawowe środki do produkcji rolniczej, co skutkowało podwyżkami cen. Tempo wzrostu cen przyspieszyło w porównaniu z poprzednim miesiącem, było również większe niż rok wcześniej, tj. w kwietniu 2017 r. W kwietniu br. w porównaniu z miesiącem poprzednim wzrosły przede wszystkim ceny bezpośrednich nośników energii oraz materiałów budowlanych. Umiarkowanie podrożały również maszyny rolnicze, natomiast zmiany cen nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin były stosunkowo niewielkie. Ceny większości środków produkcji, w tym głównie maszyn rolniczych, materiałów budowlanych i nośników energii były wyższe w porównaniu z kwietniem 2017 r. Wyjątkiem były nawozy mineralne, które potaniały pod wpływem m.in. stosunkowo niskiego poziomu cen w handlu światowym.

W kwietniu 2018 r. utrzymał się podwyższony popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, jednak nie przełożyło się to na istotne zmiany cen. Umiarkowanie podrożała saletra amonowa i sól potasowa. Potaniał z kolei mocznik. Ceny w kwietniu 2018 r. nadal pozostawały na poziomach niższych niż rok wcześniej. Nawozy mineralne były średnio o 2,5% tańsze niż w kwietniu 2017 r. Obniżki cen w tym okresie dotyczyły większości nawozów, w tym głównie nawozów wieloskładnikowych i fosforowych. W kolejnych miesiącach 2018 r., popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe będzie stopniowo malał, co powinno sprzyjać posezonowym obniżkom cen. Spadkom cen powinny ponadto sprzyjać stopniowo rosnące od kilku lat dostawy nawozów na krajowym rynku, w tym również nawozów importowanych, które są zazwyczaj tańsze od nawozów wyprodukowanych w kraju. W przeciwnym kierunku działać jednak będą rosnące koszty produkcji i transportu nawozów w związku z droższymi surowcami energetycznymi, które będą hamowały sezonowe spadki cen. Tempo spadku cen nawozów w drugiej połowie 2018 r. będzie prawdopodobnie mniejsze niż w analogicznym okresie 2017 r.

Relacje cen nawozów mineralnych do cen zbóż znacząco pogorszyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem. Średnio na zakup 1 kg czystego składnika nawozu należało w kwietniu br. przeznaczyć równowartość 5,5 kg pszenicy, tj. o prawie 0,1 kg więcej niż w miesiącu poprzednim oraz o 0,1 kg więcej niż rok wcześniej. Nawozy mineralne podrożały również względem żywca wieprzowego. Średnio na zakup 1 dt czystego składnika nawozu należało przeznaczyć równowartość 76 kg żywca wieprzowego, tj. o 2 kg więcej niż w marcu i o 11 kg więcej niż rok wcześniej.

Światowe ceny nawozów mineralnych od ponad 2 lat są stosunkowo stabilne. W kwietniu br. ceny zmalały o 0,7%¹ w porównaniu z miesiącem poprzednim, były jednak przeciętnie o 6,7% wyższe niż rok wcześniej. W kolejnych miesiącach br. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym prawdopodobnie nieco wzrosną. Wzrost kosztów produkcji i transportu w związku z droższymi surowcami energetycznymi oraz stopniowo rosnące ceny zbóż będą sprzyjać podwyżkom cen, w tym głównie nawozów azotowych. W przeciwnym kierunku będzie jednak działał wysoki poziom podaży nawozów pod wpływem wzrostu mocy produkcyjnych w związku z inwestycjami zapoczątkowanymi

w latach 2010-2011 tj. w okresie dobrej koniunktury na rynku nawozowym.

Podwyżki cen surowców energetycznych w handlu światowym w kwietniu br. przełożyły się na wzrosty cen nośników energii na krajowym rynku. W kwietniu 2018 r. nośniki energii na krajowym rynku podrożały średnio o 1,1%. Podrożały głównie paliwa ropopochodne, ale także gaz ziemny LPG i węgiel energetyczny. Pod wpływem spadku popytu potaniały paliwa stałe. Bezpośrednie nośniki energii były w kwietniu tego roku przeciętnie o 2,9% droższe niż rok wcześniej. Wyższe ceny w tym okresie dotyczyły przede wszystkim paliw stałych, ale również w mniejszym stopniu paliw ropopochodnych. Tańszy w relacji rocznej był z kolei gaz propan-butan.

W kwietniu 2018 r. ceny na światowym rynku surowców energetycznych wzrosły o 8,2%², w tym ropa Brent podrożała o 7,8%. Wyższe niż miesiąc wcześniej były również ceny gazu ziemnego. Rosnące ceny ropy naftowej wynikały m.in. z obaw przed zakłóceniami dostaw surowca z Bliskiego Wschodu w związku z napiętą sytuacją w tym regionie, ale też mniejszych dostaw z krajów OPEC. W ciągu 12 miesięcy Ropa Brent oraz gaz ziemny podrożały już o ponad 30%. Wyższe ceny ropy są m.in. konsekwencją przedłużenia obowiązywania umowy OPEC o ograniczeniu wydobycia. Rosnącym cenom ropy naftowej i gazu towarzyszył wzrost cen węgla kamiennego. W ciągu 12 miesięcy podrożał on o blisko 16%³.

Pod wpływem stosunkowo dobrej koniunktury w rolnictwie w 2017 r. zwiększył się popyt na maszyny rolnicze w pierwszych miesiącach 2018 r., co skutkowało systematycznym wzrostem cen. Maszyny rolnicze były w kwietniu br. średnio o kolejne 0,3% droższe niż miesiąc wcześniej, natomiast w ciągu 12 miesięcy zdrożały średnio o ponad 4%. Najbardziej w ciągu 12 miesięcy, o ponad 10%, podrożały rozrząsacze obornika oraz pługi. Wyższe ceny sprzętu rolniczego mogły być ponadto związane z podwyżkami cen stali, która stanowi dość istotny składnik kosztów, zwłaszcza w przypadku produkcji maszyn do uprawy gleby.

W kwietniu br. średnie ceny materiałów budowlanych wzrosły o kolejne 0,7%. Ceny środków ochrony roślin nie zmieniły się istotnie. W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych pod wpływem m.in. wyraźnego zwiększenia inwestycji wzrosły przeciętnie o 6,1%. Najbardziej podwyższono ceny płyt OSB, płyt styropianowych oraz materiałów stalowych. Wzrost cen środków ochrony roślin był w tym okresie stosunkowo niewielki. Środki ochrony podrożały w porównaniu z kwietniem 2017 r. przeciętnie o 0,8%.

1. Na podstawie indeksu zmian cen nawozów mineralnych obliczanego przez Bank Światowy.
2. Na podstawie indeksu zmian cen surowców energetycznych obliczanego przez Bank Światowy
3. Notowania fob Richards Bay.

**Arkadiusz
Zalewski**

Tab. 1. Ceny nawozów mineralnych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje 1 kg NPK do:	
			IV 2018	IV 2018 III 2018	IV 2018 XII 2017	IV 2018 IV 2017	I-IV 2018 I-IV 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Saletrzak 28%N	1 dt	109,20	99,9	101,9	98,8	99,5	5,89	0,86	
Saletra amonowa 34%N	1 dt	125,72	100,4	102,1	99,9	100,1	5,58	0,82	
Mocznik 46%N	1 dt	146,12	99,5	99,2	96,1	98,9	4,80	0,70	
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	1 dt	85,64	100,3	100,6	95,6	95,0	6,46	0,95	
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	1 dt	150,84	100,1	100,7	97,0	96,4	5,69	0,84	
Fosforan amonu 18%N, 46% P ₂ O ₅	1 dt	194,48	100,2	99,8	97,4	96,5	4,59	0,67	
Sól potasowa 60%K ₂ O	1 dt	153,64	100,4	100,7	98,6	97,6	3,87	0,57	
Polifoska 8% N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	1 dt	168,96	100,2	99,6	96,8	95,9	4,55	0,67	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje środków ochrony do:	
			IV 2018	IV 2018 III 2018	IV 2018 XII 2017	IV 2018 IV 2017	I-IV 2018 I-IV 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Mospilan 20 SP	80 g	45,12	99,8	100,0	100,0	100,4	68,12	10,00	
Dursban 480 EC	1 l	48,68	100,1	100,1	98,0	96,2	73,49	10,79	
Decis Mega 50 EW	250 ml	37,17	100,7	101,4	102,2	101,5	56,11	8,24	
Zaprawa nasienna „T75 DS/WS”	0,8 kg	42,21	100,2	101,0	102,3	102,9	63,72	9,36	
Gwarant 500 SC	1 l	52,58	99,7	99,1	98,6	98,4	79,38	11,66	
Miedzian 50 WP	1,5 kg	66,58	100,2	100,3	100,2	100,0	100,51	14,76	
Roundup	1 l	37,42	99,9	99,9	101,2	102,6	56,49	8,30	
Acrobat MZ 69 WG	1 kg	84,72	100,3	100,4	103,5	104,9	127,90	18,78	
Fusilade Forte	1 l	137,09	100,1	99,6	101,2	102,2	206,96	30,40	
Chwastox Extra 300 SL	1 l	19,84	100,5	101,3	102,0	102,3	29,95	4,40	
Środek gryzoniobójczy	1 kg	34,38	100,1	99,0	99,9	100,6	51,90	7,62	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny nośników energii i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)					Relacje nośników energii do:	
			IV 2018	IV 2018 III 2018	IV 2018 XII 2017	IV 2018 IV 2017	I-IV 2018 I-IV 2017	pszenicy kg	żyw. wiep. kg
Węgiel kamienny (kostka)	1 t	900,99	99,4	98,7	110,5	111,4	1360,19	199,78	
Ekogroszek	1 t	875,10	99,8	99,7	110,2	110,7	1321,11	194,04	
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	4,77	103,0	101,5	101,7	99,3	7,20	1,06	
Olej napędowy	1 l	4,70	103,3	102,4	103,3	99,7	7,10	1,04	
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	3,10	102,6	102,0	103,3	100,7	4,68	0,69	
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	2,06	101,5	95,4	94,9	93,8	3,11	0,46	
Olej silnikowy „Castrol Magnatec 10W/40”	1 l	32,78	100,2	100,6	101,4	101,1	49,49	7,27	
Płyn do chłodziw „Pettygo”	1 l	13,01	100,3	100,2	100,5	100,6	19,64	2,88	
Energia elektryczna (taryfa G-11)	1 kWh	0,65	100,0	100,0	100,0	100,0	0,98	0,14	

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny materiałów budowlanych i ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje materiałów budowlanych do:	
			IV 2018	IV 2018 III 2018	IV 2018 XII 2017	IV 2018 IV 2017	I-IV 2018 I-IV 2017	pszenicy kg
Cement	50 kg	21,30	101,2	100,9	101,7	101,0	32,16	4,72
Wapno	1 t	609,68	100,2	100,9	102,8	103,6	920,41	135,18
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	177,91	101,0	102,9	108,8	110,9	268,58	39,45
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3802,49	100,5	104,3	111,3	109,9	5740,47	843,12
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	14,33	100,8	102,1	107,3	107,1	21,63	3,18
Dwuteownik gruby	1 t	3685,14	100,6	103,6	107,0	105,4	5563,32	817,10
Blacha dachowa	1 m ²	30,26	100,5	100,6	101,7	103,0	45,68	6,71
Tynk „Atlas”	25 kg	50,44	100,0	101,3	100,6	99,4	76,15	11,18
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,17	100,0	100,9	104,5	104,0	1,77	0,26
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklone	1 szt.	739,52	100,7	101,5	104,0	103,6	1116,43	163,97
Tarcica iglasta, obrzynana	1 m ³	744,32	100,1	100,3	99,8	100,3	1123,67	165,04
Płyta OSB3 18mm 1,25x1,5m	1 szt.	81,78	101,2	105,5	126,7	123,3	123,46	18,13
Okno drewniane szklone	1 szt.	1982,27	100,9	102,8	105,6	105,2	2992,56	439,53
Drzwi płytowe zewnętrzne 2000x800 mm	1 szt.	1686,44	101,5	101,5	103,3	101,8	2545,95	373,93

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

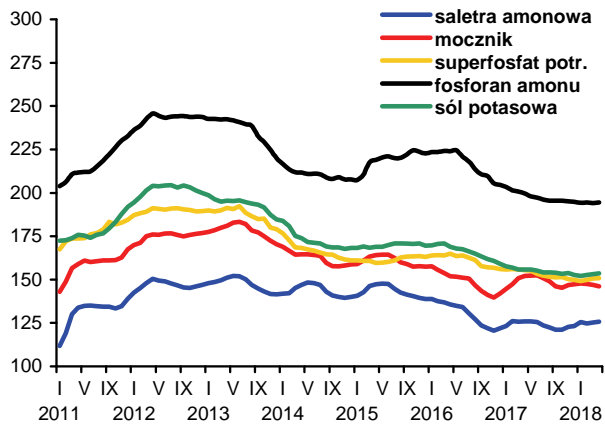
Tab. 5. Ceny maszyn i narzędzi rolniczych oraz ich relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny (zł)	Dynamika cen (%)				Relacje środków mechanizacji do:	
		IV 2018	IV 2018 III 2018	IV 2018 XII 2017	IV 2018 IV 2017	I-IV 2018 I-IV 2017	pszenicy dt
Kombajn zbożowy TC-5.80	577150,5	100,0	102,6	101,6	101,1	8713,02	1279,71
Kombajn do ziemniaków	91120,6	100,3	103,5	105,3	105,0	1375,61	202,04
Samochód dostawczy	109491,7	99,4	103,7	98,8	100,3	1652,95	242,78
Rozrzutnik obornika 2-osiowy	60249,2	101,4	107,5	112,5	110,6	909,56	133,59
Siewnik 25 redlic	19890,4	100,4	102,4	104,5	104,6	300,28	44,10
Ciągnik Ursus C-3110	182164,3	100,3	101,4	101,5	101,3	2750,07	403,91
Ciągnik 90 kW	224984,5	100,2	98,6	100,7	101,5	3396,50	498,86
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	40476,9	100,0	100,8	102,4	102,3	611,06	89,75
Kopaczka elewatorowa	16946,6	100,6	103,9	105,1	104,1	255,84	37,58
Zestaw uprawowo-siewny	57165,5	100,8	102,7	104,7	104,2	863,01	126,75
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	8633,1	100,4	103,9	106,9	106,9	130,33	19,14
Prasa zwijająca, stałokomorowa	65479,4	99,9	97,6	98,2	99,8	988,52	145,19
Opryskiwacz 400 l	6442,0	100,5	102,1	104,3	108,0	97,25	14,28
Agregat uprawowy (kultywator i wał strunowy)	8832,1	100,5	102,9	105,1	104,0	133,33	19,58
Sadzarka 2 rzędowa „Kora-2”	15871,5	100,3	103,4	106,4	105,6	239,61	35,19
Pług 4-skibowy	13514,9	100,2	100,0	110,3	110,5	204,03	29,97
Kultywator 2,1-2,8 m	5241,3	100,8	103,3	108,8	111,2	79,13	11,62
Glebozryzarka	6138,1	99,9	101,0	101,6	101,7	92,67	13,61
Rozsiewacz nawozów zawieszany	6290,2	100,4	103,4	103,3	102,6	94,96	13,95
Dojarka 2 konwie ^a	7330,4	100,5	102,5	103,3	102,7	110,66	55,46

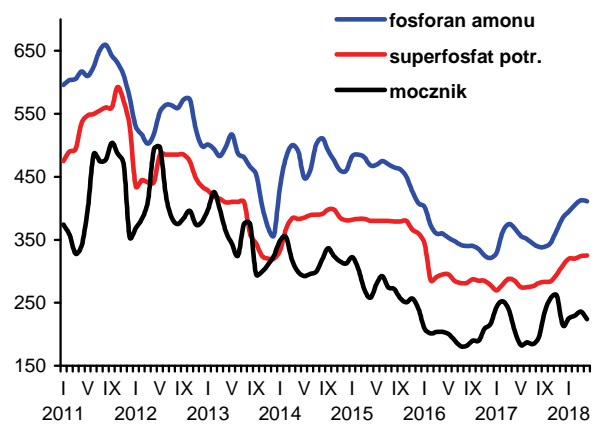
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

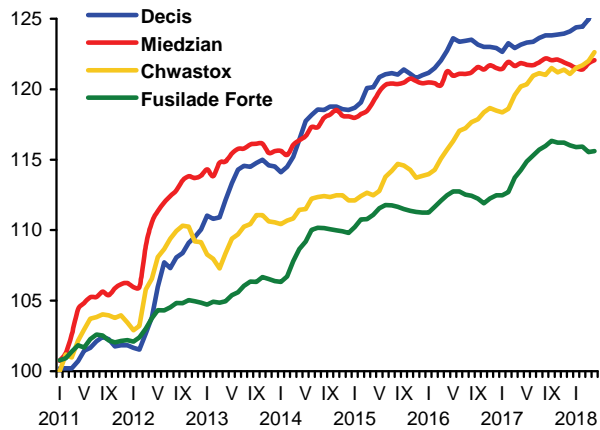
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

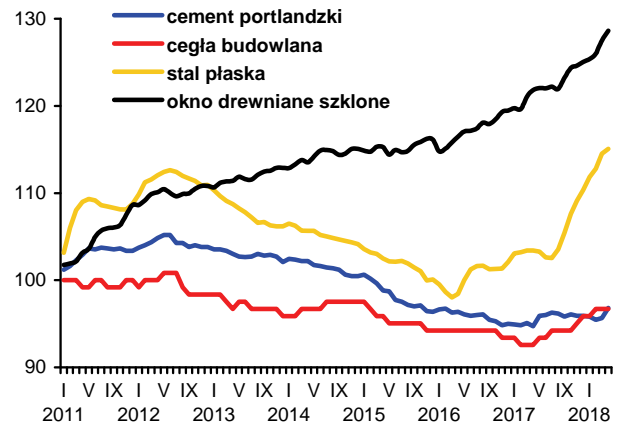
Rys. 2. Ceny nawozów mineralnych w handlu światowym (USD/t)

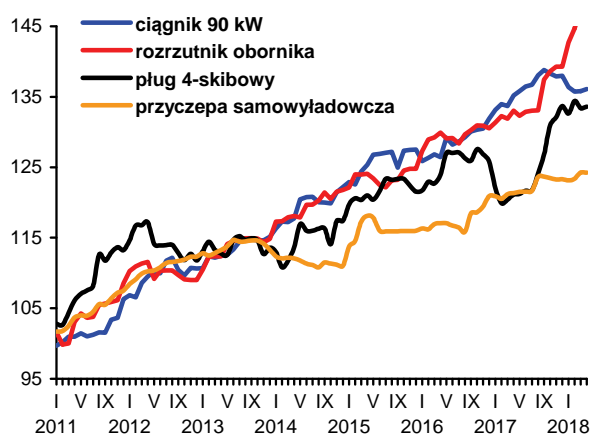
Rys. 3. Dynamika cen wybranych środków ochrony roślin (XII 2010=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2010=100)

Rys. 5. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2010=100)

Rys. 6. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce (lewa oś) oraz światowe ceny ropy naftowej (prawa oś)

